ELISABETH BONTEMPS

Miracolul vieții

Traducerea și adaptarea în limba română de

CECILIA IONESCU

ALCRIS

Capitolul 1

Nu mai erau case decât pe o singură parte a drumului spre Cabanes. Cealaltă era făcută dintr-un taluz înalt cenușiu, care contrasta cu întinderea cerului. Dincolo de fațadele albe, peste curțile în formă de plaje întunecate, ascunse, Marais clipocea... Marais din Poitou.

Printre construcții, șure înalte își ridicau stâlpii fantomatici. Foarte sus, până la acoperișurile din paie sau tablă, înclinate spre una din numeroasele căi de apă ce străbat regiunea, acum invizibilă.

Bărbatul se opri nehotărât. Privirea sa nu putea trece mai departe de aura pală a pietrelor alburii. Regăsi pe neașteptate mirosul ce emana din fundul apei, amestec de praf și apă, și avu impresia că parcă aude chemarea îngrijorată a mamei, care-i întâmpinase de atâtea ori revenirile. Mama sa murise și trecuse mult timp de la acea moarte. O dată cu singurătatea.

„Curând, sunt cincisprezece ani de atunci...".

Căută în buzunar o cheie gata pregătită. Înainte de a apăsa pe clanță, se întoarse spre strada învăluită în liniște și noapte. Imediat se înălțară voci bucuroase. Voci de tineri, răgușite de bucuriile încheiate ale unei frumoase duminici ce se sfârșea. Râsete și chemări ce se împrăștiară. Pe pereți dansau și alunecau umbre. Forma lungă a unei mașini sport se strecură mai departe, de-a lungul unui trotuar imaginar, denivelat.

Un piuit scurt de pasăre, sesizat de bărbatul singur, întrerupse până la urmă zgomotul de voci dezordonate al străzii din Cabanes.

Țipătul unei cucuvele izbucni imediat, ca și când venea din casa în care străinul se pregătea să intre. El rămase încordat, ascultând, apoi acționă hotărât cheia. Ușa rezistă și, ca odinioară, încercă s-o împingă cu genunchiul. Piciorul obosit refuză să-l asculte. Atunci, furios, își îndreptă brusc pieptul și se lăsă asupra ei cu toată greutatea.

Îl asaltă un val de aer umed. Și asta îl făcu să rămână în loc, putând percepe mai mult timp mirosurile din casa veche, pe care mai apoi o găsi ostilă. Într-adevăr, le percepu mult timp... chiar și după ce o voce vibrantă și tânără, totuși aspră, de femeie, se auzi din penumbra încăperii, ca un ecou:

– Nu te mai așteptam, Jeandieu Tourcat!

Se făcu din nou liniște. Cel ce sosise rămase împietrit pe loc. O decepție neașteptată făcu să urce în el valuri de contradicții uimitoare. Aceea care se afla în umbra vechilor sale dorințe nemărturisite, pe care sperase s-o regăsească la întâlnire, ca odinioară, nu era aici. France Monterault... aceasta nu era decât France...

– Ce ton decepționat! Sperai să fie altcineva?

Așadar, vorbise tare? Un râs disprețuitor se auzi din dreapta. Nu apucă să se stingă și un altul, venit nu se știe de unde, îi răspunse. Bărbatul coborî încet cele trei trepte din fața ușii. Inima îi bătea cu putere în piept. Da, într-adevăr, sperase să găsească pe altcineva acolo. Același sentiment confuz îi aducea o dată cu decepția, mirarea propriei sale emoții. Așadar, dragostea respinsă era încă atât de puternică și astăzi?

– Ei bine! Jeandieu Tourcat?

El ridică fruntea spre forma nemișcată de lângă șemineu. Micuța France... Vocea o trădase, chiar dacă stătea bine ascunsă. O voce frumoasă, plină și gravă, care în timpul liber cânta, încă de când era doar o fetiță slăbuță ce umbla de colo-colo prin Marais. Îl sfida atât de vizibil, încât la rândul său, o privi cu insistență. Anii nu trecuseră peste ea fără s-o schimbe. Era frumoasă în acea umbră care o înconjura. Ce vârstă putea avea oare? Poate douăzeci de ani... Sau mai mult. Schiță un salut ușor și admise:

– Da, sunt decepționat! De ce să neg?

Ea tresări, deoarece vorbise tăios. El adăugă pe un ton ce nu putea ascunde dorința unei galanterii arogante:

– Cu toate acestea și pentru că cea care m-a chemat ești tu, France Monterault, mă mulțumesc cu ceea ce mi se oferă. Femeile din familia ta îmi plac destul de mult.

O văzu că întoarce capul și-și trage umerii înapoi, vechiul gest reflex al celor peste care urma să se închidă o capcană. Dar nu avusese și el senzația că intrase într-o capcană? Și întinsă de această fată, acum necunoscută.

Odinioară, avea părul lung, care flutura și-i atingea ușor obrajii slabi de copilă. În seara aceasta, ovalul feței era singurul vizibil în tonurile cenușii ale casei părăsite. Strălucirea din privirea sa, după ce o înfruntă pe a celui care sosise, se îndepărtă de el, urmărind altceva, sau pe altcineva în întuneric. La rândul său, bărbatul își trase umerii înapoi, se învârti aplecându-se și, cu o răsucire de mijloc, eschivă lovitura ce-i era destinată. Ridicându-se, râse insolent. Asta fu ca o rafală de vânt care-l sufocă pe agresorul său, clătinându-se în elanul lui.

– Clovis Roignoux!... Tot specialist în atacurile pe la spate? Numai că în seara aceasta tălpile tale scârțâie, bătrâne. Te-am auzit apropiindu-te. Și închipuie-ți că te-am văzut de asemenea și în ochii lui France.

Îl recunoscu pe rivalul său din trecut și se miră că era atât de neschimbat. Făcut pentru bătaie, greoi și masiv, Clovis Roignoux nu era lipsit de curajul de a face pe grozavul chiar învins.

– Te previn că nu-ți permit să-i vorbești așa.

– Cui?

– Lui France.

O mobilă trosni, undeva în întunericul care-i înconjura. Vizitatotul fluieră încet:

– Înțeleg... spuse el.

Față în față... ca și când timpul rămăsese în loc. O amețeală bruscă șterse din nou umbrele și întunericul, trosniturle și răsuflările. Jean Tourcat revedea trecând prin ceața care se ridica din mlaștină spre pe cerul de vară, chipul radios, ochii imenși și părul strălucitor al unei femei. Îi auzise râsul și, foarte aproape, susurul mereu întrerupt și mereu reluat, al apei de-a lungul ambarcațiunii sale cu fund plat, când alerga seara, pe Marais, pentru a încerca să audă acel râs. De câte ori se găsise oare în fața acestui voinic Clovis Roignoux, pândind prada? Iubiseră aceeași femeie. De ce?

La fel de neașteptat cum pusese stăpânire pe el, amețeala îl părăsi. Se văzu în picioare, în fața vetrei stinse a casei mamei sale. Clavis Roignoux era un locuitor al ținuturilor mlăștinoase pe care nu-l mai cunoștea. Dragostea din trecut murise. Respiră adânc, îl văzu pe celălalt redresându-se și-l preveni:

– Domol! Dacă vrei încăierare, o vei avea. Dar presupun că France și cu tine nu m-ați făcut să vin aici, în această seară, doar pentru... amuzament. Mi-ar plăcea mai înainte să știu care este motivul fermecătoarei chemări pe care mi-ați trimis-o.

France pocni din limbă, enervată.

– Are dreptate. Stai liniștit, Clovis.

Jeandieu Tourcat observă retragerea arțăgoasă a bărbatului. Se întoarse spre tânăra fată care nu se mișcase din umbra șemineului și murmură:

– Felicitări!

Spera că avusese o doză suficientă de insolență în voce. Fără să aștepte să constate efectele, făcu stânga-mprejur și se duse la fereastra îngustă, realizând că ușurința cu care se mișcă în această casă era de domeniul amintirilor. Acum, avea un picior înțepenit. Șchiopăta.

Când vorbi, vocea i se schimbase, ca și gândurile sale. Luptase prea mult și, prea mult timp singur, pentru a se lăsa învins de farmecele conjugate ale unei case și unei iubiri respinse. Ce ar spune oare Genive, dacă ar ști? Genive du Trail... cu părul său moale, docilitatea ei promițătoare... Simți dintr-o dată o ciudată dorină de a fi lângă ea, de a se relaxa la calmul vocii ei.

– Sunt grăbit. Am puțin timp să vă acord. Țin să vă precizez, pe de altă parte, că până acum nu văd nici un interes real al acestei mici reuniuni.

– Te înșeli, Jeandieu Tourcat, împingând aroganța până la a presupune că, în ceea ce ne privește, avem vreo bucurie a prezenței tale.

De data aceasta se făcu într-adevăr liniște. Zgomotele apei care curgea afară, scăldând aproape peretele unde era deschisă fereastra, intrară fără jenă. Cucuvelele tăcură, ca toți cei din încăperea umedă. Era totuși ciudat că, în viața pe care și-o organizase Jeandieu Tourcat, exista această lipsă neașteptată a liniștei din trecut. Așezat aproape de fereastră, se concentra în mod inexplicabil, distinct pe fondul

întunecat. Era încă tânăr. În jur de treizeci de ani. O pată mai deschisă la culoare îi brăzda bărbia. O cicatrice, fără îndoială. Nu refuzase niciodată aventura, până atunci. Mai curând o căutase. Nu era dintre aceia de care își putea bate joc o fată tânără. Își sublinie ironia cu un gest al mâinii.

– Pune-te în locul meu. Mi-ai scris o scrisoare într-un mod, mai curând... insistent, draga mea. Cum să n-o interpretez într-un fel... măgulitor pentru mine?

Ea se opri sprijinindu-se de pietrele tari și reci. În timp ce venea către el, descoperi cu mirare că nu era îmbrăcată cu o pelerină largă cum ar fi bănuit, ci cu niște pantaloni strâmți și un pulover ușor. Ținută bărbătească, evident foarte utilă pentru genul de expediție care o adusese aici, dar care nu se potrivea deloc cu persoana sa. Nu se opri decât când fu aproape de el.

– Ar fi trebuit să-ți amintești că nu semăn cu sora mea, Jeandieu Tourcat.

Era aproape la fel de înaltă ca el. Îl privea drept în față. O strălucire ciudată o făcea frumoasă în tremurul nopții. Purta cu mândrie o cunună de cozi grele. Seara fără lună anina în ea străluciri fugitive, atât cât permitea frunzișul plopilor înalți din Marais. Ea tremura. De mânie, fără îndoială. Cu voce foarte joasă, strângând cu putere încheietura subțire a mâinii pe care o prinsese din zbor, el mârâi:

– Nu mi-am amintit de nimic și de nimeni. Să nu uiți asta pe viitor, France Monterault. Și adaug că, dacă vrei să fii tratată ca o fată respectabilă, ar trebui să începi prin a nu alerga prin Marais, seara, într-o companie atât de bună.

Arătă umbra din cap și apoi reluă cu o urmă de zâmbet, coborând vocea până la un murmur pe care doar ea să-l audă:

– Și, mai ales, nu-mi mai da întâlnire. Sunt foarte slab în fața anumitor tentații.

Desfăcu degetele și brațul tinerei căzu parcă din mâna sa. El se aștepta la orice, în afară de neașteptata grimasă ironică și la complicitatea din șușoteala ei:

– Iau de bun sfatul referitor la întâlniri pe care aș putea dori să ți le dau, Jeandieu Tourcat. Nu cred, într-adevăr, că ești de toată încrederea.

Ea schimbă tonul.

– Cu toate acestea, mi-ar plăcea să știi. Țin foarte mult la propria mea independență. Și sunt foarte bănuitoare în chestiuni de bună-cuviință, când mi se adresează cineva.

Avea un ton sigur și o mare ușurință în exprimare. Poate spusese adevărul, afirmând că nu semăna cu sora sa. Ce importanță avea? Vizitatorul începu să-și dea seama de absurditatea prezenței sale în această casă care deja nu mai era a lui. N-ar fi trebuit să vină. Trecutul, cu aspectele sale de idilă câmpenească, nu-l mai domina pe bărbatul care devenise.

– Ascultă, France Monterault, cred că ajunge cu vorbele fără rost. Mi-ai cerut să vin aici, în această seară, pentru „a dezbate o problemă importantă". Acestea sunt cuvintele pe care le-ai scris. Am venit mai ales din curiozitate. Eram intrigat. Nu mai sunt. Și sunt așteptat. Am putea aborda acum ceea ce te preocupă. Oare cu ce îți pot fi de folos?

Încă o clipă, ea rămase privindu-l atent, ca și când căuta dincolo de el, ceva ce el nu putea ști. Mirosul fad și ușor al nopții din mlaștini îi învălui.

– Este foarte simplu. Vrei să-ți vinzi casa, iar noi dorim s-o cumpărăm.

Afară, o cucuvea se tânguia pentru a doua oară. Jeandieu Tourcat se gândi că, poate, altcineva își pierduse răbdarea. Își ridică mâinile la buze și încăperea părăsită vibră de strigătul pe care-l lansă. Așa făcea, cu ani în urmă, pentru a anunța că era singur acasă. Și Aline, auzea uneori chemarea. Când nu venea, însemna că auzise un altul. Dar asta, Jean Tourcat nu înțelesese decât mai târziu. Mult mai târziu.

– Vreți s-o cumpărați? Voi?

– Clovis Roignoux și cu mine. Ne-am unit fondurile.

Mâna sa, ridicată în sus, făcu umbra să se miște. Clovis era lângă ea.

– Ești de acord?

Jean Tourcat era centrul atenției lor.

– Mi-ar plăcea să înțeleg, spuse el la capătul unei lungi tăceri.

– Ce să înțelegi?

– Ce este în capul vostru. M-aș fi așteptat la orice, venind în această seară aici, în afară de a trata o vânzare.

Ea clătină încet din cap, îi întoarse spatele și se duse cu nonșalanță spre masa pe colțul căreia se așeză, legănându-și neglijent un picior. Se simțea în largul ei, ca și când ar fi fost deja la ea.

– De ce crezi că avem ceva în minte, pentru că ne oferim s-o cumpărăm? În ceea ce te privește, ar trebui să-ți fie indiferent cui vinzi.

Ea era încălțată cu balerini și pielea deschisă la culoare apărea între partea de jos a pantalonilor și pantoful din pânză. Jean Tourcat începu să urmărească dansul acestei bucăți de piele deschisă la culoare. Dacă France Monterault nu semăna cu sora ei, n-avea nimic în comun nici cu Genive du Trail. Îndrăzneala tonului său era șocantă.

– Dacă ne gândim bine, cred că balanța ar trebui să se încline în favoarea noastră.

Jean Tourcat, fără să-și întoarcă privirea de la cele două chipuri pătate de umbrele violete, scoase din buzunar o tabacheră, luă o țigară la întâmplare, întinse ușor obiectul spre ceilalți doi, fără a-și duce gestul la bun sfârșit și o puse la loc. Își aprinse bricheta, dus pe gânduri, cu o încetineală exasperantă.

– Noi suntem din Marais. În mâinile noastre, casa ta nu va fi profanată.

– Ah! da?

– La ce ți-ar folosi s-o lași unui străin, unuia dintre acei plimbăreți care nu va veni să caute aici decât pitorescul despre care a citit în ghiduri? Veneția Verde... liniște... lipsa țânțarilor! Cei din mlaștini au evitat întotdeauna să-și risipească bunurile. De altfel, de aceea Marais a trăit și a supraviețuit peste secole. O știi bine.

Ea vorbea cu o ardoare extraordinară și disproporționată. Un adevăr apăru treptat în mintea lui Jean Tourcat.

– Am încercat deja să vând. Nu erau cumpărători din Marais.

– Știu.

Clovis Roignoux rânji. Jean Tourcat își trecu o mână prin păr. Era totuși greu de imaginat că cele două vânzări precedente eșuaseră din cauza acestei puștoaice și...

– Să știi că n-a fost dificil deloc. Eventualii tăi cumpărători au venit, bineînțeles, să se informeze la fața locului. O localnică... cine să bănuiască...

– Pentru că tu, France Mounterault, ți-ai luat această amabilitate...

– ... de a le arăta că șura trebuie refăcută, că și casa s-ar putea curând prăbuși oricând. Că nu se putea trăi în acest loc trei ani fără a contracta reumatism, bronșită etc. Că șobolanii de apă circulă pe aici ca la ei acasă... Că...

– Ajunge. Înțeleg destul de bine.

Pentru prima dată, o privi cu adevărat. Nu semăna cu sora sa, totuși, ceva nedeslușit îi amintea de farmecul tulburător al Alinei. Poate modul de a-l măsura sau această figură cu buze pline?

– Știi oare, France Monterault, că începi să mă interesezi?

– Da, spuse ea limpede, văd. Dar trebuie să-ți atrag atenția, doctore Tourcat, nu este genul de interes pe care îmi place să-l trezesc.

El râse în tăcere. Sub o altă formă, era același avertisment ca mai înainte. Într-adevăr, nici pe acest plan, France Monterault nu semăna cu sora sa. Numai dacă nu era diferență de tactică. Metodele de seducție, ca și altele, au variantele lor.

– Răspunsul tău, doctore?

El remarcă, totuși cu amuzament, că arunca imediat acel „doctore“, ca o barieră între ei. Când intrase, nu fusese decât „Jeandieu Tourcat“.

– Răspunsul meu?

Ridicându-se dintr-o săritură la apropierea sa, ea își reluă numaidecât privirea scânteietoare și vocea vibrantă. El îi dădu timp să se enerveze. Apoi, își trecu pentru a doua oară mâna prin păr și își frecă bărbia tăoată de cicatrice.

– Așadar, vă trebuie un răspuns imediat?

– Am pregătit un contract de vânzare. Nu ai decât de semnat.

El luă hârtia ce-i fu repede întinsă, aruncă țigara pe jos și o strivi cu grijă.

– Nu se vede nimic, spuse el.

Imediat, o lanternă lumină foaia albă pe care o ținea în mână.

– Mulțumesc.

Corpolentul Ruffin stătea întins cu un aer înțelept în fotoliul tare și negru din lemn, care servise copilului Jeandieu Tourcat de vapor, de car de luptă și chiar de avion... Mai târziu, ca refugiu de-a lungul timpului când stătea de veghe în singurătate.

– Ridică-te de acolo, matahală.

Calificativul îi venise foarte firesc pe buze. Și la fel de firesc, celălalt se supuse cu un reflex servil și temător.

Fascicolul tremurător al luminii prinse din întâmplare zâmbetul doctorului Tourcat. Pierzându-și complet calmul, France Monterault izbucni:

– Te distrezi, nu-i așa? Crezi că este vorba de un meschin interes țărănesc care ne-a adus în această seară aici, să-ți dăm o reprezentație? Te înșeli teribil, Jeandieu Tourcat.

Cu o rapiditate imprevizibilă, o prinse de umeri. Când o simți încordându-se, râse scurt, fără să țină seama de avertismentul urlat de Clovis Roignoux, o ridică de la sol și o așeză pe masă, unde se afla mai înainte. Apoi, liniștit, trase un taburet de sub masă și-l încălecă.

– Și acum, să stăm de vorbă. Dacă am înțeles bine, France Monterault, este deja ceva timp de când vrei casa mea. În consecință, ai făcut să eșueze cele două vânzări anterioare. De ce? Pentru că, atunci, nu erai în situația de a plăti tu însăți?

– Dacă vrei să interpretezi așa, da.

Revenise imediat în picioare și-și ținea brațele încrucișate. Se întreba dacă el își dăduse seama cât de tare tremura, când o ridicase. Se aruncase în această aventură fără să se gândească la forța acestui bărbat. Se înșelase. Din ceea ce-și amintea și din ceea ce auzise vorbindu-se despre el, și-l imagina ca pe un personaj șters, romantic, ce nu semăna deloc acestui necunoscut sigur pe el și prea curios. Clovis presupusese că va ceda imediat, că-i va fi teamă... Era absurd. Nu putea fi vorba de teamă în ceea ce-l privea pe Jeandieu Tourcat, în acea seară.

– Nu vreau să interpretez. Vreau să știu. De ce vrei să cumperi această casă? Mi se pare că ai propriul tău domiciliu. Ce vei face cu aceste pietre? Oare la ce ți-ar folosi?

– Vinzi. Deci pământul și aceste ziduri nu te interesează. Ce contează identitatea cumpărătorilor?

– Așteaptă... așteaptă... o rugă el. Mi-ai spus deja că, în mâinile voastre, casa mea nu va fi profanată. Pui oare în discuție numai terenul, din lealitate pentru integritatea teritoriului?

– De ce nu? A smulge această moștenire propriei tale indiferențe sau unor eventuali cumpărători este un scop destul de important pentru adevărații locuitori ai mlaștinilor. Deoarece, noi am rămas fideli. Nu ne renegăm pământul. Îi aparținem, așa cum și el ne aparține nouă. A pierde o singură bucată echivalează cu a ne pierde propria subzistență. Marais n-a trăit, până acum, decât datorită pasiunii celor care l-au creat. Dacă toți dezertează și lasă locul unor indiferenți, sau mai rău, unor profitori, Marais va muri. Desigur, el nu ne dă nimic din ceea ce am putea găsi în altă parte: nici situație, nici renume, nici avere. Face din noi, fete și băieți, doar niște țărani ai apelor moarte și de asemenea negustori de plopi. Și în plus, vara, din unii, gondolieri. În ochii lumii suntem doar locuitorii din mlaștini, niște ființe ciudate, puțin înapoiate și neînsemnate, împrăștiate ici și colo. Asta este tot. Este destul de puțin, nu-i așa?

Ea tăcu, părând că așteaptă o întrebare care nu veni. Doctorul Tourcat îndreptă spre ea o față ce arăta un interes viu, periculos. Sub această privire i se muiară picioarele. O chinuia regretul că se angajase în această aventură prostească. Totul ar fi fost mai simplu dacă ar fi spus adevărul. Jeandieu Tourcat ar fi înțeles. Mai bine decât oricine, în ciuda aparențelor.

– Știu bine că Marais are viața sa proprie. O viață năvalnică, tainică, excesivă, deseori, la care participăm încă de la prima noastră răsuflare. Nu-i putem scăpa, chiar dacă încercăm. Sunt sigură că nici tu nu i-ai scăpat. Ți se pare numai. Vei continua, fără îndoială. Dar de fiecare dată când se va vorbi în fața ta despre Marais, îți vei aminti. De fiecare dată când vei fi numit nu „Jean“ Tourcat, ci „Jeandieu“, îți vei aminti. Vei aștepta instinctiv să se adauge „Jeandieu din Marais“.

Se opri iar, pentru a-și ascunde secretul. El îi ordonă, foarte calm, fără a pierde nimic din atenția sa iscoditoare:

– Continuă.

– Marais are nevoie de brațe, dar sufletele și mințile îi sunt chiar mai necesare. Problema inundațiilor devine din ce în ce mai mult o chestiune de viață și de moarte. Cine oare să se ocupe de ea? Nu există înțelegere de nicăieri. Pont și Caussées trag hăis, sindicatele din Marais Mouillés trag cea. Cei mai mulți nu-și văd decât micile lor

interese. Unii se luptă aproape în mod deschis. Există de asemenea domeniul periculos al vizitelor turiștilor. Există resurse latente și dorințe nemăsurate care rod. Politica se strecoară pretutindeni. Fiecare se gândește doar la partea sa din problemă. La mica sa parte. Nu este nimeni care să vadă lucrurile în mare, să înțeleagă că într-o țară unde sunt legi și administrație, există și un legiuitor și un administrator care să judece situația din Marais.

Nu greșea cu totul. Jeandieu Tourcat cunoștea mai bine decât credea ea, problemele inundațiilor și ale influențelor din Marais. Dar de ce oare vorbise despre dorințe nemăsurate care rodeau?

– Asta este tot?

Întrebarea era prea scurtă pentru a nu fi insultătoare. Ochii tinerei se făcură mai mari, apoi se îngustară. Genele coborâte îi alungi spre tâmple. Doctorul Tourcat își puse mâna lungă și albă peste partea netedă a mesei. Mâna sa de chirurg. Un șobolan chema la luptă. France Monterault nu spusese totul despre dorințele sale.

– Vorbești bine. De ce n-ai fi cea care apără regiunea Marais? Mi se pare că ești cea mai indicată.

– Eu nu sunt decât o femeie.

– Atunci, unul dintre acești domni?

– De ce nu?

Cel care strigase astfel, era bineînțeles Clovis. Doctorul Tourcat păru că nu-l aude.

– Îmi poți spune care este motivul care te-a îndemnat să mă faci să vin aici în această seară? Am fi putut avea la fel de bine această... amabilă conversație la mine acasă, la Niort.

– Pentru noi, „acasă“ la tine, este aici.

Jeandieu Tourcat nu remarcă nici acum întreruperea furioasă a lui Clovis și întinse fruntea spre fata ce stătea nemișcată în fața lui, cu brațele încrucișate. Numai ea îl interesa.

– Te temeai că, în alt cadru, nu-ți voi mai înțelege atât de bine motivele... regionale?

La rândul ei, râse scurt, răutăcios.

– În parte, da, admise ea.

– Cealaltă parte fiind?...

Calmă, France Monterault completă:

– ... Cealaltă parte fiind eventualitatea, pe care trebuie s-o luăm în considerație, a unui refuz din partea ta. Prietenii... tăi s-au gândit atunci că le va fi mai ușor să-ți prezinte, la rândul lor... argumentele de care dispun.

– Înțeleg, spuse Jeandieu Tourcat.

Simți, pe neașteptate, mirosurile insuportabile ale nămolurilor mișcătoare. Dar nu păreau să vină dinspre Marais, care fremăta acolo în apropriere, ci chiar din casă, din dale, ca respirația dezgustătoare a unui muribund. De fapt, era o casă foarte veche. Ceea ce tocmai spusese France Monterault despre ea, nu era departe de adevăr. Prețul pe care doctorul Tourcat îl stabilise cu omul său de afaceri era superior valorii reale a acestor pietre vechi îmbibate cu apă.

– Te rog, doctore, hotărăște-te.

El tresări. Uitase aproape unde era și cu cine. Înflăcărarea pe care o arăta această tânără pentru a-l convinge, era inexplicabilă. Aștepta verdictul său cu o neliniște uimitoare. Acea amenințare despre care vorbise aducând în discuție argumentele prietenilor săi, nu era oare chiar o mărturisire a acestei îngrijorări? La urma urmei, de ce să n-o liniștească imediat. La drept vorbind, prefera într-adevăr să nu-i încapă casa pe mâini străine.

– Când mă voi căsători, voi avea nevoie de o casă din piatră albă în Marais și de terenurile care formează proprietatea familiei.

– Când te vei căsători?

– Se va pune problema într-o zi.

N-o privea decât pe ea. O văzu ezitând și aruncând o privire rapidă spre statura amenințătoare a lui Clovis.

– Mi-ai spus că tu și Clovis ați pus fondurile în comun pentru a o cumpăra?

– Este dreptul meu, răbufni furios omul mlaștinilor.

– Dreptul tău?

Îi privi pe rând: bărbatul greoi și tânăra înflăcărată. Premeditaseră să-i aducă, din trecut, această față care se strâmba? „France Monterault și Clovis Roignoux“! Era o revanșă idioată pe care voia s-o ia vechiul său rival? În lipsa Alinei, se mulțumea cu France? Revanșă inutilă.

Doctorul Jean Tourcat nu mai avea nimic în comun cu adolescentul entuziast și incult care alerga prin Marais, seara, în căutarea ecoului unui râs de femeie.

Se ridică greoi. Își aminti, dintr-o dată, că avusese o zi obositoare și că Genive îl aștepta. Genive du Trail care îi oferea, din mâinile sale îngrijite, viitorul pentru care luptase aprig încă de când renunțase la adolescență. Genive du Trail pe care nu-i va fi greu s-o iubească. Doctorul Tourcat respinsese trecutul lui Jeandieu din Marais.

– Dacă asta te deranjează...

– Nu. De ce crezi că mă deranjează? Pentru că te-am întâlnit, un timp, pe unul din drumurile mele la pescuit, nu sunt obligat să mă interesez de toare cuceririle tale, Clovis Roignoux.

Celălalt nu înțelese imediat. Insultele subtile îl depășeau. Șovăi și se întoarse spre tânăra fată care simțise lovitura și-și mișcă indignată bărbia arogantă.

– Oricum ar sta lucrurile, dacă îți vând casa, ce vei face oare cu a ta?

– Și fratele meu? El este mai mare, moștenitorul paradisului Roignoux.

Pe neașteptate, robustul Ruffin reaprinse lanterna și o orientă drept spre Jeandieu Tourcat. Acesta ținea încă, în mod neglijent, foaia albă a contractului de vânzare.

– În ceea ce mă privește, cred că este inutil să-ți reamintesc că am o soră. S-a hotărât să se întoarcă în Marais.

Doctorul Tourcat se înclină. Pe buze avea o cută rece, impenetrabilă, din ore de studii și de diagnostic. Problema pusă prin cererea lui France Monterault își schimbase oare aspectul pentru că Aline revenea în Marais?

Ridicând mâinile pentru ca să pătrundă în fascicolul luminos al lanternei lui Ruffin cel robust, doctorul rupse foaia albă pe care o ținea încă. În două și apoi în patru...

– Începuseși să dezvolți argumente care m-ar fi interesat, domnișoară. Păcat că nu te-ai putut hotărî să-mi spui ce te-a împins cu adevărat în această afacere. Sper că nu ți-ai imaginat o singură clipă că aceste povești – să spunem de familie – mă pot influența într-un fel sau altul. Cred că am dreptul să-mi aleg cumpărătorii. Pentru moment, nu sunt hotărât.

Înaltul Clovis, îndepărtând-o pe France Monterault cu dosul brațelor, fără menajamente, se așeză în raza de lumină care începu din nou să se legene.

– Am lăsat-o pe France să vorbească. Își făcuse iluzii în ceea ce te privește. Acum s-a lămurit. Noi de asemenea. Ești prea mândru pentru a-ți lăsa casa unora din mlaștini. Ți-e rușine, fără îndoială, de trecutul tău, în lumea ta frumoasă, doctore. Totuși, acolo nu ești la locul tău. Eu nu sunt decât un țăran necioplit, dar cel puțin, sunt ceea ce bunul Dumnezeu m-a făcut, în locul în care m-a pus. Tu nu poți spune la fel.

Dacă Jeandieu Tourcat se schimbase, Clovis Roignoux de asemenea. Nu mai era bruta tânără gata să se năpustească fără să se gândească. Era oare dragostea cea care îl cizelase? Atunci, o a doua iubire. Ceea ce spunea nu era complet greșit. Totuși, în acea seară, doctorul Tourcat nu era dispus să-i recunoască dreptul de a avea dreptate.

– Dacă ți-aș spune că te amesteci în ceea ce nu te privește, Clovis?

– Ai greși, doctore.

Foarte tulburată dintr-o dată, se auzi vocea lui France Monterault care strigă:

– Clovis, piciorul său!

Lumina vioaie a lămpii lui Ruffin cel robust se întoarse până la tavanul de un cenușiu trist, alunecă peste dulapul rustic de vase, gol acum, cercetă solul, urcă de-a lungul unui picior al bărbatului, coborî din nou... apoi se stinse.

Jeandieu Tourcat se revedea în acea dimineață teribilă în care medicul de la spitalul militar unde fusese transportat îi anunțase: „Două soluții, doctore Tourcat: operația, cu riscurile pe care le cunoașteți, sau genunchiul definitiv înțepenit. Decizia vă aparține“. Jeandieu Tourcat lăsase atunci soarta să decidă, pentru a nu roși niciodată că alesese un genunchi înțepenit. Operația l-ar fi lăsat mai infirm și mai dependent de o articulație reparată și fragilă decât de piciorul său îndărătnic. Încercase să uite complet existența acelui glonț în carnea sa. Cu o încăpățânare imperturbabilă și metodică, se ocupase de fortificarea mușchilor toracelui, ai brațelor și ai celor de la celălalt picior.

– Da, are noroc, datorită piciorului... altfel...

Clovis cel înalt nu se aplecă destul de repede pentru a evita asaltul enervat. Doctorul Tourcat urlă spre cel pe care-l simțea prea aproape:

– Înapoi!

Primele lovituri porniră greșit, de o parte și de alta. Își pierduseră obișnuința, nu-i așa? Apoi își regăsiră ritmul. Clovis căzu și se ridică. Fu rândul lui Jeandieu Tourcat. Lampa pe care o ținea Ruffin cel robust, reaprinsă, părea că dansează un joc prost executat. Doctorul Tourcat, sub greutatea zdrobitoare a corpului adversarului său, încerca să se ferească de loviturile care plouau. De îndată ce se eliberă, lovi la rândul său, cu o forță sălbatică, mult timp uitată și pe care o găsi la fel de tulburătoare ca în timpul anilor săi furtunoși. Și din nou, marele Clovis îl sufocă fiind deasupra lui. Piciorul îl jena. Dar n-ar fi mărturisit nici mort.

– Jean?

Reuși să-l facă pe omul din mlaștini să se clatine, apoi totul fu întunecat și tăcut. Mâinile lui Jeandieu Tourcat nu mai strângeau decât golul. Prin ușa de la intrare, deschisă pe neașteptate, veniră toate sunetele, toate mirosurile vii din stradă și de pe fundul apei. Veneau de asemenea părul blond, ochii speriați și chemarea Genivei du Trail.

– Jean, unde ești?

Tocurile sale loviră treptele înalte, apoi dalele desprinse.

– Jean, ești acolo? Nu văd nimic.

El se ridică prinzându-se de masă, de vreme ce apăsarea lui Clovis dispăruse. Ochii, obișnuiți cu întunericul, urmăreau mai bine decât cea care sosise, retragerea grăbită a vizitatorilor săi. Se năpusti spre ieșirea de la fereastră și o închise exact când, din partea opusă, izbucni țipătul furios al cucuvelei.

– Jean?

Cremona, în timp ce-o învârtea, avu în pumnul său un geamăt înăbușit și geamurile tremurară. Își trecu degetele prin păr. Mergând în întâmpinarea Genivei, ridică un scaun și mângâie cu un deget masa grea. Parfumul care-i plăcea Genivei du Trail alungase deja miasmele de mucegai și paragină.

– Eram neliniștită. Ai întârziat mult, Jean. Ce faci, singur, pe întuneric?

Singur? Privi cu coada ochiului spre colțurile întunecate. Genive ridică foarte sus chipul frumos pentru a-i vorbi. Era mică și delicată. Fu copleșit de un val de tandrețe neobișnuită. Aproape de milă.

– Ești rănit! Dumnezeule, Jean, ce s-a întâmplat?

El simți rana pe care o avea pe obraz.

– Nu este nimic. Nu te îngrijora. Un... un hoț pe care l-am alungat.

– Te-ai bătut! Cu un hoț... Ești insuportabil, Jean.

Genivei nu-i plăcea temperamentul agresiv al doctorului Tourcat. Se speria foarte repede. Era reconfortant s-o liniștească. Lângă ea, Jeandieu Tourcat nu simțise niciodată până atunci greutatea piciorului său îndărătnic. O împinse spre ușă și se întoarse în același timp spre umbrele de lângă șemineul din pietre înnegrite.

– Vino, Genive, nu este nimic, crede-mă.

Ea ieși prima. Rochia albă încă aurită de soarele care o mângâiase toată ziua, lumina blând aureola tonurilor cenușii și a nopții în locul în care stătea. Nemișcat în ușa casei copilăriei sale, Jeandieu Tourcat o privea. Genive du Trail era blândă și distinsă. Domnea, în încăperea pe care abia o părăsise și dincolo de această încăpere, peste toată zona Marais, o atmosferă apăsătoare care nu se putea opune luminozității sale triumfătoare. Doctorul Tourcat se întoarse spre șemineul cu colțuri joase:

– Nu este nimic, reluă el foarte tare, într-adevăr nimic, iubito.

Trase ușa, acționă cheia în broască și făcând acest lucru avu impresia curioasă că închide o cușcă imaginară. Nu ajunseseră la mașina albă cu perne roșii în care Genive așteptase mult timp cu răbdare, că de undeva se auzi zgomotul unui ochi de geam spart. Genive, încă speriată, nu-l auzi.

În timp ce pornea cu mașina la drum, doctorul Tourcat zâmbi. Zâmbetul ciudat și neliniștitor al unui bărbat pe urma unui vânat mult timp așteptat.

Capitolul 2

Pentru a treia oară, barca ușoară folosită de locuitorii din mlaștini se împotmoli în trestia mlădioasă. O pasăre se înălță strigând agitată. Bărbatul așezat în spate înjură încet și se sprijini în vâsla albă. Cerul, deasupra, în fața și în spatele său, nu era decât o dispersare semitransparentă care venea de departe, printre crengile de plopi, frasini și sălcii.

Apărând brusc din pământ și din ape, numeroase himere se aplecau spre locul retras al bărcii și al bărbatului.

– Unde se duce oare?

Vântul ce trecea prin desișul de ramuri, nu-și făcea simțită prezența decât prin gustul său de sare. Era un vânt ce pătrundea peste tot, prevestitor de furtună. Sub etravă, apa era neagră, neagră, uneori cu luciri metalice. Bărbatul ridică vâsla tăiată dintr-o bucată netedă de călin și o mută pe cealaltă parte. Dacă își amintea bine, ținta nu era departe.

În cotul pe care urma să-l facă, un arin negru, înalt își lăsase crengile să atârne de-a lungul cursului. Foarte aproape ar fi trebuit să fie șanțul unui paradis și falia de acostament unde barca ușoară se putea opri.

Bărbatul se îndreptă. Vâsla se răsuci în pumnul său. O întinse până la capătul brațului spre bolta de frunze. O pasăre de noapte protestă. O broască strigă din apropiere. Bărbatul își umflă gâtul și-i răspunse. Ușurat de acest strigăt, de asemenea regăsit, cufundă prăjina până la

fundul alunecos de turbă moale. Smulsă, barca își reluă înaintarea, evită cu precizie rădăcinile unui călin și intră orizontal într-un plaur.

„Ah! anghelică și alte plante sălbatice".

Bărbatul râse iar, zeu singuratic și ascuns, pe ambarcațiunea sa ușoară și neagră. Își regăsise regatul. Nu regreta că cedase impulsului care-l adusese aici. Un sânge nou curgea în el. Niște mișcări și niște miresme care îl împăcaseră cu trecutul. Orice se întâmplase mai înainte, clipa prezentă îl găsea în acord cu el însuși, în acord cu jocul mușchilor săi, în acord cu viața ce palpita în el, în acord cu furia surdă care-l cuprindea.

Un brânci și ambarcațiunea ajunse la debarcaderul în pantă. Bărbatul își aranjă vâsla cu grijă lângă bordura ambarcațiunii. Se aplecă și trase la el sfoara de amarare. Ea atârnase tot timpul în urma lui și era udă și scămoșată. Bărbatul se îndreptă, păru că alege cu precauție locul de apropiere de mal, optă pentru stânga, unde înălțimea taluzului îl ascundea mai mult timp și trecu peste barcă. Un picior... apoi celălalt. Aruncă sfoara în tufișul des, și trase încă puțin ambarcațiunea în afara vârtejului de apă. Alte două bărci erau amarate acolo, cu partea ascuțită a vâslei în repaus.

Bărbatul se întinse pentru a le vedea. Petrecerea pe care se pregătea s-o savureze va fi așadar mai completă decât sperase? Urcă panta care de la mal ducea spre casă. Și imediat se auziră câinii. Ușa casei joase se deschise brusc, larg. Apăru o siluetă care cercetă întunericul.

– Cine este acolo?

Lătratul câinilor acoperi vocea celui ce sosise. El intră în cercul de lumină, în mijlocul curții fermei. Și celălalt îl recunoscu tresărind:

– Jeandieu Tourcat!

El tăcu. Clovis, omul din mlaștini, nu se înșela asupra sensului prezenței doctorului Tourcat pe malul său, nici asupra semnificației zâmbetului său.

– Am fost întrerupți, adineauri. M-am gândit că, la fel ca mine, ai fi fericit să reluăm această... conversație din punctul în care am lăsat-o.

Clovis Roignoux, în ușa casei sale, rămase nemișcat. Jeandieu Tourcat aștepta. Dezinvoltura sa, în costumul impecabil, nu se potrivea cu decorul curții de fermă. Marele Clovis inspiră adânc. Încet, începu să înainteze spre vizitatorul său. Mânecile cămășii de lucru erau suflecate pe brațele bronzate.

– Reziști, după cum văd.

– Nu prea rău. Dar tu?

– Totuși, știi bine că adineauri nu te-ai fi ridicat dacă – ezită asupra termenului – dacă nu venea fata aceea.

– Asta este dovada pe care am venit s-o caut.

– Ești gata, doctore?

Mușchii se umflară pe brațele omului din mlaștini. În fața lui, Jeandieu Tourcat își smulse cravata și-și dezbrăcă haina neagră. Căută unde să le pună, zări o furcă înfiptă în pământ la câțiva metri și se duse să-și agațe liniștit îmbrăcămintea cu revere din satin. Își descheie gulerul și își aranjă cureaua pantalonilor pe șolduri. Se simțea sigur pe picioare. Chiar și pe cel care nu se mai îndoia. Într-adevăr, orice s-ar întâmpla, nu regreta că a venit. Nu încă.

– Te-ai gândit la piciorul tău, doctore? Nu te voi menaja.

– Am oare aerul că am venit să-ți cer asta?

– Bine.

Clovis Roignoux își reluă înaintarea lentă.

– Cu atât mai rău pentru tine.

Și cerul și copacii, și pământul cu apa, și vântul și zgomotul se zdruncinară.

Se bătură cu sălbăticie, cu acele „icnete“ puternice prin care-și căutau respirația. Când Jeandieu Tourcat căzu prima dată și când simți prăvălindu-se asupra lui greutatea enormă a corpului mare al lui Clovis, calculase din umeri uimitoarea presiune a înfrângerii sale probabile. Cedase și văzu sosind, cu ochii larg deschiși, lovitura de ciocan a pumnului strâns. Nu durerea fu cea care-l făcu să se ridice. Nici măcar umilința. Nu era prima sa luptă cu Clovis pe proprietatea familiei Roignoux. Adolescența lor fusese traversată de numeroase înfruntări asemănătoare. Se știau de valori egale, inteligența unuia

compensând forța oarbă a celuilalt. Noul elan care-l ridică pe doctorul Tourcat veni din același reflex care-l smulsese cu câteva ore mai devreme, în acea seară, din brațele Genivei, când dansau în salonul părinților ei, obraz lângă obraz, cu privirile pierdute.

El ieșise sub un pretext oarecare. Refugiat pe terasă, își aprinse o țigară și încercă să gândească. De unde era, vedea perfect salonul mare în care se dansa. Nu era lume multă. Erau „aleși pe sprânceană“ la reuniunile selecte ale doamnei du Trail. Jeandieu Tourcat se enervă din nou. Nu-i plăcea doamna du Trail, sau mai curând nu-i plăcea strâmbătura subțire care-i servea drept zâmbet. De altfel, îl primise cu răceală după ce se dusese în grabă să se îmbrace în ținuta de seară pe care o impunea recepția.

– Bietul meu prieten. Obrazul dumitale este deteriorat, cu adevărat?

– Doar puțin. Iertați-mă pentru acest plasture, doamnă.

– Ei, haide, ai fi putut fi ucis. Este un accident absurd. Dacă acea piatră ar fi ajuns în tâmplă! Îmi amintesc de un caz asemănător despre care am citit în ziar, acum câțiva ani...

– Genive v-a spus?...

– Mi-a explicat cum roata dumitale a făcut să sară o pietricică ce a revenit pe capotă înainte de a te răni. Biata copilă era foarte impresionată. Nu știa cum să-și explice. Ați întârziat atât de mult. Cu mașina dumitale decapotabilă, nu sunt liniștită.

Doamna du Trail nu-l iubea prea mult pe doctorul Tourcat. Desigur, avea eleganță, dezinvoltură și costumul îi venea bine. Era înalt și purta cu mândrie un chip cu trăsături foarte puternic marcate. Nu era frumos, dar avea ceva în el care atrăgea imediat atenția femeilor. Poate părul negru care îi înconjura în mod distinct tâmplele ca o cască? Era întotdeauna pieptănat cu grijă. Sau modul în care măsura oamenii din cap până în picioare, cu un zâmbet ușor pe buze, fără să-i privească. Domnul du Trail spunea că era un obicei al meseriei. Soția sa credea că era mai degrabă aroganță. Nu era de acord cu soțul său care alcătuise proiectul de a finanța amenajarea unei clinici pe care intenționa s-o dea spre coordonare doctorului Tourcat.

Pe terasa pe care acesta se refugiase nu era noapte. Piciorul doctorului Tourcat stărui asupra țigării deja strivită pe jos. Acasă fuma pipă. Strângând din maxilare, simți pe obraz sâcâiala pansamentului pe care-l purta. O pietricică... zâmbetul pe care nu și-l putut stăpâni trase de asemenea de plasture. Lanțul minciunilor era atât de ușor de înnodat! El nu îndrăznise să-i spună Genevei că se bătuse și, doar se bătuse cu sălbăticie, cu un adversar din copilărie. Genive, nici ea nu îndrăznise să-i spună mamei sale că se încăierase cu un hoț. De ce s-o judece? Și ea și el, erau la fel. Era atât de încântătoare când dansa! Micuță, cocoțată pe tocurile fine aurii, cu fusta umflată ca un balon în jurul taliei și umerii albi dezveliți... Partenerul său, puțin mai țeapăn, se apleca spre ea. În această clipă, o voce îl scoase pe Jeandieu din visare.

– Mi s-a spus că aveți o casă de vânzare, în Marais, doctore. S-ar putea să mă intereseze.

Bineînțeles, Genive i-l prezentase lui Jeandieu pe acest bărbat, o dată cu ceilalți invitați. Nu-i dăduse prea multă atenție personajului. De talie mijlocie, cu un ten și o privire șterse, în spatele unor lentile încercuite de nailon deschis la culoare, era neînsemnat.

– Caut ceva în Marais. Aș vrea să încerc să-mi creez acolo o clientelă.

Imediat, doctorul Tourcat se simți lucid și puternic, de parcă se afla în sala de operație, depășind primul moment de neliniște și teamă. Sub o mască de nepătruns, ascultă în tăcere ceea ce celălalt îi explica mai clar. În același timp, căuta să-și amintească numele pe care Genive îl rostise atât de repede... Ramen... nu. Roma... În orice caz, un doctor. Asta își amintea. Doctorul Ramien! Prin urmare, nu trebuia să uite acest nume. Sau, cel puțin, nu înainte de a trece ceva timp.

– Proiectul meu poate părea absurd, dar trebuie cunoscut bine, în amănunt. Eu sunt născut pentru a fi medic de țară. Nimic mai mult. N-am valoarea dumneavoastră, doctore Tourcat. Mă gândesc să investesc mai bine modestul meu capital în cumpărarea unei case și să-mi formez o clientelă proprie. I-am dezvăluit proiectele mele doctorului Marillier, din Necker. Îl cunoașteți?

Ceea ce era enervant, erau acele ecouri de muzică discretă care acopereau uneori vocea inexpresivă. Doctorul Marillier fusese unul din profesorii lui Jeandieu Tourcat. Dacă exista o mașinație ascunsă, nu putea veni de la el. Ce filieră îl condusese oare pe acest tip la casa din Marais, în aceeași seară cu France Monterault și Clovis Roignoux? Ce voiau oare toți să facă? Ce aveau dintr-o dată aceste pietre fantomatice pentru a atrage dorințe atât de diferite? „Există aici resurse latente și pofte nemăsurate care rod". France Monterault spusese asta. Asupra cărui lucru voise oare să-i atragă atenția?

– Doctorul Marillier este cel care mi-a vorbit despre dumneavoastră.

Doar în ajun, aceste cuvinte, această cerere fără nimic misterios, n-ar fi trezit nimic în Jeandieu Tourcat, decât o ușurare plictisită de tratativele la care se gândise. Casa nu mai era a lui, de când se hotărâse s-o pună în vânzare. Dar, în ajun, n-avea în minte, ca în această seară, cuvintele agasante ale lui France Monterault.

– Cunoașteți măcar Marais din Poitou, doctore Ramien?

Bărbatul era destul de tânăr, ușor chel, ușor obosit.

– Puțin. Soția mea este originară de aici. Ea este cea care m-a sfătuit să încerc să mă stabilesc aici.

Pe scurt, era ceva banal și cu siguranță adevărat.

– Îmi pare rău, dar nu sunt hotărât.

Era cald pe terasa de unde noaptea fusese alungată. Mirosea a furtună și a prea mult parfum. Doctorul Tourcat se enervă de strânsoarea plasturelui de pe obraz.

– Să sper totuși că vă veți mai gândi, doctore?

Revenit în salon, Jeandieu Tourcat o îmbrățișă pe Genive, la primele măsuri ale unui nou dans lent. Uneori, dansul îl calma. În această seară, îl îndemna la fugă. Fără îndoială, va visa mult timp la privirea frumoasă a Genivei.

– Ce s-a întâmplat, Jean?

– Îți voi explica. O întâlnire uitată...

Și era, într-adevăr o întâlnire uitată, la care alergase în cămașă albă scrobită și costum de seară. O întâlnire cu tinerețea sa liberă și

tumultuoasă, pe malul din paradisul Roignoux. Regăsise esențialul de altădată, chiar și această putere de a susține, cu brațele întinse, greutatea mare a omului din mlaștini, dezlănțuit. Își recăpătă respirația și își prinse adversarul de talie. Simțind pachetul de mușchi, de oase și carne caldă, șovăind, strânse mai puternic.

Se rostogoliră, unul peste celălalt, până la malul apei liniștite, unde dormea o anghilă. Nămolul era alunecos. Ridicat întotdeauna primul, Clovis Roignoux își simți glezna strânsă între degetele de fier ale lui Jeandieu. Vru să strige. Mânia îi înăbuși strigătul. Celălalt picior, aruncat în zbor, îl atinse pe Jeandieu la tâmplă. Din nou erau amândoi la pământ. Răcoarea întunecată a apei îi aștepta. Totul era ca odinioară...

Omul din mlaștini se bătea cu o forță mărginită. Era relativ ușor să-l aduci unde voiai. Jeandieu Tourcat regăsi sprijinul tăcut din Marais. Apa susținea genunchiul său mort. Apa îi fusese întotdeauna prietenă, prietena sa ascunsă. Apăsă pe gâtul lui Clovis, căutând cu răceală traiectoria mușchiului pentru a-l paraliza... Apoi, slăbi presiunea. Nu voia să lupte folosind pregătirea sa științifică, să permită degetelor sale să vadă, parcurgând un corp, slăbiciunile patologice de care putea profita. Venise în această seară să caute dovada unui trecut, nu a unui prezent cu care Marais nu avea ce face: un chirurg a cărui mână era făcută pentru bisturiu.

Se poticni vrând să se dea înapoi. Clovis Roignoux ridică brațul. Fu o lovitură directă pe care Jeandieu Tourcat o primi în plin în bărbia brăzdată de cicatrice. El o marcă printr-o scufundare zgomotoasă. Ezitant, marele Clovis rămase o clipă ca și când era incapabil să înțeleagă ce i se întâmpla. Unde dispăruse celălalt?

Făcu un gest spasmodic din pumnii înfierbântați. Apoi se aplecă deasupra apei, spre aburii dulci și amari ai adâncului mișcător. Un pumn dur, fără să-i lase timp să înțeleagă, îl aplecă în față, aruncându-l ca pe un balot spre noroiul de pe mal. Căzut încă și amețit, își clătină fruntea. Jeandieu Tourcat, în picioare, cu apa până la jumătatea coapsei, râdea. Cu râsul său exasperant.

– E bine, nu-i așa, Clovis?

Asta era ceea ce marele Clovis Roignoux nu putuse suporta niciodată. Acea zeflemea incisivă, acea știință de a rosti cuvintele care-l lăsa fără replică. Deschise gura. Bărbatul căruia apa îi mângâia genunchii îl preveni:

– A doua rundă? Mi-am pierdut puțin din jocul de picioare, este adevărat. Dar, în schimb, am câștigat în puterea de a lovi. Nu găsești?

Tocmai observă că lipsea una dintre cele două bărci, lipită până nu demult de panta înclinată a paradisului familiei Roignoux. Probabil nu-i fusese prea greu, prea discretului vizitator din casă, să-și desprindă barca și să se îndepărteze fără să fie văzut de cei ce se băteau.

– Ne vom reîntâlni, Jeandieu.

– Când vei voi. N-am făcut niciodată mofturi la această treabă. La urma urmei, îmi place mai mult să mă bat cu tine pentru această poveste legată de casă, decât pentru o femeie.

Clovis Roignoux mormăi, cu pumnii ridicați în mod instinctiv.

– Fii atent, doctore Tourcat!

Tonul lui Jeandieu se schimbă:

– Fii tu atent. Nu te preocupa decât de ceea ce te privește. Este multă vreme de când am încetat să mai am nevoie să se pregătească drumul în fața mea. Dacă asta mi se va întâmpla într-o zi, să fii foarte sigur că nu voi veni să te găsesc.

În timp ce-și trăgeau, unul lângă altul, picioarele din nămolul moale, el auzi lovitura, acum foarte perceptibilă a unei lopeți în apă.

„Voi lămuri eu toate acestea“.

Se sprijini cu amândouă mâinile de barca sa pentru a urca în ea. Piciorul înțepenit era în spate, ieșit din apă. Trebui să încerce de două ori pentru a se înălța până la bordura vasului. Nu era decât un infirm. Era oare conștient de asta?

– Va râde mai bine cine râde la urmă!

În picioare în barca sa neagră, doctorul Jeandieu Tourcat își arătă dinții ascuțiți în întuneric.

– Noroc, Clovis, din paradisul familiei Roignoux.

Ridică vâsla, o înfipse în mal și, cu gestul vechi al bărbatului format printre ape, începu să împingă, dar se opri imediat.

– Hei! Mi-am uitat haina.

Deja aflat în curent, se întoarse și-l văzu pe marele Clovis mergând să ia foarte simplu haina cu revere de satin ce atârna încă pe furcă și revenind.

– Și dacă nu ți-o înapoiez?

– Haide, vicleanule. Cu siguranță, mă voi îmbolnăvi.

O pasăre de pradă țâșni pur și simplu, ca un proiectil silențios, din bolta întunecată și atinse alunecând în zbor, pe fiecare dintre cei doi bărbați. O cucuvea care se afundă în noapte. Omul din mlaștini și vechiul său camarad, în ciuda întunericului, se priviră insistent.

– Pasărea nenorocirii. Ești pe drumul bun, Tourcat.

– Dacă este adevărat, de ce mă avertizezi?

În ei și în jurul lor, același chip de femeie se modela după contururile rătăcitoare ale penumbrei din mlaștini. Cu un gest rapid, Jeandieu Tourcat ridică ceea ce-i rămăsese din cămașa cu plastron alb. Zdrențe. Apăsă vâsla și barca, ascultătoare, îl întoarse la mal.

– Dă-o!

Haina întinsă fu luată fără amabilitate.

– Cine îți dă ordine?

– Nu știu ce vrei să spui.

– Oh! ba da. Faptul că tu și cu mine ne batem, este un lucru. Mai întâi din plăcere. E mult timp de când nu ni se mai întâmplase, nu? Mărturisesc că mi-a făcut bine. Dar este cu totul altceva, această plăcere pe care tocmai ne-am acordat-o, de ceea ce mă voi ocupa acum. France Monterault și cu tine ați acționat ca și când nu mă cunoșteați. Ea, este destul de ușor de înțeles: nu era decât o puștoaică atunci când noi eram la vârsta bărbatului. Dar tu... Tu asculți de cineva, asta este sigur. De cine?

Trebui să înalțe capul pentru ca privirea sa s-o oblige pe a celuilalt să se aplece. Prin dansul țesăturii de frunze de plopi și frasini,

noaptea, dintr-o dată mai luminoasă, împrăștia pe furiș luciri albastre. Putu vedea pe trăsăturile lui Clovis Roignoux că autoritatea pe care și-o exercitase mereu funcționa încă.

– De cine?

Un gând îl străbătu.

– Ea?...

Și marele Clovis izbucni.

– Du-te dracului!

Era îmbătător, într-adevăr. Jeandieu Tourcat inspiră aerul cu putere. Fără să lase vâsla, îmbrăcă haina. Cu pantalonii șiroind de apă și pieptul gol pe sub haina de seară, ar fi trebuit să se simtă ridicol. Nici măcar nu-i veni această idee. Expresia din privirea marelui Clovis era mai sinceră ca o oglindă.

– Ai auzit vorbindu-se de un anumit doctor Ramien?

Țâșni o înjurătură. Manevrându-și vâsla, Jeandieu Tourcat clătină din cap. Marele Clovis, dus de noua sa furie, intră în apă, cu pumnii gata de acțiune.

– Nu uita că nu știi să înoți, Clovis. Doar dacă n-ai învățat, din timpurile fericite de odinioară?

Omul mlaștinilor se opri dintr-o dată în locul în care se terminase lupta pentru care doctorul Tourcat se felicita atât de mult. Cotul apropiat făcu să dispară barca și pe ciudatul ei gondolier.

Clovis Roignoux se întoarse. Observă la rândul lui dispariția uneia dintre cele două bărci legate de debarcaderul său. Tremura de furie. N-avea nevoie de explicații pentru a înțelege că Jeandieu Tourcat văzuse și el plecând barca și că pornise în urmărirea celei care o conducea.

Capitolul 3

Mlaștina era ca o mare adormită. N-avea maluri și nici cer deasupra. Totul era gri; de un gri violet al nopților fără lună. Barca aluneca vertiginos. Apa protesta pocnind pe lângă lemnul negru, pentru a tăcea foarte repede, prea adormită pentru a se mânia.

Trecând pe lângă un teren nedesțelenit, își spuse:

„S-a tăiat mult, pe aici".

Își aminti o conversație pe care o avusese cu un inginer din Ponts et Chaussées venit să-l consulte.

– Nu este exagerat spunând că Marais este în pericol. Acest pământ este straniu. De când și-a câștigat dreptul de existență asupra apei, nimeni nu-l poate atinge fără a avea imediat tot Maraisul împotriva lui.

– Și acum?

– S-a schimbat totul. Sindicatul din pământurile umede din Marais care trebuiau, împreună cu voi, să se ocupe de protecția împotriva inundațiilor – știți, acel plan de protecție din Sèvre – așadar, sindicatul este, de fapt, strâns legat. Membrii săi aparțin unor comune adverse. Nu se știe niciodată dacă o hotărâre luată în interesul comun va fi înțeleasă ca atare. Motivul? Multe aparențe și un singur fapt: turiștii. Ei au devenit o resursă egală cu plopii pentru oamenii din mlaștini. Asta este ceea ce-i atrage. Și știți, o comună este mai avantajată decât altele. La Garette este mai pitorească. Astfel că cealaltă se apără. Dar spiritele se încing în acest joc. Și nu mai reușim să găsim teren pentru o adevărată înțelegere.

– Chiar atât de mult?

– Da. Și mai rău. Am auzit vorbindu-se că unii își curăță cam prea mult puștile de vânătoare.

– Ei, haide!

– Aș vrea să mă înșel, doctore. Nu sunt oameni răi, dar trăiesc atât de aproape de ape, încât se întâmplă să nu mai acționeze ca toată lumea. Sunt imprevizibili în comportamentul lor. Uneori minți limitate... alteori inteligențe lucide, fascinante. Aproape toți, niște visători.

– Știu.

– Așa este. Am uitat că v-ați petrecut copilăria în Marais, doctore.

Jeandieu Tourcat uitase de asemenea. Într-adevăr, foarte mult timp. Și iată că, în acea seară, totul îi reveni în suflet: dușmăniile, frământările... și apoi bucuriile și visurile. Își ridică fruntea. Aici, altădată, în Bri-Perdu, se ridica un imens lanț de plopi. Regii din Virginia cu ținută magnifică. Se tăiaseră toți plopii.

Barca se afundă cu o mișcare bruscă pe o cărare îngustă de apă, înecată de atingerea ușoară a ramurilor joase. Bărbatul se îndoi pe barca sa. Apa curgea cu un gâlgâit puternic și lacom.

„Bun loc pentru biban".

Își amintea – cu ce entuziasm! – că pescuise aici cu momeală. Iar acolo, își pusese țăpoaiele pentru anghile și vreascurile legate în care intrau anghilele să se culce, în serile în care era furtună. Dimineața le găsea mișunând de anghile imprudente. Prindea la fel acele animale marine asemănătoare coralilor pe care le scotea din râu. Își aducea aminte... Și peste amintirile sale, izbucnea la nesfârșit râsul unei femei îndrăgostite.

Bolta de copaci dispăru pe neașteptate. Un cer blând de iunie, un cer neted și liniștit, i se arătă bărbatului care înainta. Apa lacomă se ascundea sub pietricelele deschise la culoare ale unui debarcader pietruit. În fața lui o clădire, o casă joasă, din piatră de râu, cu o grădină mare acoperită de mici umbre. Puțin mai departe, se arcuia un pod mic, ridicol și impresionant. Imediat, la dreapta sub bolta din fier ruginit a unei fântâni de operetă, o roată de scripete scârțâitoare, legăna o căldare de copil.

Doctorul Tourcat inspiră mirosul de lapte și leșie care plutea acolo dintotdeauna. Putea simți pe pieptul gol cum juca dublura satinată și

moale a hainei de seară. Era evident că salariul său nu-i permitea să se gândească la înlocuirea imediată a smochingului. Dacă împingea puțin cu vâsla, știa că va ajunge foarte repede de la malul cimentat al canalului din Damvix la drumul spre Niort. Ridică prăjina și simți că greutatea ei îi obosește mușchii ce se dezobișnuiseră.

Niște câini lătrau undeva, spre sat. Pe pod, o pancartă, pe jumătate desprinsă din cuie, juca: „colibașii". Astfel erau numiți primii locuitori din Marais, adăpostiți în casele lor din pământ acoperite cu paie. Jeandieu Tourcat lovi cu furie apa. Barca viră spre debarcader. În casa joasă, părea că totul dormea. Jeandieu Tourcat depăși banca din grădină, făcută dintr-un trunchi de salcie scobit. Grădina era la fel de sălbatică și romantică, sub lumina difuză, viorie. Jeandieu se opri. În fața lui, dreaptă și tăcută, cea pentru care venise până aici s-o caute, îl aștepta. Niște pantaloni strâmți și un pulover foarte lung îi masculinizau înfățișarea.

– Așadar, ce vrei de la mine, France Monterault?

– Și tu?

Era cu puțin mai înalt ca ea. Noaptea îi ștersese ridurile. Fără să știe, îi oferea o asemănare uimitoare cu adolescentul vioi care fusese în aceste locuri.

– Ți-am spus deja ce voiam: casa ta.

– De ce?

– Pentru o sută de motive pe care nu doresc să ți le spun.

– Ești lipsită de maniere.

– Este posibil. Dar, ceea ce vreau, vreau neapărat.

El se aplecă puțin.

– Mărturisire pentru mărturisire: și eu la fel.

Ea se dădu înapoi, iar el râse.

– Ești îndârjită.

– Îți pasă?

– Evident.

Își scutură pantalonii care începuseră să se usuce la căldura picioarelor.

– Ești singură?

Ea nu răspunse. În această seară, Jeandieu Tourcat pierduse aranjarea strictă a frezei sale. De altfel, probabil că părul ud, în dezordine,

era cel care îi dădea chipul înflăcărat din tinerețea sa. Asta n-avea importanță. Nu France Monterault era cea pe care o iubise în acele timpuri.

– Înțeleg. Tatăl tău nu știe că, la această oră, erai în vizită la familia Roignoux.

– Este treaba mea.

– Exact. Notează că nu mă amestec decât pentru că are legătură, în mod ciudat, cu treburile mele.

Ea mai tremura încă. Își încrucișă brațele și mâinile nervoase urcară și coborâră de-a lungul mânecilor puloverului de culoare închisă, într-o inconștientă mângâiere înfrigurată.

– Ai reacționat ca un puști!

– Ia te uită!

– Această bătaie cu Clovis era inutilă. Și ridicolă.

– Am un principiu, France Monterault – printre altele, evident – să termin întotdeauna ceea ce am început.

Ea puse o întrebare absurdă și deplasată:

– Fata aceea care a venit acolo, este logodnica ta?

– Te interesează?

Ea își mușcă buzele.

– Nu.

– M-ai speriat! Închipuiește-ți că, o clipă, am crezut că ești interesată de mine... știi?... cum mi-ai interzis mie s-o fac în ceea ce te privește.

Jocul mâinilor șovăitoare pe țesătura de culoare închisă se opri brusc.

– N-ai câștigat în inteligență de când te plimbi în această ținută.

– Un punct pentru tine, France Monterault. Sper că-l vei învăța și pe Clovis Roignoux bucuriile subtilității lingvistice.

– De ce m-ai urmărit până aici? Ți-ai schimbat părerea și îmi vei oferi casa? Nu... atunci ești în căutarea amintirilor? Încă o dată, nu sunt cea care sperai.

Jeandieu Tourcat reluă, în sens invers, drumul prin grădină. De data aceasta mergea pe pietrișul pe care piciorul său înțepenit îl făcu să scârțâie. Nu era frumos. Era oare nevoie ca unii bărbați să fie frumoși?

– Ai putea să-mi răspunzi?

Ea îl urmase. Jeandieu așteptă înainte de a se întoarce. Observând că privirea bărbatului îi urmărea mâinile, și le afundă adânc în buzunare. Coada împletită în coroană nu se potrivea cu înfățișarea ei de băiat rebel. El vorbi încet, fără să renunțe la atenția sa glacială:

– Voiam doar să-ți spun că, în această seară, am primit o altă propunere de cumpărare, France Monterault.

Avu impresia, dar fără îndoială se înșelase, că ea își ținu respirația.

– Un anume doctor Ramien. Îl cunoști?

Nu teama era cea care o țintui locului. Era sigur de asta. Avusese probabil temeri de fetiță în viața de toate zilele și un curaj de soldat în luptă. În mod vizibil, se lupta cu niște gânduri insuportabile. Îl cunoștea pe acest doctor Ramien.

– Ți-am spus că sora mea se va întoarce, începu ea.

Apoi își împreună mâinile.

– Ce importanță are asta? Acum, viața ta este în altă parte. Vinde-mi casa.

– Ție și... în același timp lui Clovis?

– Asta te deranjează?

– Nu, oh! Nu. Mă gândeam, doar: un băiat atât de drăguț. Gusturile nu se discută. Doctorul Ramien este de asemenea un băiat drăguț, în felul lui.

Îi putea măsura emoția din respirația accelerată. La fel ca în încăperea cufundată în beznă din casa lui, un farmec straniu emana din ea. Pe chipul său era o strălucire, reținută când de ochii imenși, când de gura pe care și-o mușca permanent.

Dintr-o dată, nu mai exista viață în noaptea violetă, decât această privire și această gură. Jeandieu Tourcat nu avu timp să se gândească să reziste nebuniei care-l subjugă. Mâinile de pe coatele tinerei împiedicară primul său gest de revoltă. Pentru că se zbătea, o prinse de ceafă și, fără milă, fără nici o considerație, o sărută, cum savurezi o pâine caldă: fără dorință și fără foame...

Capitolul 4

Cu o mișcare scurtă, tânăra fată își smulse fularul ce-l purta pe cap. Mulțimea de strigăte ajunse mai bine la urechile eliberate. Se făcuse frumos. Totuși, în ajun plouase. În piața mare din Benet, dincolo de oraș, băltoace luceau încă ici și colo.

– Bună ziua, France Monterault.

Ea se întoarse încet. Ochii doctorului Tourcat aveau o licărire intensă de interes. Zâmbea cu gura închisă. Cicatricea albă, de pe bărbia sa, era un semn neașteptat de slăbiciune. Un parfum de bărbat îngrijit alunga din jurul lui mirosurile grele ale orașului deșteptat. Ce făcea el, oare, acolo? Acesta nu era locul lui.

În mod mașinal, tânăra ridică o șuviță scăpată din părul des și aspru și o trase spre tâmple. Era pentru prima dată când îl vedea astfel pe acest bărbat, la lumina lipsită de căldură a unei zile umede. Și el la fel. O cerceta cu aceeași aviditate.

– Ești foarte diferită.

– De cine?

Îl măsură din cap până în picioare cu o îndrăzneală uimitoare. Ar fi putut jura că tremura. Se aplecă puțin și percepu gestul ei instinctiv de a se da înapoi. Nu regăsea în ea nimic din fetița care fusese. Nici măcar tremurul buzelor strânse.

– Vei fi prima care află vestea cea bună. M-am hotărât să locuiesc în casa mea, până s-o vând.

O picătură căzu încet din frunzele paltinilor. Un strop mare ajunse pe fruntea doctorului Tourcat.

– Știai, nu-i așa? Ești deja informată.

Ea nu făcu nici un gest de tăgăduire sau de acceptare. Desigur, știa. O salută înclinându-se. Nici el nu-și dădea seama cât de insolent putea părea.

– Îmi pare rău că-ți stric planurile, domnișoară.

Intensitatea privirii pe care i-o aruncă, îl surprinse. El încercă să înțeleagă, singur, pe cât posibil, rolul pe care îl juca ea în această afacere. Nu putea să se fi înșelat asupra anumitor deducții. France Monterault viza altceva decât să-și asigure o casă pentru viitor. Clovis Roignoux nu era decât un instrument ascultător în mâinile sale. Înaintea ei, sora sa știuse să-l manevreze.

Jeandieu Tourcat rămase nemișcat, privind-o cu atenție. Nu se grăbea. Fiecare pas arăta efortul pe care-l necesita. Avea un gât lung și capul se ridica astfel mai mândru. La urma urmei, nu era atât de brunetă. Părul său se lumină puțin. Avu din nou gestul de a-și ridica o șuviță rebelă și dispăru pe o altă alee. Nu se întorsese. Doctorul Tourcat își scoase batista și-și șterse fruntea stropită.

„Ciudată fată".

Nici el nu înțelegea ce-l îmboldise în acea seară. În fond, nu mai era chiar tânăr și își pierduse toate iluziile. Care era diferența dintre un sărut dat sau luat? France Monterault ar fi bănuit vreodată partea pe care trecutul o adusese în comportamentul doctorului Tourcat? Îl enerva să recunoască. Scoase o țigară și nu avu timp să-și scoată bricheta când o flacără izbucni în apropierea chipului său.

– Un foc, doctore?

Observă doi ochi vii și negri care îl cercetară rapid.

– Urât timp.

Necunoscutul se îndepărtă. Era un bărbat foarte frumos, înalt, cu pălăria de fetru maro aruncată în mod neglijent pe spate, umerii atletici și degajat în pardesiul scurt bej. Jeandieu Tourcat trase din țigară și trimise fumul în sus spre cortul galben și mare de circ din apropierea sa. Mai văzuse acest chip, această privire inteligentă și pătrunzătoare. „M-a numit doctore. Probabil unul din foștii bolnavi din spital". Se uită la ceas și se hotărî să plece. Venise aici, în această

dimineață, să se plimbe. Hala de pește din Benet era un spectacol de văzut. Nu mai știa cine îl sfătuise să vină aici. Ah! ba da, tânărul intern Rivuit. Precizase chiar: „Sunt văzuți acolo mulți oameni din mlaștini“. Doctorul Tourcat o întâlnise aici pe France Monterault.

Mulțimea se îndesise. În acea dimineață chiar, Jeandieu Tourcat o chemase pe Genive du Trail la telefon. O anunțase că va lipsi cincisprezece zile. Invocase în mod spontan o reuniune de chirurgie obstretică la Londra. La urma urmei, nu era decât o altă minciună, cu nimic mai gravă decât cele pe care însăși Genive găsea de cuviință să le folosească. Nu-i putea mărturisi interesul pătimaș ce-l avea de acum pentru această poveste cu vânzarea casei. Nu l-ar fi înțeles. Îi va povesti, fără îndoială, mai târziu. Doctorul Tourcat, cu ochii pe jumătate închiși, făcu o rectificare în minte. Nu, nu-i va povesti nimic despre această istorie Genivei du Trail.

Piața revenise complet la viață. Strigăte ascuțite se auzeau prin valurile de chemări și râsete. Sub platanii care mărgineau piața, lângă drumul spre Niort, erau parcate numeroase mașini. Foarte aproape de terenul comunal, se agitau niște țigani. Strigau ca niște vrăbii la culesul viilor. Jeandieu Tourcat era gata să ajungă la platanii mari înșiruiți, când o formă feminină apăru din spatele unui trunchi gros descojit, traversă în mod imprudent drumul și se îndreptă spre porțiunea înclinată care ducea la hotelul „Stejarul Verde“.

Doctorul Tourcat rămase nemișcat. Femeia nu era singură. O însoțea un bărbat. Înalt, suplu, cu umerii degajați, într-un pardesiu bej și care purta o pălărie maro din fetru, neglijent aruncată pe spate.

France Monterault se întoarse. Și brusc, doctorul Tourcat își aminti unde-l văzuse pe necunoscutul care tocmai îi dăduse un foc. Nu era un fost bolnav. Pur și simplu, mașina sa sport, de un model foarte nou, se încrucișase cu cea a doctorului pe drumul spre Benet și se așezase alături, sub platanii din piață.

„De ce oare m-a numit „doctore“? Înseamnă că mă cunoaște?“.

Acum, soarele era mai sus. Bălțile de pe drum se uscaseră. Porțiunea în pantă din fața hotelului „Stejarul Verde“ era împodobită cu flori de mușcate roz. Prin ferestrele deschise ale cafenelei se auzeau

chemări și râsete purternice. Hotărât, doctorul Tourcat traversă la rândul său strada, urcă porțiunea în pantă, trecu peste terasa largă și se îndreptă spre scara exterioară a hotelului. Bărbatul cu pălărie din fetru maro dispăruse înăuntru cu France Monterault.

Și atunci, un câine, care schelălăia înnebunit, se năpusti spre Jeandieu Tourcat. O mașină mergea cu viteză mare, pe porțiunea în pantă. Zgomotul produs de corpul animalului lovit de bara de protecție, fu însoțit de un schelălăit sfâșietor. Frânele mașinii răsunară insuportabil. Doctorul Tourcat văzu trecând pe lângă el ceva în grabă. Câinele se opri în capul scărilor, pe peron. Și, doar atunci, ochii săi se îngroziră de suferința care îl cuprindea. Geamătul său, lung și tânguitor, fu aproape omenesc. În ușă sosiră primii clienți, oprindu-i pe ceilalți.

– Este Dick? A trecut pe sub o mașină?

– Mașina mea...

Palid ca un mort, șoferul ajunse la rândul său și-l luă pe Jeandieu Tourcat drept martor:

– Ați văzut? S-a aruncat sub roțile mele. Nu l-am putut evita. A trebuit să mi se întâmple mie!

Câinele avea o rană oribilă pe o parte. Se vedea osul pe jumătate zdrobit. Era de necrezut că încă mai trăia. Și, mai ales, că reușise să se întoarcă aici, urcând acele trepte.

– Există un veterinar, la Benet? Trebuie mers și căutat imediat.

Din ușă, o femeie tânără într-un halat de culoare deschisă strigă:

– Mă duc să telefonez, Doudou.

Automobilistul se întoarse spre Jeandieu Tourcat. Fără îndoială, el era proprietarul hotelului și stăpânul câinelui. Era un tânăr zvelt și brunet cu aspect frumos de meridional. Era tulburat.

– Credeți că este grav?

– Nu cred că va scăpa din asta.

Acum, clienții își dădeau cu părerea.

– Ar trebui întins. Veterinarul nu va întârzia. Îi va face o injecție? Spune, Doudou, nu ți s-a făcut brusc rău? Ești alb complet.

Interpelatul se îndreptă, arțăgos.

– Dacă cineva nu înțelege că te poți atașa de un animal, păcat.

Apoi, redevenind conștient de meseria sa, adăugă, pe un alt ton.

– Ați face mai bine să intrați, băieți. Mă voi ocupa eu de asta.

Animalul, încă în picioare și nemișcat, tremura. Ochii neliniștiți nu se desprindeau de stăpânul său. Gemea. Un geamăt continuu de cățel plângăreț. Balta de sânge de sub el se îngroșa. Tânăra femeie reapăru, dezolată:

– Veterinarul nu este acolo, Doudou. Va veni imediat ce se întoarce.

– Dar nu pot aștepta! Suferă prea mult.

– Sunt medic, spuse doctorul Tourcat. Am trusa în mașină. Așteptați-mă aici.

Fără să se oprească pentru a lămuri motivele expresiei trecătoare de neîncredere care apăruse pe trăsăturile celui numit Doudou, coborî treptele și înconjură mașina responsabilă de accident. Puțin sânge lipise blana roșcată de muchia aripii din față. De departe, bietul său urlet era și mai sfâșietor.

Sub platani, concertul păsărilor era asurzitor. Pe o ramură joasă, un măcăleandru cânta mai tare decât toate. Sub cerul din Marais, măcăleandrii anunțau moartea. Doctorul Tourcat se puse din nou în mișcare. În felul său. Țopăind larg. Mergea foarte repede astfel. Se gândea rareori la piciorul său înțepenit. Putea fi văzut de la toate ferestrele hotelului.

Urcă ultimele trepte ajutându-se de mâna încleștată pe balustradă și bustul său puternic se legăna. Câinele se trase spre intrare. Începuse să paralizeze. Nervii secționați trebuia să-l facă să sufere cumplit.

– Nu aveți ceva ce-i place? Zahăr, carne?

Fără să piardă vremea, își deschise trusa și pregăti seringa. Soția lui Doudou reveni cu o strachină plină ochi cu lapte.

– Dați-i să bea în timp ce soțul dumneavoastră îl va ține.

– Eu, să-l țin! se agită Doudou. N-aș putea.

– Trebuie s-o facă totuși cineva.

– Eu.

Aproape nu se miră că o recunoscu pe France Monterault lângă el. Diadema din coadă împletită avea reflexe luminoase. Mângâie capul câinelui. El se tângui. Probabil o cunoștea.

– Înconjoară-i corpul cu amândouă mâinile, deasupra rănii, lângă subsuoară. Așa nu-l va durea.

Se asigură că îl prinsese bine și luă garoul. Dar, imediat ce atinse laba din spate, câinele avu un tremur prelung care îi smulse un scheunat speriat. Doctorul Tourcat nu putu înțepa piciorul zdrobit. Era puțin probabil ca rețeaua de vene să fie intactă. Labele din față tremurau prea tare.

France Monterault înălță capul. Și ea era palidă. Doctorul Tourcat își sprijini mai bine corpul pe genunchiul înțepenit. Faptul că avea în fața lui un câine nenorocit nu schimba nimic din necesitatea imperioasă de a nu ceda. Ochii lui France Monterault nu erau negri, ci căprui, pătați din belșug cu verde și auriu.

– Ridică mâinile. Îl voi înțepa direct în inimă. Pe laba din spate nu voi putea prinde garoul.

Degetele lungi care susțineau animalul alunecară puțin. Câinele gemu mai tare. Doctorul Tourcat calculă. Inima era acolo.

– Îndepărtează doar arătătorul. Și nu mai mișca.

Acul pătrunse, direct și hotărât.

– Dick?

Animalul sughiță și se lăsă în mâinile lui France Monterault ca o jucărie de cârpă. Ochii săi nu-i părăsiseră pe cei ai stăpânului.

– Vreți să-mi arătați unde aș putea să mă spăl pe mâini, domnule Doudou?

Ținând ferm brațul patronului hotelului, îl împinse în față, spre interiorul sălii cafenelei și curioșii se dădură înapoi în fața lor. Înainte de a intra își aminti de trusă. France Monterault o aranjase deja și o închidea. Fusta sa plisată se lărgise în jurul ei. Coada împletită lucea. Doctorul Tourcat lăsă brațul lui Doudou. Îi depăși o servitoare care se ducea să arunce un sac peste corpul liniștit al lui Dick. Printre toate persoanele gălăgioase care asistaseră la scurta agonie a câinelui, câți s-ar fi găsit care să fi îndrăznit să-l țină cum făcuse această fată?

– Poate mă înșel, France Monterault, dar mi se pare că ești obișnuită cu acest gen de situații.

– Am făcut studii de infirmieră.

Așadar, asta era. El întinse mâna spre trusă, fără să înceteze să privească adânc în ochii în care culoarea castanei și verdele se amestecaseră.

– Am impresia că aș putea până la urmă regreta că primele noastre întâlniri au avut motive... cum se spune... comerciale.

Ea nu se grăbi să dea drumul trusei din piele uzată pe care degetele li se atingeau.

– Ești mai mult chirurg decât medic?

– Asta ar însemna că, pe viitor, vei așeza prietenia noastră pe plan profesional? Credeam că în ochii tăi nu sunt altceva decât un vânzător de teren.

Ea lăsă trusa neagră și își stăpâni o ridicare din umeri impulsivă. Unde era bărbatul cu pălăria maro?

– Nu înțelegi nimic.

– Bineînțeles că nu, admise el. Dar dacă ai vrea să-mi explici, aș putea face un efort.

Niciodată ea nu întâlnise o ființă ca el. Atât de dezinvolt și de concentrat în același timp, nepăsător până la ridicol față de anumite aparențe și totuși rafinat în amănuntele eleganței sale masculine. Respectul nefiresc cu care trata orice lucru provocator. Acest bărbat care o iubise pe Aline îi dădea amețeala unei anumite renunțări.

– N-am nici o explicație. Și greșești dacă îți imaginezi...

El ridică o sprânceană. Se gândise, cu siguranță, la acel sărut.

– Nu-mi imaginez nimic, France. Mă delectam doar cu un zâmbet nou.

– Ești prea sigur pe tine, doctore Tourcat, prea mulțumit de propria persoană. Am crezut altceva. Dacă nu aveai acest mod de-a gândi, poate ți-aș fi explicat de ce casa ta a atras atâtea dorințe acum. Dar nu-mi plac manierele tale, nici modul de a mă privi. Nu te voi ierta niciodată că m-ai sărutat aseară.

– Hm... Există multe de descurcat în această poveste, nu? Pentru a nu reține decât unul, să spunem că nu „îți“ vei ierta niciodată că m-ai lăsat să te sărut.

Ea avu o asemenea tresărire, încât adăugă:

– Sunt palme care nu se dau, dar care sunt și mai puternice, France Monterault. Un alt punct pentru tine.

– M-am înșelat. Te-am considerat un bărbat, dacă nu de cuvânt, cel puțin de onoare.

– Permiteți, domnule, doamnă?

Servitoarea aștepta cu o găleată în mână. Erau încă pe peronul hotelului. În apropierea lor, sângele roșu al lui Dick se uscase. Clienții care intrau și ieșeau îi priveau cu curiozitate. Se șoptea: „Este cel care i-a făcut injecția lui Dick... Un doctor!“.

– Vino.

La intrarea unde se auzea zumzetul, ușile cafenelei și restaurantului, așezate față în față, erau amândouă larg deschise.

– Adio, domnule.

Brațul tinerei fete scăpă din strânsoarea degetelor calde. Amuzat, Jeandieu Tourcat observă că ea nu se îndepărtă imediat. Clătină din cap.

– Nu adio, France Monterault. Mai am multe de învățat de la tine. Și, cine știe, și tu de la mine?

Cum putea el zâmbi astfel? Totuși, venise pentru un câine amărât și acționase cum puțini în locul său ar fi putut-o face.

– Nu meriți să devin furioasă.

– Ți se întâmplă și să nu fii în acea stare euforică?

– Da. Când nu te văd.

– Atunci, cred că mă voi hotărî să-mi păstrez casa și să locuiesc acolo definitiv. Te voi vedea astfel mai des. Ești foarte frumoasă când ești mânioasă, France Monterault.

– Glumești?

– Puțin. Iar tu ai devenit foarte palidă. Așadar, întoarcerea mea în Marais te va deranja atât de mult?

Era, într-adevăr, foarte palidă. Doctorul Tourcat era bărbat și nu putea trece cu vederea asemenea adevăruri. Între ei se juca altceva decât un amabil și acid joc galant. Șopti:

– Nu este vorba de mine. Sora mea s-a instalat la „colibași" în această dimineață chiar. Are o fiică de patru ani și un soț. Asta te va ajuta oare, să iei o hotărâre referitoare la casa ta?

El nu se clinti. Doar că nici buzele, nici ochii nu-i mai zâmbeau.

– Cu siguranță mă va ajuta. Mulțumesc.

Se înclină. Când se întoarse, palma unei mâini se întinse spre el, în timp ce o voce pierdută graseie:

– Doctorul Tourcat? Am ghicit după această trusă. Așadar, datorită dumneavoastră nefericitul Dick nu m-a așteptat să-i curm suferința. Să mă prezint: doctorul Denira, veterinar.

Câțiva bărbați formară un cerc. Ce se petrecea oare între cei doi practicieni?

– Încântat, doctore Denira. Nu puteam prevedea că veți veni atât de repede.

– Ați făcut foarte bine. Numai că mi se întâmplă pentru prima dată să văd un medic făcând munca mea. Îmi pare doar rău că este cu ocazia unei povești atât de triste. Dick era un animal curajos. Tocmai l-am vindecat de o dublă bronhopenumonie.

Jeandieu Tourcat îl privi atent, cu simpatie, pe bărbatul scund, rotund și trandafiriu. Era în stare să înțeleagă accentele ezitante și vocea răgușită când rostea numele lui Dick.

– Nu prea știu unde l-au pus. Dacă doriți să constatați.

– Nu, desigur. Ar fi culmea să n-am încredere în dumneavoastră. Mai degrabă veniți să luați ceva cu mine. Am puțin timp și cred că și dumneavoastră...

Doctorul Tourcat privi în jurul său. France Monterault dispăruse. Intrase oare într-una din cele două săli? Sau ieșise? Doctorul Denira îl conducea pe Jeandieu tropăind.

– Ar trebui ca aici să fie doi sau trei medici. Gândiți-vă doar că sunt singur, pe o rază de aproape cincizeci de kilometri. Întotdeauna când mă aflu într-un grajd sunt chemat la altul. Doudou, două pahare cu vin.

Zgomotul de voci, după ce se oprise un timp, fu reluat mai puternic și mai liber la intrarea celor doi bărbați. În timp ce Doudou îi servea, Jeandieu Tourcat văzu că veterinarul își puse mâna peste cea a hotelierului, într-un mod foarte simplu și foarte natural. Fu un gest foarte scurt. Doudou strânse mai puternic din maxilare. Întors spre Jeandieu, doctorul Denira exclamă:

– Scuzați-mă dacă sunt indiscret, dar nu știam că avem un medic nou în Benet.

– Nu m-am instalat la Benet. Nici în altă parte. Sunt component al echipei chirurgicale a spitalului din Niort.

– Chirurg? Ia te uită! Pe drum, băieții mi-au spus că cel care i-a făcut injecția lui Dick este un doctor din Marais.

– Într-adevăr, sunt originar din La Garette. Mai am încă acolo o casă a familiei.

– Straniu teren de intrigi, Marais Mouillé.

Jeandieu Tourcat ciuli urechile. Tonul veterinarului tocmai se schimbase. Bărbatul cel scund împinse cu un deget pălăria fără formă pe care o purta. Era chel. Complet chel. Acest cap captivant, rotund și neted, era o adevărată tentație anatomică. Privirea pătrunzătoare nu permitea să uiți totuși restul persoanei. Gura subțire șuiera puțin cuvintele. Bărbia distinctă, lipsa aproape totală a sprâncenelor, vorbeau despre o dereglare a sistemului glandular.

– Am obosit să spun că lucrările pregătitoare ascunse tind către un monopol de influențe, politice sau de alt fel.

– În ce scop?

– Cine știe?

Doctorul Denira își ridică paharul în aburul fumuriu ce plutea:

– Celebrul vin de Charentes!

Jeandieu Tourcat era totuși sigur că ochii albaștri, puțin înșelători, ai bărbatului scund și nervos, nu pierdeau nici măcar una din reacțiile sale.

– Vezi dumneata, tinere, există două feluri de comune. Cele de pe terenurile înalte, pe care inundațiile nu le ating decât în cazuri foarte grave și cele de pe terenurile joase, care sunt

devastate în mod regulat. Mai întâi pentru că se află în adâncul căldării și apoi pentru că se află în amonte de punctul de închidere.

– Așa a fost mereu.

– Da. Dar s-ar părea că și-au dat seama de asta numai fiecare dintre părți. Și că în aceste zile s-ar putea ajunge la o deteriorare a situației.

Veterinarul se uită la ceas.

– Ei poftim! Unsprezece și douăzeci. Tocmai mă duc spre La Gerette. Îți pot fi de folos?

– Mulțumesc, am mașina mea și trebuie să mă întorc la Niort.

– Așa este. Dumneata nu mai locuiești în Marais.

– Până acum, nu. Dar mă întreb dacă nu mă voi instala acolo. Cel puțin până când casa mea va fi vândută.

Bărbatul cel scund avu un râs scurt care se termină într-un puternic acces de tuse. Un val de riduri agitate străbătu chelia impudică și trandafirie.

– Din cauza fumului. Nu-l pot suporta.

De fapt, era alcoolul. Și probabil știa asta.

– Îți place sportul?

– În general, da. În particular, mă limitez la una sau două pasiuni. De ce?

– Oh! nimic... Așadar, te gândești în mod serios să te instalezi în Marais?

– Doctore Denira, cred că ar fi mai bine să spuneți tot.

Ochii albaștri ai veterinarului coborâră încet până la nasturele de la haina sa, pe care degetele dure ale doctorului Tourcat tocmai îl apucaseră. Apoi reveniră la chipul hotărât al tânărului chirurg. Nu era atât de beat pe cât voia să se creadă.

– Vreți să mă faceți să înțeleg ceva. Ce? O amenințare?

Doctorul Denira așteptă nepăsător și zâmbind ușor ca Jeandieu să dea drumul nasturelui de la haină.

– Ești nervos, tinere. Nu trebuie să dai atâta importanță cuvintelor rostite la întâmplare. Amândoi suntem aici. Nu ne cunoaștem. Trebuie în mod inevitabil să găsim un subiect de discuție. Ești din Marais? Ei bine! să trecem la banalitățile obișnuite despre Marais.

– N-ați abordat banalități. Această poveste a comunelor...

– Tinere prieten, inundațiile, gelozia dintre oamenii din mlaștini și legătura cu turiștii, sunt baza tuturor discuțiilor din regiune, acum. Ești „pentru“ sau ești „împotrivă“. Pentru că nu ești complet străin de aceste ținuturi, să spunem că am vrut... să-ți tatonez opiniile. Este omenește, nu?

– În ce scop? Pentru că aveți un scop.

– Iată, vorbind despre omenesc... nu-ți poți imagina cât mă felicit că am ales să îngrijesc animale. Este atât de liniștitor...

Se scotoci în buzunar. Jeandieu i-o luă înainte, dar Doudou respinse banii întinși.

– Fac cinste, domnilor.

Și în mod special spre doctorul Tourcat.

– Ar trebui să-mi spuneți ce vă datorez pentru injecție, doctore.

Jeandieu se juca aruncând în sus moneda refuzată.

– Domnule Doudou, trebuie să știți – aruncă o privire cu coada ochiului spre veterinar – că, în calitate de medic de oameni, nu îngrijesc animale decât... din exces de umanitate.

Doctorul Denira plecă râzând. Licărirea de o neobișnuită seriozitate pe care Jeandieu Tourcat o percepu în ochii albaștri, candizi, era mereu prezentă. Ieșiră unul după celălalt.

– Sunt într-adevăr încântat că te-am cunoscut, doctore Tourcat. Nu știu dacă vom mai avea plăcerea să ne întâlnim. Mi-ai spus că speri să iei conducerea unei clinici?

– Nu, nu v-am spus, ba chiar am impresia că știți mai multe despre mine, decât știu eu însumi.

Pe neașteptate, micul veterinar amabil deveni serios. Lipsa sprâncenelor și pomeții obrajilor prea lați îi dădeau un aer de maimuță.

– Ascultă-mă, tinere. Dacă nu luai hotărârea să te întorci să locuiești în Marais un anumit timp, nu ți-aș fi vorbit cum o voi face. Dacă întâmplarea n-ar fi făcut să ne întâlnim, cu siguranță nu te-aș fi prevenit. Este ceva ce nu mă privește. Dar dumneata ai făcut astăzi un gest rar. Nu este prea grozav pentru un chirurg de clasa dumitale să-i

facă unui câine o injecție pentru a-l ajuta să moară. De aceea, îți atrag atenția. Există o epidemie care mocnește, acum, în Marais. Ai, oare, mai multă milă pentru animale, decât pentru oamenii pământului dumitale? Dacă ești bărbatul care cred, ai putea... opri răul. Deschide ochii și urechile. Și... mai ales, nu-ți vinde casa!

Jeandieu Tourcat nu se gândi să ceară celuilalt niște explicații, de altfel, probabil nu dorea să i le dea. Îi strânse mâna și coborî treptele peronului. Apărând de sub platanii din piață, o mașină mare sport pretindea cu nerăbdare să intre pe drumul spre Niort. Bărbatul cu pălărie maro din fetru aruncată pe spate, așezat la volan, ridică mâna pentru a saluta o tânără femeie, purtând sus, pe sub copacii ce stropeau cu apă, un cap cu o coroniță din cozi grele împletite. Doctorul Denira se întoarse spre Jeandieu Tourcat.

– Se pare, doctore Tourcat, că ai observat deja ceva din distrugerile pe care le poate cauza o epidemie de genul celeia despre care abia ți-am vorbit.

– Ați obținut oare această subtilitate de diagnostic numai din contactul cu animalele, doctore Denira?

– Oamenii vin uneori la mine, dacă eu nu mă duc la ei.

Fără nici o îndoială, în fiecare frază a veterinarului era o intenție ascunsă. Amestecul său în problema lui Jeandieu Tourcat era neașteptată.

– Dacă mă hotărăsc să vă ascult...

– Vai!... Voi fi neconsolat dacă nu-ți folosește la ceva în insuccesul dumitale.

– Știți că încep să mă amuz?

– Asta nu va dura.

Seriozitatea bărbatului scund nu-l scutea de malițiozitate. Își duse neglijent un deget la pălărie.

– La bună vedere, doctore Tourcat.

Ajunse aproape în fugă la o veche mașină parcată complet de-a latul pe terenul în pantă. Jeandieu rămase nemișcat în timp ce el o manevra cu zgomot mare. France Monterault nu mai era sub copacii stropiți de apă.

Capitolul 5

Marais torcea sub ploaie, ca o pisică mângâiată. Lemnul era atât de vechi încât doctorul Tourcat sparse cei mai groși bușteni doar cu o lovitură a toporului greu. Așchiile zburau în jurul său.

„Asta face de obicei fum“.

Ploaia era caldă, pe bustul gol al bărbatului. Cizmele i se înfundară în noroiul negru al curții mici. Odinioară, rațele își țineau aici conferințele gălăgioase, între două excursii pe canal, care era acoperit cu stânjenei galbeni.

„Va trebui să cumpăr o pereche sau două, din Niort. Și niște iepuri“.

Își șterse fruntea pe care i se întinsese părul în șuvițe subțiri. Tocmai avusese o excelentă idee: va cumpăra niște iepuri albi. Cuștile goale erau prea trist de privit. Aerul mirosea a verdeață udă și pământ rodnic. Foarte sus, deasupra lui Jeandieu Tourcat, podeaua șurei, deschise în vânt, fără pereți despărțitori, spre coasta din Marais, se destrăma în smocuri de paie galbene, acoperite cu pânze de păianjen. Mașina albă, decapotabilă, cu perne roșii, singurul lux al doctorului Tourcat, își găsise garaj acolo sus.

Jeandieu Tourcat lovi mai puternic și o așchie de plop zbură mai departe. Căzând, făcu bule pe apă, până la marginea bărcii, unde se opri.

– Lemnul tău e putred, Jeandieu.

Toporul ridicat se opri o clipă, înainte de a cădea din nou exact în mijlocul buşteanului. Doctorul Tourcat se aplecă şi adună una dintre bucăţile grele şi spongioase.

– Aşa este. Timpul nu menajează toate lucrurile în acelaşi fel. Ridică din nou unealta ascuţită şi o înfipse din zbor în butuc.

– Tu nu te-ai schimbat, Aline.

Cu pumnii în şolduri, lupta cu el însuşi. De multe zile ştia că această întâlnire va avea loc. Deşi se ştia înarmat împotriva acestei eventualităţi, realitatea îl lovi violent.

– Mereu galant, Jeandieu!

În timp ce cobora în faţa ei, târându-şi piciorul înţepenit, i se părea că pământul îi oprea fiecare pas.

– Într-adevăr, mereu. Şi întotdeauna la dispoziţia ta.

Ea ridică faţa albă, legată strâns într-o glugă de nailon albastru. Ploaia o obligă să clipească din ochi. Era extraordinar s-o regăsească astfel: la fel ca în toate visurile pe care şi le făcuse despre ea. Îi întinse mâna. Avea degetele reci. Barca se legăna când sări pe pământ. În el sunară cu putere clopotele, aceleaşi care anunţaseră sfârşitul tuturor anilor trecuţi, distrugând amintirea acestui chip, a acestui corp. O reţinu lângă el. Ochii lor se studiară şi, pe neaşteptate, dând capul pe spate, cu gâtul întins, ea începu să râdă.

– Nu, nu te-ai schimbat, repetă el.

Îi dădu drumul şi ea încetă să râdă, brusc.

– Tu, da.

Învălui silueta bărbătească într-o privire filtrată. Mâna ei se ridică şi atinse uşor cicatricea care forma un şanţ pe bărbia puternică.

– Asta... Urmări adâncitura cutei care marca gura. Şi apoi asta... Puse degetul pe tâmpla unde pulsa o venă. Părul tău este prea scurt.

El prinse arătătorul întins, înainte să deseneze genunchiul mort şi întoarse mâna albă. Pe inelar strălucea verigheta.

– O bijuterie nouă?

Ea se eliberă cu o mişcare scurtă, sfidându-l.

– Am o fată de patru ani.

– Felicitări.

Sunetul vechilor clopote tăcu. Aerul mirosea din ce în ce mai mult a pământ ud și a mentă violacee. Ploaia era caldă, pe bustul său gol.

– Dacă mi-ai oferi un adăpost?

– Desigur. Iartă-mă, visam.

Ea era neliniștită. Și de ce n-ar fi fost?

– Nu te uita că este dezordine. Sunt în curs de amenajare.

Ea trecu pragul cu ușurința unui obișnuit al casei. Făcu înconjurul mesei și examină fiecare lucru cu aceeași încântare ca și când așteptase asta mult timp. Impermeabilul dezbrăcat dezvăluia că femeia își păstrase promisiunile de fată tânără.

– Este oare posibil, Jeandieu? Te gândești să te întorci aici?

Vocea îi tremura, dar privirea îi era directă. Avea asta în comun cu sora ei: acel mod de a-și evalua interlocutorii, pe față și timp îndelungat.

– Foarte posibil. O clipă, te rog, să devin prezentabil.

Sub o scară de culoare închisă, se afla o bucătărie umedă, cu tavanul jos și dornică de lumină, unde dispăru. Aline întrezări dansul unui prosop care se agita cu putere. Se întoarse, îmbrăcat cu un bluzon din catifea maro pe jumătate închis. Părul frecat de mântuială, se zburlise. Picături uitate curgeau pe guler. Bustul masiv se legăna în modul său ciudat sacadat de a merge. Se așeză pe colțul mesei de care Aline își sprijinea neglijent un cot.

– Am impresia că visez, Jeandieu. Am dat timpul înapoi. Eu am douăzeci de ani, tu optsprezece.

Vocea ei deveni înăbușită. Aline era mai blondă ca odinioară. Traiectoria sprâncenelor era ușor modificată. Oare cum putea fi privirea ei atât de albastră? Cea a lui France era întunecată și strălucitoare, ca apa din Marais sub luna de la Saint Jean. Se aplecă spre azurul încă tulburător al privirii Alinei.

– Visele sunt mincinoase. Dacă aveam optsprezece ani, tu n-ai fi fost aici, Aline.

Răscroiala rochiei de culoare închisă descoperea o piele ca laptele. Se putea vedea rețeaua fină de vine care se umflaseră și palpitau pe gâtul său încordat. Cu o luciditate furioasă, se gândi că, dacă ar fi găsit-o astfel, în acea seară trecută, când venise la prima întâlnire cu France, n-ar fi rezistat.

– Îmi porți pică, Jeandieu?

– Nu.

Ea se aruncă înapoi.

– Ai uitat?

– Nici eu.

Ea își încrucișă și-și descrucișă brațele.

– Nervoasă?

– Știi... își căuta cuvintele, știi... mă întorc să locuiesc în Marais.

– Mi-a spus France.

Ea se ridică. O curea din piele lucioasă îi reținea în talie cutele numeroase ale țesăturii. Fusta se umflă în jurul ei și se muie când rămase nemișcată.

– Când? N-a ieșit decât ieri. Ai văzut-o la Benet?

Știa probabil mai multe, dar nu-i va spune niciodată! Rămas pe colțul mesei, Jeandieu Tourcat era exact la nivelul ei. Regăsi concentrarea intensă a tuturor îmbrățișărilor pe care le avusese cu această femeie. Acele îmbrățișări din care întotdeauna ieșise cu gâtul și inima uscate.

– Pariez că ți-a cerut să-i vinzi casa?

Ea respira o extraodrinară poftă de viață. Era mult mai mică decât sora sa. De ce oare nu făcea aluzie decât la Benet? El se întrebă dacă era la curent cu întâlnirea nocturnă ce-i fusese fixată doctorului Tourcat, în această cameră și acea conversație ce avusese loc, în aceeași seară, între France și el.

– Sper că ai refuzat.

Figura Alinei era la fel ca întotdeauna. Oare câte nopți petrecuse visând la acele buze? Nu putea să creadă că avea o fată de patru ani. Radia de frumusețe. Ghici, în mod confuz, că făcea parte dintre acele femei care rămâneau astfel foarte mult timp.

– Sunt sigură că ai refuzat. Ea n-are nici o legătură cu vânzarea.

El reflectă. Era evident, cele două surori nu-și făceau confidențe în această afacere. Se revenea mereu la aceeași întrebare: această casă. Și pe neașteptate, Aline se avântă spre el, înnodându-și mâinile pe umerii săi.

– Sunt complet singură în sânul propriei mele familii. Sora mea îmi este mai ostilă decât o străină.

Sunetele incerte din exterior acoperiră murmurul aflat la un pas. Șoldul Alinei era cald. Degetele ei rătăcitoare regăsiseră drumul mângâietor, uitate pe gâtul puternic al lui Jeandieu Tourcat unde se abătuse furtuna. Pe neașteptate, el se ridică.

– Haide, renunță la jocul tău.

Ea rămase dreaptă lângă masa de culoare închisă. Mâinile nefolositoare se împreunară. Rochia cu aspect de lână se mulase. Jeandieu Tourcat n-ar fi știut să-i spună culoarea. Își aminti mai târziu numai de broșa care o punea în valoare: din mărgele roșii interesante, care aruncau străluciri tremurătoare.

– Ce te-a apucat, Jeandieu?

– Mărturisește că n-ai venit aici decât pentru vânzarea acestei case.

– Și pentru bucuria de a te revedea, Jeandieu.

Nu negase. Avea totuși un aer speriat. Se apăra astfel, ca în trecut, când el îi reproșa că nu răspunsese chemării:

– Oare ce vă atrage pe toți? Poți să-mi spui?

– Toți?

– Da. Sora ta, tu și... alții.

– Nu știu despre ce vorbești, Jeandieu. Dar, în ceea ce ne privește, pe sora mea și pe mine, bineînțeles că îți voi putea spune de ce și una și cealaltă, vrem să cumpărăm acești pereți.

În picioare în fața ei, o cerceta mai avid decât ar fi vrut. Își încrucișă brațele. Înfrigurată, își plimbă mâinile pe pielea albă. Același gest ca France. Nu putea crede că va afla adevărul de la ea.

– France a făcut tot ce a putut pentru a mă împiedica să mă întorc. Nu m-am lămurit de ce, până în ultimul timp. Acum știu: este geloasă.

– Poftim?

Ea nu păstrase în ceea ce-l privea decât amintirea tinereții lui de care-și bătuse joc și a disperărilor care o plictisiseră. Nu se așteptase să-l regăsească astfel. Ridurile pe care le avea acum, îi confereau o frumusețe care o deruta. Avea de asemenea un nou mod de-a o privi. Cu ochii îngustați de niște gânduri pe care nu le mai ghicea. Se schimbase, se schimbase teribil. Avu un fior de neliniște și riscă:

– Din cauza lui Clovis Roignoux, înțelegi?

– Clovis?... Ah! da, perfect... Clovis.

Ea își reluă cu îndrăzneală jocul știut al sprâncenelor dintr-o dată severe. Era atât de amuzantă, altădată, cu gelozia sa!

– Îți cer iertare, Jeandieu.

– De ce?

– Pentru tot. Cred că France... În sfârșit, Clovis și ea au intenția...

– Știu asta.

Oare ce-i putuse France povesti? Când se întorsese de la Benet, în ajun, cele două surori avuseseră o explicație furtunoasă. France își permisese să spună asemenea lucruri încât Aline preferă să curme discuția și să plece. Își petrecuse după-amiaza la Niort. Nu se întorsese decât seara târziu și n-o revăzuse pe France.

– Când mi-am anunțat intenția de a mă stabili din nou în Marais, surorii mele i-a fost teamă ca nu cumva Clovis...

– ... să nu cedeze ispitei tale?

Sprâncenele lui Jeandieu Tourcat, ridicate, dădură din nou viață și meditație privirii sale. Dar buzele îi rămăseseră energice.

– A făcut totul pentru a mă face să-mi schimb hotărârea. Cel mai bun motiv al său a fost că la „colibași“ nu era destul spațiu pentru noi toți. Asta este adevărat. Este ceea ce m-a făcut să ezit cel mai mult. Când am aflat că... locuința ta era... hm... liberă, m-am gândit că ne-ar putea conveni. Imediat France a hotărât că, dacă reușeam, era a ei și că eu mă voi simți mai bine la „colibași“. I-am spus că astăzi vin să te văd și ea a aranjat să te întâlnească ieri, la Benet. Voia să-ți ceară casa înaintea mea. Sunt mulțumită că ai refuzat-o.

Nu știa că enigmatica France îl întâlnise pe doctorul Tourcat chiar mai înainte de dimineața din Benet.

– Este totuși logic să fii tu cea care rămâne la „colibași“. Ești mai mare.

Ea ridică din umeri și desenă cu degetul pe stratul gros de praf ce acoperea masa. Avea mâini frumoase și fine.

– Mai întâi, la „colibași“ se află tata. A îmbătrânit, știi asta. Mi-ar fi teamă ca fiica mea să nu-l obosească.

O ghicise. Cât de bine o ghicise. Mințea, desigur. Degeaba se apleca spre oboseala bătrânilor și bolnavilor pentru a-l impresiona. Întotdeauna știuse asta. Și această cunoaștere lucidă nu putuse face niciodată nimic împotriva iubirii ce i-o purtase.

– Și apoi, cu meseria soțului meu, nu este deloc posibil. Casa aceea este prea retrasă.

Rubinele sau sticlele șlefuite ale broșei aruncau luciri scurte, în lumina amăgitoare a zilei ploioase.

– Nu știu dacă ți-am spus că este doctor în medicină. Ca tine. Este ciudat, nu?

– Unde l-ai cunoscut?

Desenele făcute cu degetul pe masa îmbâcsită, se amestecară în ornamente împletite nesfârșite.

– Pe soțul meu? În timpul vacanței pe care am petrecut-o la Paris, la mătușa mea.

El se duse până la ușă. Vânt, ploaie și mirosurile verii umede. Ploaia cădea, încăpățânată. Oare cât timp va mai dura? Era începutul lui iulie. Timpul marilor inundații trecuse, din fericire. Aline murmură:

– Ți-a fost prezentat la o serată la familia du Trail. N-a avut timp să-ți vorbească despre mine. Eu n-am vrut să-l însoțesc.

Conturul distinct al umerilor doctorului Tourcat nu avea nimic în comun cu silueta bărbatului tânăr care fusese. La fel și mersul era diferit. Acest picior...

– Vezi tu, să ceri un post la țară, este foarte nobil, dar când nu cunoști o regiune și nici pe locuitorii săi, trebuie să fie înspăimântător. De aceea m-am gândit la Marais. Aici este la fel de bine ca în altă parte. Ar fi mai puțin dezorientat. Și apoi, eu sunt cunoscută. Oamenii vor avea mai multă încredere în soțul meu.

Ea nu știa, dar, în ajun chiar, doctorul Tourcat avusese până târziu în noapte, o lungă conversație cu doctorul Bourietz din Irleau. Cei doi practicieni își puseseră multe întrebări despre probemele sanitare din Marais. Și despre alte pericole și mai grave.

– De ce mă privești astfel?

El încerca să-și amintească foarte exact trăsăturile, ținuta și vocea acelui doctor Ramien, dar nu reușea. Pleoapele Alinei clipiră peste puritatea tandră a ochilor săi. Nu era făcută pentru a accepta rolul de soție a unui medic de țară. Oare ce scop urmărea?

– Iartă-mă, Aline, te-am lăsat să vorbești, dar, de fapt, știam tot ce mi-ai spus.

Pentru a veni lângă el, ea făcu înconjurul mesei largi.

– Știam că acest doctor Ramien este soțul tău, că tu ai avut ideea de a-l face să se stabilească aici, chipurile pentru a-și face o clientelă în Marais, că ai făcut o anchetă foarte dinamică, deși foarte discretă în regiune, înainte de a te întoarce și că ești foarte interesată de anumite probleme – aș spune „comerciale" – specifice oamenilor din mlaștini. Și pentru că te cunosc bine, știu și că n-ai putut acționa singură.

El se rezemă de pervaz, dându-se într-o parte pentru a o lăsa să treacă dacă dorea. Dar ea nu dorea. Zâmbi. Ea nu putu suporta acest zâmbet. Avea ceva crud.

– Pentru o clipă, am crezut că ai venit să-mi vorbești despre personajul care trage sforile.

– Ai prea multă imaginație. N-am nimic să-ți spun.

Crezu că va bate din picior, pierzându-și controlul pe care știuse întotdeauna să și-l păstreze, chiar în timpul orelor lor trecătoare de tandrețe.

– Asta se va întâmpla poate altădată? îi sugeră el.

Ea pocni din degete, brusc degajată.

– De ce nu?

Înaintă și ajunse între el și ușă. El se aplecă și sprijinindu-și palmele pe perete, o prinse strâns, prizonieră în brațele sale. Prin spațiul rămas descheiat al bluzonului, pe care gestul său îl lărgi, ploaia și vântul pătrundeau cu o atingere călduță și umedă. Biruința se citea pe chipul întins spre el, biruința unei înfrângeri așteptate. O flacără interioară îi stimula carnea, sub piele, făcând să strălucească ochii și să întindă buzele în așteptare. Jeandieu Tourcat își amintea de sărutul acestei femei. Un mod de-a accepta totul... fără să dea nimic de la ea. Brațele se lăsară în jos.

– Dovada este făcută, Aline. Există un timp pentru tot.

Se îndepărtă. Ea nu se mișcă imediat. Era oare decepționată?

– Un timp pentru tot...

Adăugă, cu o voce mai joasă și el nu putu sesiza dacă era o amenințare sau o dorință.

– Ne vom mai întâlni.

Niciodată nu văzuse prin ea ca în această clipă. Se miră s-o descopere exact cum se așteptase.

– Mai gândește-te, Jeandieu. Niort este foarte aproape. Dacă îmi lași casa, vom fi aproape vecini.

Gâtul i se umflă și el știu că era gata să râdă.

– Este ciudată, nu crezi, această impresie că am ajuns în punctul de unde am plecat?

Ea se duse să-și ia impermeabilul și își înnodă pe cap pătratul din nailon albastru. Desigur, nu putea fi doctorul Ramien cel care trăgea sforile. Prinse în mâna sa cea pe care i-o întinse Aline, cu palma în sus.

– Îmi vei ghici?

– Nu. Constat doar că tremuri. Starea nervoasă se tratează, draga mea.

Ea își trase degetele și le ascunse din instinct la spate. Apoi începu iar să râdă. Odinioară, era o armă eficace.

– Este neloial. Nu știam că ai devenit îngâmfat.

Subtilitatea sa era delicioasă.

– Vrei să spui că tremuri pentru că m-ai revăzut?

– Dar din ce ai vrea să fie? Nu ești o persoană respingătoare, o știi. Fără nici o îndoială, infirmierele tale, printre altele, te-au făcut să înțelegi asta.

Vocea zeflemitoare avea un sunet de provocare insolentă. Jeandieu Tourcat ezită. Revanșa sa era acolo, oferindu-i-se. Nu putea s-o lase să-i scape. Nu era decât un bărbat. Strânse din dinți și se aplecă.

Ploua mai des, dar asta nu părea s-o deranjeze prea mult pe France Monterault. Așezată pe un butuc, lângă toporul pe care îl înfipsese doctorul Tourcat, împletea în mod metodic legături de paie smulse din grinda șurei și spălate de stratul de pânză de păianjen.

Jeandieu Tourcat merse spre ea.

– Ce faci aici?

– Vezi și tu. Aștept.

– Și... este mult timp de când te consacri acestei operații interesante?

Ea nu încercă să fugă de privirea sa. Gluga neagră de om al mlaștinilor care o înfășura, îi punea în valoare puritatea severă a profilului.

– Destul.

Oare ce văzuse și ce auzise? La rândul său, Aline întrebă punându-și în ordine impermeabilul:

– De ce ai venit? Nu mă poți lăsa în pace?

– Lysiane a căzut. Plânge fără oprire și n-o pot liniști. Tata a vrut să vin să te caut.

– Cine ți-a spus că eram aici?

France se ridică, fără să răspundă. Era greu să compari fata mândră și inteligentă cu un personaj cum era Clovis Roignoux. Așa cum nu era ușor să ți-o imaginezi pe strălucitoarea Aline alături de ștersul doctor Ramien. Femeile au comportamente ciudate. De ce oare Jeandieu Tourcat nu-și putea șterge din minte gestul de salut pe care-l avusese, spre France Monterault, bărbatul cu pălărie de fetru maro, la Benet, nici acel mod posesiv de a o ține de braț?

– La revedere, Jeandieu. Sper că te vei mai gândi. Voi reveni.

Acel albastru ca levănțica era un lucru fericit în jurul ovalului feței spălate de ploaie a tinerei femei. Privirea lui Jeandieu Tourcat alunecă până la silueta în negru deformată de haine, care se apleca peste bărcile legate. Existau încă multe necunoscute în mintea sa, în ciuda întrevederii cu doctorul Bourietz, din Irleau și a celeilalte, din aceeași dimineață, cu tata Joinaud, șeful spiritual al flotilei din La Garette.

– Dacă voiai, Jeandieu...

Aline se înălțase spre el. Un croncănit izbucni, foarte aproape, și se pierdu o dată cu corbul negru care-l scosese, dincolo de acoperișul din paie. France dezlegă bărcile. Picioarele i se afundaseră în noroi. Foșnetul plopilor și al frasinilor acoperea șușoteala Alinei.

– Gândește-te, dacă îmi vinzi casa, vom putea rămâne în legătură. Vom aveaun pretext minunat. Cine ar putea găsi ceva de obiectat? Îți amintești oare, vara pe apă?

Timpul măsurat o făcea imprundentă. În această clipă era sinceră. Jeandieu Tourcat învățase să deosebească înflăcărarea unui adevăr care i se arătasse deja nu numai o dată. Sângele îi circula mai repede. Vechea chemare era încă puternică. Își aminti de amețeala bruscă ce-l subjugase, în noapte, deasupra unor buze care nu erau cele pe care Aline i le întindea iar în mod imprudent. Brusc, nu mai simți pe piept mângâierea călduță a vântului și a apei prin partea rămasă descheiată a bluzonului din catifea. Căzuse pradă, în întregime, unui demon regăsit.

– Eu îmi amintesc, Jeandieu. Sunt mulțumită că m-am întors... atât de mulțumită...

O barcă apăru din ceață. O voce nazală spunea:

– ... Această parte se numește canalul cu case din piatră albă. Puteți vedea desfășurarea caselor care la margine se termină în pantă dulce, în apa unui șanț mic. Seara, culoarea pietrelor le dau un aspect care explică numele de case albe sau case părăsite. Mai departe...

Era cel mai mic dintre băieții Joinaud care, așezat în spatele bărcii unde patru turiști în impermeabile se înghesuiau unii în alții, spunea căutându-și cuvintele, ca și când își făcea lecțiile, povestea pe care o învățase de la tatăl său.

– Ridicol!

Barca dispăru așa cum apăruse, în ceața tristă și verde-albăstruie care acoperise, de dimineață, malurile adormite. Aline expiră puternic sub observația tăioasă a doctorului Tourcat:

– Pe o asemenea vreme, trebuie să-ți dorești cu adevărat să vizitezi Marais.

Alergă până la sora sa, încă nemișcată. Mai încet, Jeandieu Tourcat le urmă. Avea sentimentul incomod că nu-și datora salvarea decât apariției acestei bărci. Și totuși, era sigur, vremea Alinei trecuse. Fără întoarcere.

– Îmi pare rău că nu pot să vă însoțesc. Dar dacă vreți, îmi lăsați una dintre cele două bărci și v-o aduc în această seară.

– Nu este nevoie, spuse France liniștită. Am legat a doua barcă la remorcă. Vom vâsli amândouă.

Făcuse cum spusese. Barca legată trăgea spre curentul unde babușca nebună moțăia, sau scotea la suprafață cercuri din joaca sa. Aline avea o mutră neîncrezătoare. Privirea ei furișată spre Jeandieu, îi făcea complici:

– Dacă așa ai hotărât, scumpa mea soră...

Una lângă alta, erau complet diferite. France era în mod clar mai înaltă. Aline cu pielea și privirea mai luminoase. Cu toate acestea, atât una, cât și cealaltă, aveau același mod înfrigurat de a-și aluneca palmele tremurătoare de-a lungul brațelor încrucișate. El n-avea nici o îndoială că France Monterault dedusese din atitudinea surorii sale și a doctorului Tourcat, că regăsiseră tonul vechilor înțelegeri.

Făcu stânga-mprejur și urcă panta alunecoasă înainte ca ele să dispară la rândul lor în burnița monotonă plutind pe apa verde și neagră. Trecu peste drum. Acum, era departe de bărbatul care, cu atât de puțin timp înainte, împinsese ușa casei părăsite. Nu putea spune că regreta. Susceptibilitatea irascibilă a lui France Monterault nu era printre cele mai mici atracții ale aventurii în care se avântase, poate imprudent.

Își scoase bluzonul și începu să râdă, singur, în biciuirea furioasă a ploii calde pe bustul său gol.

Capitolul 6

Se ciocăni numai o dată. Jeandieu Tourcat strigă „Intră!“, fără să înceteze să observe jocul subtil al unei rotițe, pornită de un arc, ce nu avea măcar decența unui rezultat aparent. Afurisitul de mecanism al pendulului vechi refuzase toate stimulările sale. Se resemnase să opereze. Era o relaxare salutară, după orele matinale pentrecute la spital, deși în cazul de față orologiul cu limbă de aramă înverzită, risca să nu-și mai reia niciodată viața, pe viitor...

– Urât timp pentru un început de iulie.

Doctorul Tourcat nu lăsase rotița misterioasă pe care o ținea în palmă. Pentru a o face, așteptă ca celălalt să-și ridice pălăria maro din fetru, neglijent aruncată pe spate.

– Doctorul Tourcat? Permiteți-mi să mă prezint: Paul Ravion, din Paris. Reprezentant al... bijutierilor.

– Încântat, dar nu cred că fac bijuterii...

Zâmbetul prompt al domnului Paul Ravion, din Paris, se potrivi cu indulgență tresăririi vesele a pipei lui Jeandieu Tourcat.

– Un titlu enunțat nu este în mod obligatoriu o ofertă, doctore.

– Exact.

– M-a trimis agentul dumneavoastră de afaceri.

Îndoit peste masă, Jeandieu Tourcat se folosi de toată delicatețea de care era capabil pentru ca rotița pe care n-o terminase de examinat să rămână în poziția ciudată în care o menținea arcul său. Apoi se îndreptă și trase un scaun.

– Luați loc.

Celălalt se supuse cu un zâmbet. Suplețea ținutei sale era perfectă. Era un tip frumos. Și mai mult, fără îndoială...

– Am mai venit și ieri.

Jeandieu Tourcat își lovi ușor pipa de pietrele negre ale șemineului înalt. O inscripție săpată pe placa lui spunea: „Această casă a fost reconstruită în 1857, de Jeandieu Rifaud, pescar“. Exista acolo un miros insuportabil de cămin nefolosit.

– Ieri dimineață, eram în piața din Benet.

– Unde am avut plăcerea să vă ofer un foc. Mărturisesc, un moment am avut intenția să vă abordez. Și apoi, am considerat că era incorect, așa că am revenit aici, mai întâi după-amiaza, dar n-am avut norocul să vă găsesc, apoi astăzi.

– Vă cer iertare. N-ați venit și în această dimineață, din întâmplare?

Vizitatorul zâmbi din nou, cu o ironie arogantă și rece. Dacă ar fi venit de dimineață ar fi întâlnit-o pe Aline. Când îi întinsese bricheta aprinsă, în piața din Benet, murmurase: „Un foc, doctore?“. Cine îi putuse spune că acela care se plimba prin mulțime era chiar doctorul Tourcat? Jeandieu era sigur că nu-l văzuse mai înainte.

– M-am hotărât să mă gândesc la treburile mele. În această dimineață aveam de făcut niște vizite.

Fără pălăria maro, pierdea din aspectul său neliniștitor. Blond, fără să fie searbăd, frumos, fără afectare, fiecare dintre atitudinile sale descoperea sportivul complet, ființa în deplină posesie a tuturor facultăților sale. Doctorul Tourcat căuta curios pe fisura din marmură, imperfecțiunea pe care ochiul său de clinician s-o descopere. Nu găsi nimic. Bombăni la un junghi ascuțit ce-i trecu prin genunchi și-și mișcă piciorul.

– Amintire de război, doctore?

Privirea întunecată și directă a lui Paul Ravion era de o perspicacitate jenantă. Buzele bine conturate și cam lungi, aveau calitatea de a nu-și schimba forma când vorbea. Sprâncenele de culoare deschisă aveau o formă distinctă. Ce putea oare gândi, în fața acestei foarte seducătoare marmure însuflețite, o fată ca France Monterault?

– Da, o amintire. Dar, în orice caz, nu singura.

Era o plăcere să susții privirea strălucind de interes. În mod irezistibil, doctorul Tourcat se gândi la un alt chip. Un chip atât de perfect și atât de pur, încât uneori îi bântuia nopțile... acela al unui tânăr metis care servise sub ordinele sale și pe care explozia unei grenade îl desfigurase mai târziu în mod înspăimântător.

– Iată, așadar, casa pe care vreți s-o vindeți.

Atmosfera umedă și rece din interior, îl convinsese până la urmă pe Jeandieu Tourcat, înainte de sosirea vizitatorului, de necesitatea de a îmbrăca un pulover și de a înnoda, la întâmplare, în răscroiala sa, un fular deja pătat de unsoarea murdară a orologiului. Nu renunțase la cizme.

– Dacă înțeleg bine, ați venit cu intenția de a vă prezenta drept cumpărător?

– Am venit, mai întâi, să vizitez, dacă este posibil. Apoi, ei bine...

– Ah! nu sunteți hotărât.

– Să zicem să sunt... interesat.

Jeadieu trase un alt scauun și se așeză călare pe el. Promitea să fie pasionant. Dacă nu l-ar fi văzut pe acest bărbat în ajun, la Benet, ridicând mâna pentru a o saluta pe France Monterault, i-ar fi fost greu să și-i alăture în minte. Mulțumi cu recunoștință pentru sacrificiu involuntar al sărmanului Dick, oare probabil dăduse peste cap niște planuri bine stabilite.

– De ce?

– Vreți să spuneți, de ce sunt interesat? Hm... există o mulțime de motive.

– Ar fi suficient unul.

– Atunci, să spunem că mediul este original și că pitorescul mă atrage.

După zilele trecute, Jeandieu aprecia și mai mult subtilitatea acestui răspuns. De altfel, admise:

– Este un motiv valabil. Când l-ați văzut pe omul meu de afaceri?

– Alaltăieri.

– V-a anunțat condițiile? Vă convin?

– Ei bine, cred că dacă această casă n-are nevoie de reparații mari...

– Adevărul este că are nevoie.

Venise probabil cu mașina. Pardesiul abia se udase. Își păstrase mănușile și avea probabil, sub pielea elastică, mâini fine și nervoase. Desigur, înțelesese că doctorul Tourcat se amuza pe seama lui. Se preta jocului cu o bunăvoință agreabilă. Totuși, putea fi de temut. Răceala privirii sale era încărcată de unde schimbătoare.

– Vedeți că umezeala domnește aici ca o stăpână absolută. Pereții nu mai au tencuială. Acoperișul este de refăcut. Șura de asemenea. Parchetul camerelor de la etaj este ca buretele. France Monterault v-a spus că se contracta un reumatism pe viață. Ca să fiu cinstit, n-aș putea nega. Sunt de meserie, nu-i așa? Specialist în reumatisme, bineînțeles.

– Bine. Pentru că mi-ați vorbit despre domnișoara Monterault, presupun că m-ați văzut ieri cu ea, la Benet?

– Presupuneți, încă? Adaug, în timp ce dumneavoastră vă aflați în acest stadiu al presupunerilor, că însăși France Monterault mi-a precizat slăbiciunile acestei construcții.

– Curios...

– Nu-i așa? Mai întâi pentru că ar fi și ea de asemenea – cum să spun? – interesată? Da, este cuvântul pe care l-ați folosit... interesată în această afacere.

Vizitatorul nu clipea. Imobilitatea privirii sale avea ceva semnificativ. Era, cu siguranță, obișnuit să atace. Oare apreciase același lucru la Jeandieu Tourcat? Acesta spera din tot sufletul.

– Valoarea unor lucruri este foarte relativă, domnule Ravion. Iată această sală, tristă, umedă, acest peisaj care se observă cu greutate prin ferestrele murdare și care se limitează la niște cuști pentru iepuri, părăsite și un țarc pentru rațe, prăbușit. Dincolo de ele, nămol și un copac. Unul singur. Dar care ascunde totul: cerul și apa. Noaptea, șobolanii sunt aici, acasă. Sus, unde duce această scară care este o provocare aruncată oricărui bărbat care dorește să ajungă la vârsta pensionării, sunt două încăperi, înghețate, desigur. Plus un colț pentru păianjeni. Unicul avantaj: sunt singurele încăperi în care nu există șobolani. O casă din piatră pe care cer un preț exagerat, recunosc și pentru care nu găsesc cumpărător de mai bine de doi ani. Așadar, fără valoare comercială reală. Și dintr-o dată, iată că asta se schimbă. Am unul, doi, patru cumpărători în același timp, care nu-și fac griji pentru prețul fixat. Dimpotrivă. Este ciudat, nu credeți?

– Asta este legea ofertei și a cererii, doctore.

– Așadar, cerere tripartită, sau, mai degrabă cvadripartită?

– „Bi“... partită, corectă Paul Ravion cu răceală. Eu sunt cel care-l finanțez pe doctorul Ramien. Cât despre France Monterault, mi s-a așezat pur și simplu în drum. Poveste de familie fără importanță.

Tăcură din nou. Jeandieu Tourcat tocmai văzuse închizându-se în fața lui veriga lipsă a lanțului pe care-l urmărea. Nu și-ar fi imaginat ca asta să se întâmple atât de repete și cu atâta calm.

– N-am timp să glumesc, dragă domnule și nici chef.

– Nici chef, repetă calm Paul Ravion. În consecință, dacă doriți, vom merge drept la țintă. Casa dumneavoastră, în stare bună sau rea, îmi place. Prețul îmi convine. Cred că trebuie să ne oprim aici.

– Sunt mâhnit că vă par nesupus. Obiceiul de a diseca mușchi și nervi te împinge foarte repede să vrei să faci la fel cu gândurile celor care te înconjoară.

– Periculos, doctore. Gândurile sunt vii, în timp ce cadavrele pe care le tăiați sunt moarte.

– Liniștiți-vă. Am făcut destule vivisecții pentru a aprecia materia vie la valoarea sa.

– Voi trece așadar la ceea ce vă interesează. Întrebați.

– În acest caz, mai înainte, o punere la punct. Spuneați că-l finanțați pe doctorul Ramien. Oare, dacă sunt de acord cu această vânzare, aveți realmente intenția de a-l instala aici și de a-l obliga să-și exercite meseria?

– Da.

– Este o problemă de procentaj asupra beneficiilor?

– Exact.

Așadar, Paul Ravion îi dădea doctorului Ramien mijloacele de a se instala pentru o viitoare participare la beneficiile probabile ale doctorului. Un plasament la întâmplare. Neprevăzut, dar nu nou. Ceea ce nu se potrivea era intervenția lui France Monterault. De ce oare încercase să se opună acestui proiect? În ce o lovea oare norocul doctorului Ramien? Acea insinuare a Alinei despre gelozia surorii sale, pe seama lui Clovis Roignoux, nu avea nimic plauzibil. Altceva îl chinuia pe Jeandieu Tourcat: avertismentul smuls micului veterinar din Benet: „... Dacă ești bărbatul care cred, deschide ochii și urechile. Și... nu vinde casa“.

– Iertați-mă, domnule Ravion, dar fiind eu însumi medic, pot ghici că ceea ce va scoate doctorul Ramien din stabilirea în Marais Mouillé, este aproape nimic. În consecință, și partea care vă va reveni. Permiteți-mi să vă spun că nu justifică nici pe departe alocarea de fonduri pe care o veți face.

– Hotărât lucru, sunteți perspicace, doctore Tourcat. Trebuie oare într-adevăr să vă spun totul?

Încet, cu precauții de bărbat îngrijit, începu să-și scoată mănușile. Cizma lui Jeandieu Tourcat părăsi scaunul ce-i servise de proptea. Piciorul înțepenit îl obliga să stea foarte drept și se duse să deschidă ușa mare. O barcă ce ducea niște persoane vesele ce se plimbau, aluneca iar pe apa canalului. Era iulie. În ciuda timpului, vacanța era vacanță.

– ... Această parte se numește canalul caselor din piatră albă. Puteți vedea cum curțile caselor care îl mărginesc se termină în pantă blândă în apa șanțului. Seara...

Vocea nazală a fiului lui Joinaud vorbea pe același ton inexpresiv și lipsit de căldură. De unde era, chiar fără să se ridice de pe scaun, Paul Ravion văzuse probabil barca trecând și auzise improvizatul gondolier. Doctorul Tourcat se întoarse. Schimbul de priviri dintre cei doi bărbați le dovedi că, de această dată, explicația era pe drumul cel bun.

– Sunteți remarcabil de inteligent, doctore Tourcat. Mă faceți să regret că am mizat pe un alt plan.

Trăgându-și piciorul, Jeandieu se întoarse la interlocutorul său. Alt plan, era doctorul Ramien. Tânărul chirurg își ținu respirația.

– Poate nu este prea târziu.

În ciuda remarcabilei stăpâniri de sine, vizitatorul lăsă să-i scape o mișcare de uimire, repede dominată.

– Ați accepta?

– Totul depinde de ofertă.

Zgomotul de afară avea o neobișnuită perseverență. Plopii își foșneau în vânt masa de frunze fremătătoare. Păsările chemau vara. Câinii lătrau cât îi ținea gura la trecerea bărcii cu turiști. Vocea îndepărtată a tânărului Joinaud spărgea din ce în ce mai slab murmurele surde ale respirației Maraisului.

– Mă derutați, doctore Tourcat.

– Mă luați drept un supraom?

– Nu. Dar ceea ce mi-a spus France despre dumneavoastră nu m-a pregătit pentru această... turnură a întrevederii.

Jeandieu Tourcat ar fi trebuit să întrebe ce spusese France Monterault despre el. Să fi mers până la capăt în direcția în care-l ducea. Dar nu vru. Spera din toate puterile, s-o țină în afara jocului său pe fata arogantă care-l antrenase în aventură.

– Aveți o personalitate mai... cum să spun?... fascinantă decât doctorul Ramien. Cred că ați putea reuși mai repede decât el.

– Aveți o idee precisă?

– Foarte.

– Bineînțeles, nu doriți să mi-o împărtășiți.

– De ce nu? Îmi place riscul, doctore. Știu că nu puteți fi de părerea mea și că, acum, cădeți la învoială cu o situație ale cărei atuuri nu le aveți în mână. Dar știind asta, nu-mi displace să vă dezvălui linia proiectelor mele. Am învins deja două orașe, doctore Tourcat, cu același gust pentru risc. Două orașe ale apelor. Am câștigat pentru că am mizat întotdeauna pe orgoliul indivizilor luați separat și pe imbecilitatea maselor.

– Și pe bani. Pentru că ați mizat de asemenea pe bani?

– Da. Am gustul riscului și pe cel al banilor.

Paul Ravion își permise un râs adevărat. Doctorul Tourcat nu întâlnise încă niciodată, reunite într-o singură ființă, atâta sinceritate și cunoaștere de sine.

– Sunt un om al banilor, doctore Tourcat. Nu un filantrop. Acele orașe ale apelor pe care le-am creat îmi aduc mult azi...

– Totuși, nu suficient, pentru că...

– Niciodată nu este suficient.

Să fie oare ăsta viciul lui Paul Ravion? Vocile turiștilor se stinseseră. Liniștea din Marais era profundă. Indiferent și amorțit, nu-și simțea oare moartea venind?

– Când doamna Ramien mi-a vorbit despre Marais Poitevin, cel de-al șaselea simț mi s-a trezit. Veneția verde... gondolele... liniștea apelor... turiști... La ce putea să viseze, nu-i așa, un constructor de felul meu?

– Așadar, doamna Ramien a fost cea care...

– Da, Aline Ramien.

Acest bărbat era periculos. Dar mai mult prin frumusețea și inteligența sa, decât prin puterea financiară.

– Dragul meu domn, o femeie frumoasă înzestrată cu creier, este rară. Ezită foarte ușor. De altfel, vă prezint omagii că ați fost primul care a descoperit această perlă. Ea mi-a spus că în tinerețea dumneavoastră...

– Dacă ați reveni la subiectul dumneavoastră, domnule Ravion?

Întreruperea fără menajamente avu ca singur efect un gest liniștitor al mâinilor elegante. Zâmbetul lui Paul Ravion nu se ștersese de pe buzele bine conturate. Totuși, doctorul Tourcat avu convingerea că bărbatul nu-i va ierta această impertinență. Oare el o trimisese pe Aline în această dimineață?

– Sunteți nerăbdător, doctore. Dar asta va fi întotdeauna, proporțional cu voința dumneavoastră. În consecință, când doamna Ramien mi-a vorbit despre Marais, evocând copilăria sa, am simțit că aici este ceva de făcut. Am venit, am privit, am ascultat și am înțeles.

– Da?

– Acest mod învechit de a vizita Maraisul este inimaginabil. Este o mină de aur neexploatată. Banii sunt un stimulent al inteligenței, doctore. Câțiva din oamenii mlaștinilor au simțit vântul. Deja vizitele le aduc unora mai mult decât exploatarea plopilor. Dacă ar ști cât îmi va aduce asta, mie!

– Numai dumneavoastră?

Paul Ravion rămase indiferent. Numai ochii i se strânseră puțin. Admise, cu o voce calmă, dar joasă:

– Mie, doctore Tourcat... și dumneavoastră, dacă știți să mă ajutați.

Jeandieu Tourcat uitase existența propriului corp și chiar că-i curgea sânge prin vine. Cu toată intensitatea forțelor sale, se străduia să fie la fel de puternic ca cel pe care-l înfrunta.

– Acum, monopolul acestor vizite aparține lui tata Joinaud. Acesta este un fel de Eminență cenușie. Un poet și un om cumsecade. Un tip de păstrat. De altfel, merge foarte bine cu peisajul. Mai târziu, ar trebui convins să nu se ocupe decât cu rolul de figurație. I se potrivește perfect, dacă dorești. Bineînțeles, nu va mai avea controlul bărcilor. Se

va institui un sistem oarecare de repartiție a unui procentaj de care să beneficieze toți cei care profită, acum, de vizitatori. Pentru a-i menține liniștiți și pentru a nu se indigna. Și l-am studiat pe acest Joinaud. Nu va accepta acest abandon comercial de șef de flotilă, decât unui bărbat din Marais, unei personalități mai puternice decât a sa, care va ști să-i câștige încrederea și pe care-l va putea crede devotat în întregime celor de aici. Un medic având în urma sa admirația și recunoștința tuturor, un viitor consilier chiar, cine știe... asta ar trebui să meargă. În doi ani, este realizabil. Ramien este gata să încerce lucrul despre care este vorba. I-am oferit retribuția pentru acest timp în avans. Ne trebuie Joinaud. Și, cu el, îi vom avea pe toți ceilalți.

– Este clar, i-ați dat doi ani doctorului Ramien pentru a deposeda comuna La Garette în avantajul dumneavoastră.

– Să fie „foarte“ clar, doctore. Eu nu deposedez. Eu dau lucrurilor valoarea lor exactă. Joinaud și ceilalți vor câștiga mai mult cu mine decât ar câștiga vreodată singuri. Și apoi, voi institui o reclamă mondială, bazată pe aceste celebre vizite în Marais. Va trebui să se construiască pe câmpie. În primul rând, hoteluri. Evident, un cazinou. O piscină în locul terenului de camping. Toate acestea fiind primele elemente indispensabile pentru viața modernă pe care fiecare loc va trebui s-o poată oferi. Va fi repede un mod de îmbogățire, mai întâi pentru La Garette, apoi pentru celelalte comune.

– De asemenea, o avere pentru doctorul Ramien.

– Sau pentru dumneavoastră, doctore Tourcat. Dacă mă gândesc bine, este foarte posibil să vă prefer. Ramien mi-ar putea fi de folos în altă parte și la altceva.

– Bărbatul bun la toate.

– Soțul Alinei Ramien. Este un calificativ.

– În ochii dumneavoastră?

Jeandieu Tourcat crezu că, în sfârșit, bărbatul își va pierde extraordinarul sânge rece. Dar nu, se înclină calm și sigur.

– Și... în ochii mei, doctore Tourcat. Nu pot să uit că numai după dumneavoastră, mi s-a oferit prilejul să simt ce gust bun aveți.

Aline? Jeandieu ghicise deja. De aceea poate că voise France Monterault să se amestece în joc, pentru a împiedica scandalul să-i

compormită pe ai săi. Totuși, ea nu se împotrivise când Paul Ravion o prinsese de braț, la Benet, și-i răspunsese la salut. Acest bărbat miza pe toate planurile.

O greață opri respirația doctorului Tourcat, o tresărire fizică pe care nu și-o putu stăpâni. Uită de piciorul înțepenit grăbindu-se pe dalele desprinse și se împiedică la rândul său. Când smulse de pe masă pălăria din fetru maro și mănușile moi, acestea măturară rotița asupra căreia se aplecase, cu atâta curiozitate, înaintea venirii lui Paul Ravion.

– Am uitat să vă previn, domnule Ravion. Am oroare să amestec femeile în tratativele mele, iar omul meu de afaceri a primit dispoziție să retragă vânzarea acestei case din fișele sale.

După un timp de atenție liniștită, vizitatorul traversă calm sala. Când luă pălăria și mănușile întinse, nu mai râdea. Părea că îmbătrânise brusc. Era însă și mai seducător. Poate că el era punctul de discordie și gelozie dintre Aline și sora sa.

– Tot ce-i mai bun pentru dumneavoastră, doctore Tourcat. Este un calcul greșit. Pentru a reuși în stil mare, trebuie să pornești în stil mare. Dumneavoastră n-aveți mijloacele financiare de care dispun eu, pentru a ajunge până unde vreau eu să ajung.

– Nu vorbim aceeași limbă, domnule Ravion?

– Sunteți un om de afaceri de temut, doctore. M-ați surprins până la capăt. Să ne învoim la cincizeci la sută.

– Pot să vă atrag atenția că stăm în curent? Ar fi necesar să ieșiți.

Jeandieu Tourcat se mândri deseori, în orele de insomnie pe care le cunoscu în zilele următoare, cu mișcarea nervoasă pe care o avură sprâncenele atât de distincte ale domnului Paul Ravion și cu imobilitatea distrugătoare pe care o căpătă brusc privirea ochilor negri.

– Niciodată, nimeni nu și-a permis să-mi adreseze acest ordin, doctore Tourcat.

– Este așadar o „premieră“, a cărei promovare m-ar fi obosit la fel ca pe dumneavoastră, domnule.

– Mai gândiți-vă, Tourcat. Am relații în toate mediile și influență. Până acum, i-am îndepărtat pur și simplu pe cei care m-au deranjat fără să vrea. Dar cei care mi s-au așezat în drum cu dorința de a-mi face

rău, nu s-au mai ridicat. Tot așa vor sta lucrurile și cu dumneavoastră. Dacă îi avertizați pe Joinaud și pe ceilalți, mă voi folosi de mijloace care vă vor săpa în mintea lor. Pe acest plan, medicii sunt mai vulnerabili decât mulți alții. Procedeele, eu le aleg. Însă, să vă gândiți bine la ura care mocnește între comunele din Marais...

Jeandieu Tourcat auzi din nou vocea veterinarului din Benet. „Asta s-ar putea deteriora într-una din aceste zile“. Și de asemenea, pe a inginerului din Ponts et Chaussées: „Am auzit vorbindu-se că unii își curăță puțin cam mult puștile de vânătoare“. Într-adevăr, Paul Ravion era bine documentat. În orice caz, nu era una dintre acele amenințări pe care să n-o poată realiza.

– Ați părăsit Marais de prea mult timp pentru a se crede că întoarcerea dumneavoastră este dezinteresată, doctore. Nu sunteți dorit.

– Domnule Ravion, plouă. Mi-e teamă că vă asumați un mare risc întârziind aici.

Un timp îl cercetă în mod ucigător. Pe drum, o bicicletă care trecea lăsă să se audă timbrul soneriei sale subțiri. Roțile scoaseră un plânset grăbit pe pietrișul umed. Paul Ravion întrebă:

– Așadar, război, doctore Tourcat?

Jeandieu trase puțin genunchiul înțepenit în care junghiurile se înmulțeau.

– Voi avea avantaj, domnule. Am câștigat ceva din ce am discutat, după cum ați putut constata, mai înainte. Dumneavoastră, nu.

Vizitatorul se înclină. Un salut adânc și un zâmbet la fel de amabil și distins ca la sosirea sa. Își fixă pălăria și își netezi pe tâmple părul blond, care nu avea nevoie de asta. Hotărârea pe care o luă de a se îndepărta fără să mai spună nimic, fu poate cea mai bună din viața sa.

Capitolul 7

Jeandieu Tourcat își scoase ultima plasă pentru anghile de sub banca ramelor. Își distingea cu greu propriile mâini. Totuși, întunericul nu era atât de dens. Totul se îneca într-o ceață cenușie și verde șters. Erau doar reflexele vârfurilor copacilor din a căror înălțime șiroiau în cascadă frunzele. Ploua. Deși în cursul zilei nu plouase.

Din această cauză, doctorul Tourcat se resemnase să-și pună o pălărie din pânză impermeabilă. Și zgomotul picăturilor pe țesătura întinsă era la fel ca pe umbrelă. Tristețea avea parfumul ei, care nu era cel al apei adormite. Era ora de vânătoare a vidrelor, a dihorilor și a ipohondrilori nocturni. Jeandieu Tourcat voia să găsească din nou totul ca odinioară; senzațiile și cunoștințele uitate de om al mlaștinilor. Dumineața, după plecarea lui Paul Ravion, rămăsese mult timp nemișcat în mijlocul curții pline de noroi a casei sale părăsite, nepăsător în ploaie. Apoi se schimbase și plecase cu mașina până la spitalul din Niort. Nu-l găsise decât pe internul Rivuit care era de gardă:

– Șeful? La Paris. Nu se va întoarce decât poimâine. O neplăcere?

– Nu.

Jeandieu Tourcat ezitase înainte de-a se duce să sune la familia du Trail. Acolo, se lovi, de asemenea, de o absență.

– Domnul, doamna și domnișoara sunt la proprietatea din Dordogne pentru aproximativ o săptămână.

Era logic. Pentru Genive, doctorul Tourcat era la acel congres de obstetrică. Nervos, Jeandieu scrise în grabă o scrisoare.

– Trimiteți asta cu corespondența, vă rog.

Anuțase cuplul de bătrâni care-i subînchiriase o cameră.

– Voi petrece câteva zile în casa mea din Marais. Voi veni să iau corespondența.

Revenit acasă, după ce împinse ușa tânguitoare, avu o clipă de panică. Acest miros de distrus... această răceală a unui timp mort... toate aceste lucruri care dormiseră prea mult timp pentru a le putea reda viață și suflu doar din voința sa. Și dacă Paul Ravion era cel care avea dreptate? Evident, acest om era un rechin, dar un rechin sentimental, în orice caz. Îmbogățea ținuturile care-l îmbogățeau. Oare prăzile sale se plânseseră vreodată?

„Oare ce...".

O lovitură. Un strigăt. Și zgomotul ce se aude la căderea unui corp în apă. Barca împinsă dintr-un avânt, dansa mai departe. Adâncimea nu era mare pe brațul mort, invadat de alge, stuf și nămol. Jeandieu Tourcat, cu gura plină de amăreală vâscoasă, încercă să se ridice în picioare. Piciorul înțepenit nu-l ajută. Căzu din nou. Cu două mâini, își smulse de pe față apăsarea vâscoasă de lintiță și mușchi. Nu putea nici măcar să plutească, în această apă mică. Aerul care reuși să-l respire avea un gust de ploaie. Văzu venind a doua lovitură și înțelese de unde vedea în același timp în care o altă durere în cap îl zdruncină.

Rămase mai mult timp în alunecarea dezgustătoare de plante acvatice, de alergări de broaște și pești. Vâsla lui Clovis îl rănise probabil destul de adânc. Cine oare spusese: „Nu ești dorit?". Paul Ravion.

Încercă să se strecoare sub linia de plutire. Loviturile împroșcau jerbe mari de lintiță și nuferi tăiate în bucăți. France Monterault spusese bine că omul mlaștinilor era periculos. Va muri oare Jeandieu Tourcat, acolo, ca un șobolan încolțit, fără să se poată apăra? Marele Clovis râdea, cu un râs nebun. Locul era bine ales. O fundătură de noroi împuțit... pământuri inaccesibile. Mâine sau mai târziu, îl vor

găsi pe doctorul Tourcat, în patul refăcut de lintiță și nuferi rahitici. Se va crede că se rănise și se lovise mortal zbătându-se să scape de călin.

Apa zbura sub loviturile reptate. Clovis Roignoux se înverșuna, în mijlocul bărcii sale, cu picioarele depărtate, răsucind vâsla. Jeandieu Tourcat nu mai simțea într-atât durerea. Sângele îi palpita cu violență în urechi. Dacă măcar s-ar putea apropia de barcă și să-l facă pe omul mlaștinilor să se clatine, lupta și-ar schimba aspectul. Râcâi cu disperare fundul pentru a-și ascunde acolo corpul ca un șobolan încolțit. Paul Ravion nu-și va mai da osteneala să câștige.

– Clovis!

Vocea de femeie care strigă ascuțit, sfredeli somnolența periculoasă în care se afundase doctorul Tourcat, în brațul mort din canal.

– Oprește, Clovis!

Jeandieu se agăță de rădăcini și simți cum sângele care o clipă mai înainte îi înecase creierul, curge înapoi spre inimă. Vâsla lui Clovis Roignoux lovea acum taluzul cu legănări violente. O femeie încerca să-i smulgă arma omului din mlaștini. Lupta inegală nu putea dura mult timp. Jeandieu Tourcat ridică fruntea ca un taur înainte de atac. După două tentative nereușite, se prinse de marginea bărcii, străpunse țesătura pantalonului și trase cu toate puterile ce-i mai rămăseseră.

Căzu din nou, greu, pe spate, cu toată greutatea marelui Clovis peste el. Unde era oare parfumul de mentă de adineauri? Nu mai era decât mirosul urât și fad de turbă moale. Jeandieu Tourcat își lăsă adversarul, se rostogoli mai departe și așteptă gâfâind.

– Unde sunteți?

Lumina unei lanterne îl orbi pe Jeandieu Tourcat, înainte de a căuta în jurul lui, peste împrăștierea de linte și mușchi, gata să se închidă din nou. Unde era oare marele Clovis? Ca și victima sa, nici el nu se putuse strecura prin șanțul prea îngust și ajunge la Grande Rigole. De altfel, nu știa să înoate. Odinioară, cel puțin...

– Repede, este aici. Nu mișcă.

Străbătând verdeața opacă, tulburată, distinse vag o masă întunecată. O clipă, Jeandieu, ridicat și clătinându-se, se gândi la vechea viclenie pe care o folosise și el, într-o seară.

– Dar grăbește-te.

France Monterault manevră barca și se aplecă spre scufundat. Jeandieu Tourcat se puse cu greu pe picioare și înaintă clătinându-se. Clovis era realmente leșinat. Inert, se lăsă tras din nămolul moale. Nu fu ușor. France Monterault îl ajută pe Jeandieu cu o forță de care n-ar fi crezut-o capabilă.

– Tu ce aștepți oare?

El înălță capul în fascicolul orbitor de lumină de la lampă. O ciudată slăbiciune îl moleși. Totul se petrecuse foarte repede. Brusc, își dădu seama că înghițise multă apă. Mormăi:

– Ce crezi despre clarul de lună?

– Nimic. Trebuie să ne ocupăm de el.

– De clarul de lună?

– Nu, de Clovis. Sângerează mult și nu-i mai simt bătăile inimii.

– Bătăile... Ah! da... bătăile...

Și, în mod automat, reflexul acționă. Fără ca măcar să-și dea complet seama, doctorul Tourcat, tras de France, trecu peste bordura bărcii și el și se rostogoli peste corpul cald și moale al marelui Clovis, întins pe fundul bărcii.

– Luminează.

Îl cuprindea o greață îngrozitoare. Îl trecură transpirații reci. Se aplecă. Inima omului mlaștinilor bătea distinct. France Monterault mințise. De ce? Poate pentru ca doctorul Tourcat să-și revină din slăbiciune. Cunoștea, așadar, forța atotputernică a acestui prețios reflex? Ciudată fată.

Vru să-l întoarcă pe marele Clovis și acest ultim efort îl epuiză. Se prăbuși pe marginea bărcii.

* * *

– Ceaiul acesta este execrabil.

– Evident, pentru asta l-am ales cu atâta grijă.

Jeandieu Tourcat își așeză ceașca pe luciul mesei ceruite.

– Sunt frânt.

– Mai curând ar fi Clovis cel care ar putea spune asta!

Auzindu-și numele, omul mlaștinilor, prăbușit în fotoliul balansoar împodobit cu perne înflorate, suspină mai puternic. Punerea la loc a brațului rupt, cu atelele care îl susțineau acum, așa dureroasă cum fusese, nu-l dezmeticise complet. În timp ce Jeandieu Tourcat și France Monterault se agitau în jurul său, păstrase o tăcere înverșunată. Nu întrebase cum ajunsese în micuța sală de la „colibași“, cu un braț rupt, o rană la umăr și având ca unic veșmânt, un halat de baie prins în ace. Când fusese îndeajuns de bandajat, legat, în maniera doctorului Jeandieu Tourcat, se îndreptase împleticindu-se spre fotoliul ce se balansa. France îi dăduse un pahar cu alcool, pe care mai întâi îl respinse:

– Sunt beat, mormăise el.

– Este o glumă. Ca și când acesta era singurul lucru care să mă împiedice să nu te iau cu mine la jandarmerie să te aresteze.

Atunci, Clovis Roignoux dădu paharul pe gât. Apoi începuse să plângă. France Monterault înălțase din umeri cu dispreț.

– Reacția...

Adăugase cu răceală:

– Mă duc să fac un ceai.

Ea singură fusese cea care îi adusese la „colibași“ pe cei doi bărbați inconștienți. Jeandieu Tourcat nu-și recăpătase cunoștința decât când barca era deja oprită în fața casei. Își trecuse limba peste buze. Gura îi ardea, din cauza alcoolului pe care fără îndoială îl turnase France Monterault.

– Bea.

Fără să spună un cuvânt, îi smulsese sticla din mâini. Primul fior cald de rachiu, îi redase respirația. Imediat își dădu seama mai bine de situație. El însuși încă lăsat pe marginea bărcii. Clovis Roignoux, inert pe fundul bărcii, avea un braț îndoit care nu lăsa nici un dubiu. Fractură.

– Ajută-mă să-l transport.

Nu fusese o treabă lipsită de efort. Dezbrăcarea omului mlaștinilor, încă leșinat, fricționarea, reanimarea și apoi punerea acelei atele,

fusese o muncă foarte grea, în stare să epuizeze și un bărbat care primise în cap, ca Jeandieu Tourcat, niște lovituri ce ar fi ucis un bou.

– Poți să-mi spui cum se face că te aflai acolo chiar în momentul potrivit?

– Este foarte simplu. Cu această ploaie, tata se temea pentru pășunea din Platins. Pentru a-l liniști, m-am dus acolo să văd cum stăteau lucrurile. Și m-am oprit la întoarcere.

Bineînțeles, mințea din nou. Dar e importanță avea? Nu era prima dată.

– Când te-am auzit strigând, m-am grăbit să vâslesc. Puteam sări în barca acestui idiot fără să observe, atât era de ocupat să lovească.

– Spui că am stigat? Nu-mi amintesc.

Ea luă ceașca goală și plecă s-o ducă la bucătărie fără să răspundă. Jeandieu Tourcat se ridică. Și el era îmbrăcat ciudat. France îi adusese niște haine ale bătrânului domn Monterault. Jeandieu descoperise mai întâi partea de jos a pantalonilor prea scurți, strânși sub genunchi și mânecile cămășii de flanelă. Nici măcar nu căutase să-i încheie gulerul.

– Ce vei face? întrebă ea.

Una din cozile lui France Monterault se desprinsese în timpul luptei cu Clovis. Ea nu avusese timș să și-o ridice. Părul eliberat pe o singură parte, o făcea mai umană.

– Mai întâi îl voi duce pe acest idiot acasă. Mâine dimineață îl voi însoți la Niort pentru a-i pune un ghips. În seara asta este prea târziu. Atela aceea îi va permite să mai aștepte. Ar fi meritat să nu-i dau un calmant. Dar știu că, numai din respect pentru mine însămi, voi împinge prostia până la a-i administra o injecție.

– Nu asta te-am întrebat.

O știa, firește. Ea îl privi drept în față. Gravitatea trăsăturilor sale era, pentru prima dată, lipsită de aroganță. Jeandieu Tourcat, trecând repede de această privire, examina cu un inters brusc și profund suportul din aramă pentru lemne. Nu avea aliați. Doar dușmani. France Monterault luase poziția încă de la început. În această seară îi salvase viața, sau aproape. Dar asta nu era o dovadă. Oare ea înțelesese că nu avea încredere?

– Nu mai este nimeni altcineva aici decât tata, tu și cu mine.

Ea scutură din cap, aruncându-și cu un gest enervat părul pe spate. Greutatea lui părea că apasă asupra gâtului puțin cam lung. Ea nu se schimbase. Pantalonii din pânză erau murdari și uzi, iar picioarele erau goale în balerinii plini de noroi.

– Micuța a trebuit dusă la Niort. Când a căzut, i-a intrat un vârf de ac în braț. A fost internată de urgență. Va fi operată mâine.

Jeandieu Tourcat vru să-și treacă degetele prin păr. Constată că rana pe care o avea la cap se umflase și devenea foarte dureroasă. Făcu o grimasă plictisită. Ar fi dat un imperiu pentru patul său.

– Care micuță?

– Lysiane, nepoata mea.

Oare de ce spusese asta? Unde era legătura?

– Ah! da... nepoata ta.

Vedea bine că nu era prezent, că oboseala și zdruncinarea aveau unda lor de șoc ce revenea.

– Paul Ravion a dus-o cu mașina sa.

De data aceasta, el se ridică. Numai numele acesta, pe buzele lui France Monterault, era un sperjur.

– Un bărbat foarte seducător, acest domn Paul Ravion.

– Da. Ne-a spus că, de acum înainte, ai reunțat să vinzi.

În ciuda îmbrăcăminții ciudate, improvizate, în ciuda oboselii corpului și sufletului, din doctorul Tourcat se degaja o impresie de forță calmă și apăsătoare. Era desculț. France nu-i putuse găsi pantofi pe măsură. Se străduise să rămână pe covorul din pâslă ridicol de mic pe care i-l dăduse ea.

– Ce altceva v-a mai spus?

– Acesta era esențialul.

– Mi-ar fi plăcut să știu dacă te simți frustrată de această decizie întocmai ca acest individ?

– Nu tocmai, îl corectă ea, cu dinții strânși. Și nici din aceeași cauză. Acum, m-a părăsit și Clovis. Aș fi dat cincisprezece ani din viață, pentru plăcerea de a te lovi în cap, adineauri.

– Asta mă face să mă gândesc că nu ți-am mulțumit încă, France. Fără intervenția ta, acest bețivan amărât ar fi fost ultima imagine pe care aș fi luat-o cu mine de aici de jos, în Paradis.

În privirea pierdută a lui Clovis Roignoux, renăscu o intermitentă mânie umilită. Doctorul Tourcat nu-i purta pică. Se bătuseră prea mult amândoi. Jocurile de copii, ajungând bărbați, deveniră mai periculoase. În tinerețe, omul mlaștinilor nici măcar nu și-ar fi imaginat vreodată ceea ce încercase în acea seară.

– N-o va mai repeta, afirmă France.

Până atunci, Jeandieu Turcat apreciase la femei doar fragilitatea. Era derutat de însuflețita admirație ce-l apropia de această fată puternică și armonioasă. Îl salvase dintr-un pericol sigur. Într-adevăr, numai el știa până unde ajunsese, în înlănțuirea verde de lintiță și rădăcini încleștate de călini. Îi întinse mâna.

– Dacă poți să nu te gândești la această afacere a casei, am putea oare face un acord, France?

– Pietrele tale murdare nu mă interesează, Jeandieu Tourcat. Mi-a făcut doar plăcere să contrariez oamenii. Dacă un anumit plan, pe care acum și tu și eu îl cunoaștem, reușea, La Garette ar fi devenit un centru turistic de prim ordin. Ori, nu uita că eu sunt din Damvix. Predic pentru parohia mea. Și numai pentru parohia mea, împotriva voastră.

El ținea încă mâna întinsă. Privirea îi strălucea într-un mod nejustificat. Nu era dintre cei ce putea fi amețit cu asemenea pretexte viclene. Știa că Aline nu încetase să fie nestatornică și că ea, France, purta povara unei rușini de care nu era responsabilă.

– Este vorba doar despre tine și despre mine, France Monterault.

Ea făcu o strâmbătură de copil șiret și își puse degetele pe palma oferită. Modul în care el le acoperi, înainte de a le strânge cu o forță impresionantă îl făcu să-și dea seama că nu-l inducea în eroare. Știa că ea iubea regiunile de legendă și apă calmă, ținuturile prea umede și înflorite și cântecul plopilor înalți peste pământurile verzi și pescuitul cu râme, plimbările tăcute în hora libelulelor. Îi plăcea de asemenea mângâierea aspră a prăjinii pe mâinile ei moi și jocul subtil al vâslei în dansul instabil al apei. Jeandieu Tourcat se aplecă puțin:

– Oare ar fi necuviincios din partea mea dacă aș preciza că nu regret nimic din... greșelile mele din ultimele zile, France?

Ea roși cu putere și vru să-și retragă degetele. Dar el le ținea prea ferm. Privirea lui Jeandieu Tourcat, ca în dimineața din Benet, îi ardea buzele. Se vor gândi oare mereu la același lucru?

– Este o stângăcie din partea ta, doctore, Tourcat, să pui oferta de prietenie pe care mi-ai făcut-o pe... acest plan.

– Dar este într-adevăr o ofertă de prietenie, France.

Ea își întoarse ochii. Nu-i plăcea acea privire a doctorului Tourcat. Afară, ploaia se înteți. Vântul o urmărea cu o furie sporită. Clovis Roignoux se ghemuise în fotoliul său. Nu mai plângea. O înțelegere vagă a lucrurilor exterioare îi aducea o suferință mai ascuțită decât junghiurile din brațul rănit. Pentru el, totul era pierdut. Îl ura pe Jeandieu Tourcat mai mult ca niciodată.

– Vei refuza, France?

Ea deschise gura pentru a răspunde. Înainte de a o putea face, ușa sălii micuțe se lovi de marginea deja spartă a vetrei.

– France!

Bătrânul domn Monterault își lăsase bastonul. Brațele ridicate, întinse deasupra capului într-un elan nimicitor, se înțepeniră ca pentru a se ruga. Dintr-o dată bătrânul se prăbuși. Corpul convulsionat se împiedică de un picior de masă, apoi se destinse, părând mai înalt și nu se mai mișcă.

Capitolul 8

– Radiografia?

Doctorul Tourcat privi încă o dată cu atenție traseul încercuit distinct, al vârfului de ac ce avea una din extremități înfiptă în humerus. Inflamația se ghicea prin rețeaua fină de striuri destrămate care pleca din punctul de contact profund. Pentru a scoate acest minuscul vârf de oțel, va trebui să fie atent să nu rupă țesutul venei auxiliare, deja inflamată și probabil contractată. În orice caz, nu era altă soluție decât operația. Procesul obișnuit de expulzare neavând loc, fiecare pulsație aspira încă puțin amenințarea mortală de oțel.

Un accident cu adevărat stupid. Căzătura banală pe pietriș făcuse ca un fragment dintr-un ac rupt să pătrundă în brațul micuț. Prin frecare, fusese înfundat și înfipt în axilar. Jeandieu își aminti de vocea lui France Monterault: „Lysiane plânge. A căzut. Tata a vrut să vin să te caut“.

– Totul este pregătit, doctore.

Doctorul Tourcat făcu stânga-mprejur. Mâinile îi erau deja înmănușate, înconjurate cu un câmp aseptic și privi cu atenție forma nemișcată a corpului mic ce abia ridica țesătura albă. De ce oare făcea ceea ce i se indicase în acea dimineață? Patronul n-ar fi admis nici o scuză.

– Chirurgie de finețe. Asta este pentru dumneavoastră, Tourcat.

Infirmiera îndepărtă puțin cearșaful de pe câmpul pătat cu roșu stacojiu de dezinfectant. O foarte mică bucată de piele roșie pe care

trebuia să lucreze cu amândouă mâinile. Anestezistul, în capătul înalt al mesei, era plecat peste aparatele sale. Lampa chirurgicală împrăștia deja căldura sa uscată, obișnuită. Doctorul Tourcat întâlni privirea prietenoasă a lui Revuit. Totul trebuia să meargă bine. Copila aceasta de pe masă era fiica Alinei și a doctorului Ramien.

Când sosise, adineaori, se întâlnise cu cei doi pe culoar. Doctorul Ramien refuzase să asiste la operație.

– Prefer să rămân cu soția mea. Și apoi, eu...

Jeandieu îl disprețuia. Era una dintre acele ființe care dezonorau întotdeauna profesiunea pe care și-o aleseseră. Îl iubea oare Aline? Cât de oarbă putuse fi?

– Nu vă vom putea mulțumi niciodată destul. Și socrul meu la fel, în această noapte... L-ați salvat. Dacă... dacă... știu ce spun. L-ați salvat.

Bătrânul domn Monterault nu murise. Doctorul Tourcat veghease cu France și cu Clovis Roignoux, o parte din noapte. Era aproape sigur că își va reveni din acest atac. Dar nu pentru mult timp. Nu era decât o amânare. Marele Clovis, complet dezmeticit de teamă, dar imobilizat de brațul său, nu-l putuse ajuta pe Jeandieu Tourcat să ducă înapoi corpul inert. France făcuse tot ce putuse.

– Din fericire, erați acolo!

Pe culoarul alb de spital, șoapta perfidă a Alinei umplu liniștea. În fața soțului său, nu îndrăznise să-l tutuiască pe Jeandieu. Acesta se gândi la copila nevinovată asupra căreia anestezia începuse să lucreze. Desigur, nu era o operație foarte grea, dar probabilitatea unui eșec nu era totuși de neglijat.

Înainte de a-și peria mâinile în chiuvetă, se stropise pe față cu apă rece, un timp. Infirmiera se mirase de pansamentul pe care-l avea la cap.

– Rănit, doctore?

– O zgârietură.

Anestezistul ridică fruntea. Respirația regulată a copilei umfla balonul cu zgomot.

– În ceea ce mă privește, este în ordine.

Doctorul Tourcat întinse palma. Sub greutatea familiară a bisturiului care se lipise de ea, simți dispărând tremurul unei neliniști interioare, de care nu scăpase niciodată. Își verifică în minte toate

măsurile, potrivind calm fiecare rotiță a creierului său la ceea ce avea de făcut. Orice alte probleme ale sale, dispăreau când suna această clipă. Inspiră adânc și se întoarse pentru ultima oară spre radiografia de pe panoul luminat. Apoi își asigură poziția verticală, pe piciorul înțepenit și pe celălalt.

– Să-i dăm drumul.

Bisturiul trasă o linie distinctă care se tivi în mod neregulat cu picături de sânge. Doctorul Tourcat se gândi că dacă putea trece o legătură pe sub venă în jos și să strângă, urmarea nu va fi decât o joacă, sau aproape.

– Peretele venei este mai afectat decât credeam.

Îi făcea întotdeauna bine să-și audă vocea. Rămase o clipă nemișcat asupra micuței plăgi. Dacă apuca acul, care acum se vedea clar, înfipt pe trei sferturi, risca, trăgându-l, să rupă micul vas. Fixă o pensă cu vârf tăiat deasupra vârfului de oțel. Cea mai mică ciupire a peretelui putea să-l pună în mișcare.

Un bisturiu nou îi permise să deschidă mai sus. Verifică pensa. Se lăsase în jos. Nu mai ținea nimic.

– A fugit.

O clipă de neliniște, dar, împărțită de toți, deveni o atmosferă de îngrijorare și panică. Unde ajunsese oare proiectilul ucigaș?

– Garou.

Prinse în locul unde începea brațul cauciucul care strivi carnea moale. Îi fu ciudă că nu pregătise acest dispozitiv pentru o nouă luptă, înainte de a începe. Îi fusese teamă că vena, prea inflamată, nu rezista unei întreruperi de circulație. Acum nu mai avea ce să aștepte. Dacă ajunsse deja la vena subclaviculară, sau la vena cavă era o catastrofă. Miracolul ar fi fost dacă acul transportat se înfigea chiar în interiorul venei, într-una din valvulele de înaintare. Toți ochii erau ațintiți spre anestezist.

– Tensiune normală.

Cinci secunde... Șase... Nu se întâmpla nimic. Doctorul Tourcat se hotărî.

– Deschid.

De acum încolo, va fi altceva decât o mică plagă. Își plimbă degetul pe pielea badijonată excesiv de infirmieră. Va trebui să pătrundă

mai adânc sub mușchi. Nu se gândea la nimic, decât la traseul pe care-l simțea sub degetele sale. Se îndepărtă pentru a-și cufunda mănușile în ligheanul cu antiseptic pe care i-l întindea o stragiară.

– Să-i dăm drumul.

Rivuit șterse și așeză pensele de fixare a vaselor. Traiectul venei se elibera treptat.

– Tensiune normală.

Ca pe țeava unui sifon, forța aspirantă a curentului sanguin atrăsese bucata de oțel. Aplecat, doctorul Tourcat căuta un indiciu care să-i dezvăluie unde se fixase vârful acului. Era condus de un al șaselea simț. Era amețitor, chiar și pentru el, să constate că acest mecanism al subconștientului său, funcționa la sigur, în liniștea și căldura sălii de operație.

– Aici este. Pensă.

Într-adevăr, proiectilul se înfipsese probabil într-una din valvule, ceea ce-i încetinise cursa spre moarte. Una dintre extremitățile sale făcuse o mică umflătură, foarte sus în plagă.

– Cum l-ai găsit?

– Trecând pe acolo partea plată a bisturiului. I-am simțit zgomotul.

Rivuit tăcu. Deja, mâinile sale, care nu le deranjau niciodată pe cele ale chirurgului, își făceau treaba ce le revenea.

– Și iată!

Îndreptându-se triumfător, doctorul Tourcat arătă pe palma sa un capăt de sârmă dreaptă și neagră, care reducea prin modestia și dimensiunile sale, la ridicol toate temerile ce se dezvoltaseră în liniștea caldă care înconjura lampa chirurgicală de iluminat.

– Este rândul tău, Rivuit. Simplă sutură de apropiere a marginilor plăgii, pentru a reduce riscul unei inflamații ulterioare.

La sfârșitul acestor operații de finețe, nu-și putea reține un sentiment euforic de admirație pentru toți cei care, cu el, în același timp cu el, luptaseră pentru a salva o viață, sau doar pentru a face mai puternică o sănătate. Nu mai simțea oboseala care, mai înainte, la vestiar, îi dăduse o scurtă impresie de gol și neplăcere. Nu mai simțea nici teamă, nici îngrijorare. Își făcuse munca, acea muncă pentru care luptase ore și zile și nopți, luni și ani și încă lupta...

– Gata. În opt zile, această domnișoară va putea din nou să se joace în pietrișul din grădină.

Rivuit avea probabil și el acel sentiment de triumf și plenitudine care-l făcea pe Jeandieu Tourcat să uite toate incertitudinile sale. Și, cu Revuit, toți ceilalți, până la mica stagiară, care mai departe, pe masă, aranja cutiile cu comprese pentru operația următoare.

– Ce se mai află în program, după această mică capodoperă?

– Două apendicite și o hernie. Asta este tot.

Copila adormită era deja pe căruciorul care o va duce în salonul său. Doctorul Tourcat se apropie și lăsă cearșaful în jos. O față rotundă, niște bucle scurte de îngeraș, niște pleoape translucide, albăstrui care, doar pe jumătate închise, lăsau să se vadă jocul ochilor ce se roteau în orbite. Sprâncene pure și gene lungi, închise la culoare. Chirurgul prinse automat încheietura mâinii, pentru a căuta pulsul. Mai târziu, râsul acestei copile, va avea oare același ecou biruitor ca al mamei sale? Pentru ce suferințe pe care le va provoca, salvase această viață? Și, oare, va fi responsabil, el, Jeandieu Tourcat, de pasiunile și durerile bărbaților pe care probabil le vor trezi aceste buze moi?

– Cred că tatăl său este doctor?

– Da.

Rivuit se îndepărtă pentru a se schimba. Era mâna întâi la prima apendicită. Doctorul Tourcat așeză încheietura atât de incredibil de subțire. Aceasta era fiica unei femei pe care o iubise cu toată pasiunea tinereții sale. Lăsă cearșaful la loc. Aceste cuvinte vor fi mereu sursa unei tulburări neașteptate în interiorul său. Dar oare era într-adevăr dragoste acea furie de posedare, acea culme a disperării și a singurătății care îl aruncase spre anii duri ai meseriei sale? Spre genunchiul înțepenit pentru totdeauna? Dragostea trebuia să aibă altă față. Închise ochii și, brusc, se nelinişti:

– Atunci, apendicita este pentru astăzi, sau pentru mâine?

* * *

– Ia spune, Rivuit, ce-ai spune dacă i-aș cere șefului opt zile de concediu?

– Aș spune că eu m-am întors deja!

– De ce? Trebuia să pleci? Singur?

– Gândește-te! Cu o asemenea caroserie...

Jeandieu Tourcat își desprinse impermeabilul de pe umerașul de haine pe care se legăna. Nu-și uscase bine mâinile pe care tocmai le spălase, la întoarcerea de la vizita saloanelor și își trecu palmele una peste alta, cu impermebailul sub braț.

– Să nu mai vorbim, dacă asta te deranjează.

Rivuit se strâmbă.

– Ei!... știi că nu este decât o caroserie de ocazie. În acest domeniu, orice ai lua, nu știi să fii prea neîncrezător. În fond, poate că tu ești cel care îmi face un serviciu...

Jeandieu vru să protesteze. Dar celălalt i-o tăie.

– Îți freci mâinile... Semn de satisfacție?

– Nu, de umezeală.

– Vorbind despre umezeală, adică această ploaie continuă, mă gândesc să nu devii rățoi, la tine în Marais.

Doctorul Tourcat deschise ușa culoarului ce mirosea a alcool și eter. Pe scaunele joase, în apropierea sălii de operație, nu mai era nimeni. Când ieșise, încă în bluză și cu calota, pentru a vizita saloanele, doctorul Ramien care-l aștepta, se ridicase. Cu siguranță, o văzuse deja pe fiica sa și cunoștea succesul intervenției, dar nu știa peripețiile. Așteptă ca doctorul Tourcat să ajungă în dreptul său. Clipea din ochi, în spatele lentilelor care îi deformau privirea. Tenul avea acea paloare verde marcată de veghe și așteptare îngrijorată. Dragostea pentru fiica sa trebuia să răscumpere servilismul său. Rivuit îl informase. Foarte succint.

– Totul a mers bine, doctore. Obiectul n-a fost găsit imediat, dar până la urmă, doctorul Tourcat l-a dirijat spre ieșire. Inflamația este ușoară. În câteva zile nu vă veți mai gândi la asta. Copila nici atât.

– Mulțumesc.

Cu siguranță, mulțumirea doctorului Ramien era mai mult politicoasă decât entuziastă. Teama fiind depășită, fiecare era din nou în grupul său. După cât putuse înțelege personalitatea lui Paul Ravion, Jeandieu Tourcat era aproape sigur că acesta nu-i ascunsese soțului Alinei intenția sa trecătoare de a-l înlocui cu doctorul Tourcat. Paul

Ravion era chiar și singur un om periculos. Dar Paul Ravion, ca și doctorul Ramien și Aline formau un fel de echipă. Și France Monterault?

În ușa clădirii, doctorul Tourcat se izbi de șeful gărzii de reanimare.

– Se află cineva lângă micuța operată în dimineața aceasta?

– Am avut grijă, doctore. Este foarte liniștită. Părinții săi au plecat să mănânce de prânz. Se vor întoarce la ora două.

– Doctorul Rivuit se va ocupa în continuare de ea. Eu lipsesc opt zile.

Făcuse pentru această copilă ceea ce trebuia. Restul nu mai depindea de el. Era mulțumit de hotărârea sa de a nu reveni opt zile.

Jeandieu Tourcat porni cu mașina pe drumul ud, din asfalt, care strălucea. La ieșirea din Niort, Marais nu se ghicea nicăieri. Nu era decât un drum de țară anost și trist. La Garette... Se opri în curba podului. Poate câteva zile se va căi că-și părăsise drumul bine trasat ce i se oferise. Nu fusese oare înduioșat de dragostea Genivei? Acolo să fi fost liniștea și fericirea, cine știe? Nu mai era sigur de nimic.

„Această operație m-a izgonit“.

Totuși, nu făcuse decât să privească atent lucrurile, cu indulgență. Nu trebui să coboare pentru a-și pune mașina în adăpostul precar din șură. Ușile erau larg deschise și chiar legate pentru a rămâne așa. Cum nu erau pereți spre Marais, observă, din stradă, perdeaua de plopi și de călini cu rădăcinile muiate în noroi. Cine oare putuse deschide portalul? Jeandieu Tourcat era sigur că îl zăvorâse de dimineață.

Casa întunecoasă, era de asemenea deschisă ploii. Coborî cele trei trepte de la intrare cu mișcarea sacadată obișnuită. În șemineul din cealaltă parte a încăperii, dansa un foc luminos. Un incredibil parfum de supă caldă și de mere lupta împotriva emanațiilor de mucegai și mizerie. Jeandieu Tourcat continuă să înainteze. Pe masă se afla un șervet, ca față de masă. Un tacâm își aștepta acolo comeseanul. Încet, ușa se închise în urma doctorului Tourcat. El tresări și se întoarse.

– France Monterault...

Capitolul 9

O va regăsi întotdeauna neschimbată: în pantaloni și cu un pulover prea larg? Cozile întinse fără milă, luceau în roșul flăcărilor fumegânde. Chipul îi era încordat. Își amintea că în ajun plânsese ca o fetiță, la căpătâiul tatălui său, dar numai după ce Jeandieu îi spusese: „Cred că va scăpa din asta“.

– De ce ai făcut asta, France?

– Nu știu.

El își ținu respirația. În emoția și liniștea ei, era chiar tentația pe care mereu o îndepărta de el.

– Mi s-a întâmplat deja să-mi pierd calmul, în fața ta, France Monterault. Trebuie să te previn cu toată loialitatea, că pentru mine nu există decât un singur mod de a-l recuceri.

– Și acesta este?

– Să-mi potolesc foamea pe care mi-o inspiri. Foamea de tine...

Ea oftă profund și avu o mișcare resemnată.

– Nu te vei schimba niciodată. Bette?

Uluit, doctorul Tourcat auzi mișcare în bucătăria micuță.

– Bună ziua, domnule doctor.

– Doamna Bette este una din vecinele mele. A venit să-mi ofere ajutorul, în timpul bolii tatălui meu. M-am gândit că-ți va fi mai utilă ție decât mie. A acceptat să vină să se ocupe de casa ta. În această dimineață n-a putut face mare lucru. Doar focul și mâncare.

În timp ce France Monterault vorbea, doctorul Tourcat se străduia să regăsească imaginea sănătoasă a lucrurilor pe care se bazase întotdeauna până atunci, calmul său imperturbabil. Doamna Bette era o femeie de circa cincizeci de ani, mică, robustă, cu un zâmbet neliniștit deasupra unei bărbii duble foarte solide. Ce argumente putuse oare folosi France Monterault pentru a o aduce în trista lui casă?

– Vă sunt recunoscător, doamnă Bette. Sunt multe de făcut, aici.

– Am tot timpul, domnule doctor. În ziua de astăzi, nu trebuie să stai cu amândouă picioarele în același sabot, dacă vrei să-ți câștigi pâinea.

– Tocmai, nu cred că pot fi vreodată comparat cu un Rockfeller. N-am nici o idee de asigurările pe care vi le-aș putea da. Mă întind doar cât îmi permite plapuma.

– Nu trebuie s-o faceți, domnule doctor. Ne vom înțelege noi. Iertați-mă, trebuie să supraveghez supa.

– Miroase bine, spuse politicos Jeandieu.

– Domnișoara France a făcut-o. Mie mi-a fost de-ajuns să fac focul. Era mai mult fum, care nu folosea la nimic.

– Voi comanda niște bușteni.

– Nu chiar acum. Cu proviziile pe care le-am văzut depozitate în locul în care țineți lemnele, cred că ne vom descurca până se face frumos. Acest potop nu poate dura. Deși când ai cărat căpițele de grâne în Vinerea Mare, ai chemat blestemul. Să sperăm că nu vor fi inundații.

Totul părea să dovedească altceva: cerul apăsător, aerul încremenit pe care vântul nu-l mișca decât cu niște rafale nu prea eficiente, streașini smulse care lăsau să curgă șiroaie de bășici galbene.

– Mă voi retrage.

Jeandieu Tourcat ridică fruntea pe care și-o rezemase de piatra tare a șemineului, trezit din amorțeală. Doamna Bette dispăruse în chicinetă, fără ca el să-și dea măcar seama. France Monterault nu avea acea calitate de a uita unde și nici cu cine era. Îl vedea aproape surprins de a o găsi iar acolo. Trăsăturile îi erau obosite.

– Nu m-am gândit să te întreb cum ai putut intra, deoarece n-aveai chei.

– Știi doar că fereastra dinspre canal nu se închide bine. Nu trebuia decât împinsă și ridicată.

O avertizase probabil pe doamna Bette despre mijloacele financiare... să zicem limitate, ale doctorului Tourcat. Asta îl umilise.

– În prima seară, pe acolo am trecut.

Prima seară... El reauzi salutul agresiv: „Nu te mai așteptam, Jeandieu Tourcat".

– În prima seară, cum spui tu, v-am închis pe toți aici și ați spart un ochi de geam pentru a ieși.

– Ai blocat în mod intenționat cremona.

Aveau multe alte lucruri să-și spună, cu mult mai importante. Nu găsiseră oare, în ajun, un ton prietenos? Deja se schimbase totul.

– Cum se simte tatăl tău?

Își strânse pelerina în jurul ei.

– Se odihnește. Cumnatul meu... doctorul Ramien, este acum cu el.

Focul nu ardea fără să afume. Mirosul pișcător de funingine și prea cald înțepa limba. Vocea lui France Monterault ezitase. O întări și murmură:

– Nu ți-am mulțumit. Fără tine, tata ar fi fost cu siguranță...

Nu încheie. El o privi atent, cu o curiozitate tăcută. Această privire de bărbat, pătrunzătoare și sigură, o deranja. Departe de el, își imagina că o va înțelege. Și aici, în fața acestui chip prea lacom, era singură.

– La fel și nepoata mea. Știu că se simte bine.

El se gândi că Aline și soțul său părăsiseră probabil spitalul pentru a reveni în grabă la căpătâiul bătrânului domn Monterault. Acest aflux de nenorociri îi permisese doctorului Ramien să beneficieze imediat după sosirea sa, de simpatia înduioșătoare a tuturor. Asta era, deși în mod involuntar, o excelentă publicitate pe planul mizei umane și politice. Jeandieu Tourcat nu-și făcea nici o iluzie. Faptul că el îl ajutase pe bătrânul domn Monterault să depășească primele ore de criză, chiar faptul că tot el fusese cel care o operase pe micuța Lysiane, nu-i vor fi de nici un ajutor. Nici măcar față de France, care își smulsese parcă din gât acea mulțumire pe care nu i-o ceruse.

– Fără mine, nimic nu s-ar fi schimbat. Nu ști că, pe tabla de șah un pion n-are importanță decât prin locul pe care-l ocupă? Separat, n-are nici o valoare. Dacă dispare, un altul îi ia locul și partida continuă.

Ea stătea în fața lui, mută, cu ochii mari plini de o tulburătoare îndoială. Apoi deschise ușa dinspre curte. Când voi să se întoarcă din prag, atinse în treacăt pieptul lat al lui Jeandieu cu umărul. Nu-l auzise urmând-o. Roși. Ploua cu o încăpățânare stăruitoare. Era absolut o catastrofă. France își lăsă în jos gluga peste cozile severe.

– Te conduc.

– Nu.

Ea își mușcă buzele.

– Nu, îți mulțumesc. Am putea fi văzuți.

Se gândea la Clovis Roignoux și la acea ură pe care o regăsise probabil, cu motiv și umilință.

– Și ce dacă?

El clipi puțin din ochi, din cauza ploii.

– Dacă aș fi sigur că nu vei profita de absența mea pentru a fugi, m-aș duce să-mi iau cizmele.

Ea se afundă până la glezne în noroiul negru și fluid al calei. În apropierea ei, toporul înfipt de Jeandieu în butuc în dimineața vizitei Alinei, nu fusese mișcat.

– Îți va rugini toporul.

Apoi se hotărî.

– Du-te și pune-ți cizmele. Te aștept.

La urma urmei, era liberă. Înainte de a veni, o anunțase pe Aline: „I-am cerut Bettei să se ocupe pe viitor de casa doctorului Tourcat. O voi conduce la el, cât timp rămâi tu cu tata". Jeandieu nu știa, dar acolo avusese loc o scenă teribilă, când Paul Ravion venise să-i anunțe că el nu va mai vinde casa. „Va trebui așadar, să te instalezi aici, Ramien". „Aici? Dar unde anume? Suntem deja înghesuiți. Și trebuie oare să-ți amintesc că nu suntem acasă?". Paul Ravion îi zâmbise lui France. „Asta nu va dura, Ramien. Domnișoara France este prea drăguță pentru a prelungi poziția de celibatară. Dacă dorește...". France ar fi vrut să plece. Dar acum, când tatăl său era bolnav, nu se punea în discuție... „Este prea drăguță pentru a prelungi poziția de celibatară". Clovis? Cum se făcea că această eventualitate pe care France o luase în considerație cu răceală, abia cu câteva săptămâni în urmă, îi apărea astăzi ca o înșiruire de înșelăciuni?

– Ești o fată de cuvânt. Felicitări.

Ea roși din nou.

– Ai fi putut să te adăpostești, așteptându-mă.

Doar pentru că-și pusese cizmele și schimbase impermeabilul de oraș cu bluzonul din nailon elastic, nu mai era același. Tremura în fața acestei cercetări serioase care nu mai înceta. Se îmbarcă prima și-l privi cum atașează la remorcă barca ce-i va permite să se întoarcă. Era o barcă veche, care-și trăise traiul și un fleac ar fi făcut-o să se împrăștie pe apele canalului.

– N-ai mâncat.

– Nu-mi este foame. Voi mânca mai cu poftă curând. După dimineața pe care am avut-o, această plimbare este salutară.

Dimineața pe care-o avusese? Lysiane... și alții, fără îndoială.

– Dă-mi o lopată.

– Pentru nimic în lume. Ești pasagera mea.

Accentuase asupra cuvântului de posesie: pasagera „mea“. Ea se așeză în fața bărcii. Ploaia căreia îi întorsese spatele, lui îi biciuia fața.

– Ascultă, Jeandieu, trebuie să-ți spun.

– Da?

Ajunseseră în largul liniștit de la Grande Rigole. Acolo era mai lumină și în același timp mai întuneric. Mai lumină, pentru că arborii de pe maluri nu se puteau uni într-o baltă întunecată și mai întunecat, pentru că cerul acoperit înăbușea lumina.

– Oprește-te puțin, se enervă France.

Ea verificase dacă erau singuri pe canalul liniștit. Râsul tăcut care, încă de la plecare, îl întinerea pe doctorul Tourcat, se potoli.

– N-aș vrea să-ți faci o idee greșită despre toată această poveste, nici să crezi că am acționat prostește sau că am ascultat de niște ordine.

– Ai nevoie să fii liniștită?

– Nu. Am nevoie doar să fiu cinstită cu mine însămi.

– Ești sigură că sunt cel mai bun public?

– Ești singurul public.

– Te ascult.

– Nu-mi place cumnatul meu. Este un arivist. Când Aline a venit să ni-l prezinte, m-am gândit...

– Te rog, France.

Ea crezu că o întrerupsese pentru că nu putea suporta să audă anumite lucruri. Își mușcă buzele. Era un public pe care ea îl ceruse, nu un confident care i s-ar fi oferit.

– Planul referitor la anexarea beneficiilor de exploatare turistică din Marais s-a dezbătut în fața mea. În ochii lor eu n-am contat mai mult decât tata sau decât Lysiane. Au fost surprinși, apoi furioși, de prima mea recție. Le-am spus că, într-un mod sau altul, le voi sta în drum.

Zâmbi și avu brusc un aer foarte neînduplecat.

– Ei n-au ținut cont de asta. Erau cu mult mai puternici decât mine, nu-i așa?

„Ei“, erau Aline, soțul său și atotputernicul Paul Ravion. Jeandieu se aplecă:

– France, ce crezi despre Paul Ravion?

Ea începu cu impusivitate:

– Este un om de afaceri și...

Apoi tăcu. În ochii lui Jeandieu Tourcat apăru acea licărire de insistnță fără milă, care o făcea să tremure.

– Un foarte frumos om de afaceri, France.

Ea îi înfruntă privirea, furioasă.

– Un foarte frumos bărbat.

– De ce nu te-ai aliat planului său?

– Pentru că nu-mi convenea.

– Dar bărbatul, bărbatul foarte frumos, îți convenea, oare?

Era atât de liniștită și impenetrabilă! Se simțea cuprins de acea nebunie care îl aruncase deja, într-o seară, spre ea. Acel sărut fusese mai mult furat. Sau cel puțin aproape.

– Nu. Și în orice caz, nu aici este problema.

– Adevărat? Și atunci, unde este oare?

– Mai sus, spuse ea cu duritate, la nivelul intereselor acestei regiuni care nu este comună.

El rămase o clipă tăcut, cu tot calmul său. Curioasă fată! Dură și tandră... slabă și puternică.

– În ce măsură te privesc pe tine aceste interese, France Monterault?

– În aceeași măsură în care te privesc pe tine!

– Tu ești cea care m-a atras în această cursă.

– Așa este.

Ea își frecă mâna de pelerină pentru a șterge enervarea mângâierii prea lente a ploii.

– Nu te cunoșteam. Amintirile mele de copilă nu aveau nimic exact. Totuși, trecând printre ele, mi te imaginam altfel.

– Scuze... Cum altfel?

– Doar de cel care ești.

– Așadar, decepționată?

Din moment ce-i spusese că avea nevoie să fie, întotdeauna, sinceră cu ea însăși! El se aplecă și mai mult, cu pumnii strânși pe genunchiul mort care trăgea piciorul înțepenit. France Monterault se încruntă, brusc furioasă.

– Dar, lasă-mă să vorbesc, n-am prea mult timp.

Ploaia făcu să răsune ecoul vocii sale pe suprafața tulburată de bășici. Acum, ochii lui Jeandieu Tourcat se amuzau. Ar putea oare să înțeleagă totul?

– Am crezut că-mi va fi ușor să te conving să-mi vinzi mie, casa ta, dacă voi sosi prima. Cu condiția să... te impresionez. Bineînțeles, nu aveam fonduri. Clovis Roignoux mi le-a propus. Am ezitat, apoi...

– Taci.

Jeandieu Tourcat șterse cu asprime șiroaiele tot mai puternice ale aversei de ploaie de pe fața sa.

– Nu vreau să știu nimic. Nu trebuie să-mi povestești asta. Nu te-am întrebat nimic.

Își reluă lopata și lovi apa. France Monterault se agită.

– Dar „trebuie“ să știi. De asta a vrut Clovis să te omoare, seara trecută. Te face responsabil de refuzul meu... de acum. Crede că dacă nu erai aici, aș fi acceptat să-i...

Jeandieu împinse cu toată forța și barca înaintă cu zguduituri puternice.

– Data viitoare când va bea, va reîncepe.

France Monterault tăcu. Treptat, doctorul Tourcat își încetă efortul mânios. Foarte palid, cu semnul necruțător de cute de pe frunte și cel

al cicatricei de pe bărbia sa voluntară, el privea pe rând, fără grabă, de la ochii ce se agitau la buzele mușcate, de la obrajii albi până la gâtul care se vedea pe fondul negru al mantalei. O privi cu insistență până când ea roși pentru ca apoi să pălească. În cele din urmă vorbi, fără menajamente, sau blândețe.

– Cred că îmi placi, France Monterault și cred că am ghicit, la un moment dat, că și tu mă placi, de la prima privire pe care am schimbat-o. Știi asta. Și de aceea ne vom chinui, amândoi, de câte ori vom putea, înainte de-a admite asta. Nimeni nu spune că o vom admite. Până acum ne-am jucat cu vorbele și cu situațiile de moment. Nu cred că vrem s-o mai facem.

Viața sa... Și-ar fi dat viața ca el să tacă! Șoapta lentă ce pătrundea prin ploaia din Marais făcea să explodeze frământări și mirări.

– Ar fi trebui să vii la mine sau ca eu să fi venit spre tine. Suntem niște orgolioși, France, mândri de propria noastră suferință. Dragostea nu este întotdeauna cea mai puternică. Îmi voi duce partea mea. Știu că, într-o zi sau alta, te vei afla în fața mea. Acea zi va fi poate cea a unei alegeri definitive, France.

Tocmai îi rostise numele, ca și când îi aruncase o imputare. O scutură un fior care o împinse spre el. Dar el ridicase lopata și o afundase în apă, părul lui șiroind de apă și bluzonul. Nu putea crede că era acolo același bărbat pe care în ajun îl salvase de nebunia ucigătoare a lui Clovis. În drumul de întoarcere, simțise dorința de a mângâia această frunte și acest păr ud.

– Vreau să mă întorc singură, se hotărî ea. Ia-ți barca și lasă-mă.

El o mai privi, încă o dată, atent, mai insolent ca niciodată. Privirea ei avea culoarea apei din mlaștini: neagră și verde, albastră și cenușie. Toate nuanțele și toate neliniștile. Se gândi că era gata s-o piardă, fără să fi fost niciodată a lui. Nu era în stare să judece dacă va regreta într-o zi. Spusese ce avea de spus. Nu aștepta nici un răspuns. Niciodată față de cineva, nu avusese această aparentă indiferență și această imperioasă dorință de a vorbi cu brutalitate. Abia putu să rostească trista și entuziasta constatare.

– Ești frumoasă.

Prinse sfoara ce lega cele două bărci și nu făcu nici un efort ca să evite ca piciorul înțepenit să se frece de marginea bărcii, în timp ce

schimba ambarcațiunea. France se așeză la rândul său pe banca de vâslire și aruncă în spate cele două pulpane ale mantalei în care se înfășurase până atunci. Avea brațe lungi, puternice, într-un pulover de culoare închisă. Era o femeie robustă și viguroasă. Jeandieu desfăcu legătura fragilă care unea cele două bărci plutitoare.

– Apele cresc, France, să fii foarte atentă.

O clipă, plutiră amândoi nehotărâți, duși de curentul negru în care ploaia continua să pătrundă prin mii de răni, reînnoite de nenumărate ori. Un vânt leneș și răutăcios biciuia hameiul, călinii și aburii verzi de deasupra plopilor. În pământurile ierburilor suculente, dincolo de perdeaua de trunchiuri și ramuri cerul revărsa pe spatele animalelor adunate în grupuri pe rândurile de recolte deja macerate.

France Monterault simți că, de la ochii pe care nu și-i ascundea, privirea ce o sorbea încă pe a lui Jeandieu, coborî spre buzele pe care ea continua să și le muște. Ridică lopata și o folosi pentru a împinge, cât de departe putea, acea privire puțin indiferentă decât cuvintele rostite de gura doctorului Tourcat. Rezultatul aventurii lor n-ar fi decât durere și distrugere. Oare ar supraviețui amândoi? Și s-ar salva, oare ceea ce, poate, se născuse astăzi? Fiindcă el se îndoia de asta, de ce ar crede ea?...

Capitolul 10

– Așadar, doctore, această casă... nu este încă vândută?

Jeandieu Tourcat își așeză stiloul, își roti fotoliul și se află aproape la același nivel cu zâmbetul vesel al vizitatorului său.

– Doctore Denira! Trebuie oare să-ți spun că erai așteptat? Te-a atras această epidemie?

– Eu am un virus personal, tinere. Mania de a mă amesteca în ceea ce nu mă privește. Am aflat tot felul de lucruri pe seama dumitale.

Jeandieu îi oferi un scaun pe care doctorul Denira îl încălecă arogant.

– Mi se pare, tinere, că ți-ai pus bine la punct casa. Acesta este cabinetul de consultații? Ia te uită, este de un lux uimitor! Excelentă idee acel paravan care face două încăperi din una. Te-ai crede într-un ascunziș de pestidigitator. Ești sigur că nu mă voi afla turtit într-un fund dublu al unei cutii? Nu te bucuri de o prea bună reputație, doctore Tourcat, să știi.

– Ți-ai asumat niște riscuri, hazardându-te până aici?

– Da.

Doctorul Denira își așeză bărbia pe spătarul scaunului care care îl înconjurase cu brațele. Așteptă ca Jeandieu Tourcat să toarne în paharele aduse de doamna Bette un porto pe care-l mirosi imediat.

– Bună producție. Hotărât lucru, îmi placi, doctore Tourcat.

Fără îndoială, Jeandieu exploatase la maximum unica încăpere a casei sale liniștite; și fără prea mare cheltuială. Un joc de paravane

făcea culoar imediat de la intrare și asigura un cabinet de consultații-birou, sub lumina ferestrei dinspre canal. Încălziri suplimentare ajutau focul aprins în șemineul prăfuit, care acum strălucea complet. Doamna Bette se dovedise, după o foarte scurtă obișnuință, o menajeră excelentă.

– Am impresia că-mi va fi mai ușor să abordez subiectul care mă preocupă îndată ce voi avea acest foc al lui Zeus pe gât. Sănătate, doctore Tourcat.

– În sănătatea „dumitale“, doctore Denira.

– Sănătatea mea se prezintă cum poate, tinere. Să spunem mai bine: pentru reușita „dumitale“ politică.

– Aș prefera „reușită“... fără calificativ, doctore Denira.

Băură amândoi, încet. Se părea că gândurile lor aveau același scop. Nu și aceleași drumuri. Lăsând paharul, veterinarul își privi cu atenție, visător, picioarele pline de noroi. Lăsaseră urme pe covoarele care acopereau dalele.

– Se vorbește mult despre dumneata, doctore, în cafenelele din împrjeurimi.

Jeandieu începu să-și umple metodic pipa. El era dintre puținele ființe față de care ar fi consimțit să facă acest gest, pe care-l considera de abandon. Avusese o dimineață obositoare la spital și apoi făcuse vizite. Concediul său de opt zile era departe, acum. Patronul refuzase să-i mai acorde un altul. Avea operații delicate programate de săptămâni, pentru viitor. Era măgulitor pentru doctorul Tourcat că se impunea prezența sa pentru a face față. În alte împrejurări, s-ar fi bucurat. Dar în agitația care-l pusese în mișcare, era o încercare în plus. De fapt, în acea zi, deși era trecut de ora trei după-amiază, vizita doctorului Denira îl suprinsese pe chirurg exact când se ridica de la masă.

– Ai și partizani și adversari. Și unii și alții valorează la fel. Nici unii nu te vor cruța. Ca doctor, ești destul de apreciat. Deși se spune că doctorul Ramien s-a obișnuit să fie plătit în mod mai puțin regulat. Ca bărbat... nu inspiri încredere. Ești tânăr.

Jeandieu lovea un amnar cu iască, ce aparținse probabil unuia dintre strămoșii săi și pe care se încăpățâna să-l facă să funcționeze.

– Este o boală de creștere. Se vindecă de la sine.

– Știi, am trecut prin asta, tinere. Și m-am vindecat. Vindecat complet, din păcate.

Doctorul Denira, fără ca Jeandieu să-l roage, alese o țigară din cutia așezată pe birou și se strâmbă fumând-o.

– Acest tutun blond, este din iarbă. De fapt, unde ai ajuns cu tânăra Monterault?

Jeandieu Tourcat purta o haină din stofă de lână peste o impecabilă cămașă albă. Își permisese doar să-și slăbească puțin cravata după masă. Nu-și rearanjase această ținută pentru doctorul Denira. Întrebarea bruscă îl prinse nepregătit. Strânse țeava de la pipă. Obrajii avură o contracție nervoasă a mușchilor sub pielea rasă cu multă atenție.

– Care?

– Tsst! Nu credeam să aflu atâtea, venind aici. Ei drăcie, asta îți dă o imagine frumoasă. Așadar și frumoasa France?

– Doctore Denira, am pentru dumneata o simpatie care nu cere altceva decât să se transforme în prietenie, dar dacă...

Veterinarul deschise ochii mari, naivi.

– Stop, tinere. Creierul meu slăbit de ani, dar reîncălzit de portoul dumitale, a înregistrat. Subiectul este tabu.

Se lăsă o scurtă tăcere și incorigibilul reluă, prefăcându-se stângaci:

– Cu toate acestea, chiar dacă aș pierde prietenia aceasta cu care mă amenințí, tinere, îți voi spune că se afirmă fără jenă că te-ai întors să locuiești în casa dumitale din Marais cu scopul, evident condamnabil, de a-i face concurență doctorului Ramien, nu numai pe plan medical, dar și pe cel particular, conjugal.

Jeandieu trase reticent din pipă.

– După o matură chibzuință, doctore Denira, cred că vă voi păstra simpatia mea.

Veterinarul făcu o grimasă mai puternică decât celelalte. Era gata să arunce pe covor ceea ce-i rămăsese din țigară. Jeandieu se amuza din plin. Acest bărbat mic și chel era un fenomen.

– Ascultă, tinere, parcă îmi amintesc că te-am sfătuit să nu vinzi această coșmelie. Din motive pe care n-am putut să ți le precizez și pe

care puteai foarte bine să le înțelegi singur. Nu voi împinge impertinența, notează bine, până la a crede că doar pentru a-mi face plăcere ți-ai instalat acest paravan frumos și acest covor plictisitor. Dar ceea ce este făcut, rămâne făcut, nu mă pot împiedica să mă consider prins în afacerea dumitale. Am primit vizita unui anume Paul Ravion cu mult înaintea dumitale. Ceea ce a rezultat din asta, are puțină importanță acum. Posibilitatea unor opțiuni, atrage întotdeauna muștele și alte insecte mai mult sau mai puțin importante. Cunoscătorii le îndepărtează. Când te-am văzut, în acea dimineață celebră, la Benet, m-am bazat pe dumneata imediat. Sunt obișnuit și am și practică la câini arțăgoși și la cei de pază. Dumneata ești dintre cei din urmă. Rămân convins că partida era jucată pentru dumneata.

– „Era“, doctore Denira?

Veterinarul cotrobăia în cutia de țigări.

– N-ai decât fânul ăsta?

Trase pulpana hainei și scoase din buzunarul brutalizat, un pachet fără formă.

– Mahorcă. Acest gust trebuie să fie expresia unei refulări. Întotdeauna am visat s-o înșel.

Jeandieu nu se înșela, micul bărbat chel era departe de a fi atât de vesel cum dorea să pară.

– Repet întrebarea, doctore Denira: de ce „era“? Doriți să vă retrageți miza de pe numărul meu?

– Nu v-am angajat cu nimic. Inundațiile riscă mult să modifice tabloul, tinere.

Inundațiile... Tăcură pentru a asculta ploaia. Streașinile nu mai foloseau. În mare parte înfundate, revărsau aproape peste tot pe pereții casei vechi dușuri înverșunate. Cala dispăruse sub apa verde care crescuse. Adineaori, deschizând ușa spre Marais, Jeandieu atinsese cu piciorul vârful bărcii amarate de un inel din perete. Câțiva centimetri în plus și pardoseala va fi atinsă.

– Nu este doar o poveste de influență, este o afacere de pieire sau supraviețuire, de viață sau de moarte. Comunele de jos sunt condamnate. Ieri a început reparația la ecluza din Vanneau. Cea

din Marseuille este închisă. La fel și ecluzele din Sotterie. Consecința directă, apa va urca, aici, în La Garette, în mare grabă.

Doctorul Jeandieu Tourcat se ridică.

– Știu. Am auzit de Ponts et Chaussées. Nu este alt mijloc. Dacă vrei să încerci să salvezi măcar ceva și asta nu este sigur, trebuie întotdeauna să dai focului partea sa.

– Apei, tinere. Partea apei. Și iată unde am ajuns în partida jucată de doctorul Tourcat, locuitor al unei comune de jos și care îndrăznește să spună pretutindeni că trebuie inundate comunele joase pentru a fi salvate cele de sus. Rezultatul? Este un renegat în sânul propriului clan și un trădător în ochii celor de peste drum. Care, de altfel, se gândesc că această părere exprimată de doctorul Tourcat nu este decât o atitudine destinată să le îndepărteze afecțiunea adevărată pe care o datorează doctorului Ramien. Acela dintre ei, dintre cei care declară că dacă se fac baraje, băieții din comunele de jos le aruncă în aer – cum s-ar putea întâmpla zilele acestea la ecluza din Irleau – va schimba vorbele cu puștile.

Jeandieu luă sticla, umplu din nou paharele și-l ridică pe al său.

– Trebuie să fii atent, tinere. Când se dorește ca puștile să se facă auzite, se găsește repede o țintă.

– Eu n-am ajuns acolo unde ești dumneata, doctore Denira. Eu mai cred în înțelepciunea oamenilor.

– Și poate, în sinceritatea tuturor? Credulule. Știi că ți se fac reproșuri chiar și în legătură cu piciorul? Am auzit că se lasă să se presupună că ai contractat aceleași răni în două tabere.

În câteva zile, Jeandieu Tourcat îmbătrânise teribil. Trăsăturile i se adânciseră. Gura avea o cută aspră de amărăciune.

– Nu este unul care ar îndrăzni să-mi spună asta în față.

– He! asta pentru că reputația dumitale de boxer echivalează cu cea de chirurg. Asta, pentru apărarea lor. Respectă forța și este bine pentru pielea lor. Dar pierderea terenurilor îi înnebunește. Trei vaci au pățit-o în paradisul familiei Rivois. Au rămas să plutească o noapte întreagă aproape în întregime acoperite. Din fericire n-au fost antrenate încă spre canal. Unde să le ducă? În grajduri apa le este până la burtă. Nu cred să le salveze. Cu recolta pierdută, anii viitori va fi

foamete. Mai sunt și copiii. În alte părți, se pare că este și mai rău. Cuștile cu iepuri care n-au fost evacuate la timp, găinile care s-au pierdut și înecat. Un călin rupt din rădăcină a făcut noaptea un baraj și apa a urcat cu un metru la ferma familiei Riffoux.

Doctorul Denira se ridică, împingând brusc scaunul.

– Și gândește-te că suntem în 14 iulie!

Jeandieu Tourcat merse încet, cu pasul său inegal până la fereastra dinspre canal. Acum avea perdele. Geamul spart într-o seară de pumnul furios al lui France Monterault, prinsă în cursă, fusese înlocuit. Doctorul Tourcat n-o văzuse pe tânără de secole. Doamna Bette povestea că îndura despotismul Alinei. „Asta ar putea dura. Și acel domn Ravion, care este mereu acolo“.

Jeandieu lăsă perdeaua să cadă peste tristețea profundă și cenușie a cerului, apei și plopilor înfrânți.

– Ce crezi despre France Monterault, doctore Denira?

Bărbatul scund rămase în loc și-și aplecă fruntea, ca și când asculta niște sunete venite din altă parte. Apoi prinse cu hotărâre sticla, își umplu paharul cu generozitate și, pentru a treia oară, îl goli dintr-o înghițitură. Avu un acces de tuse.

– Doctore Denira, îți pot prezice, fără să mă înșel prea mult, că digurile dumitale interioare sunt amenințate.

– Nu atât cât liniștea dumitale, tinere, veni prompt răspunsul. Nu atât cât dumneata, dacă ceea ce îți spun te interesează. Ea singură, este mai periculoasă decât toate inundațiile pe care le-ai cunoscut vreodată.

– Era o întrebare absurdă, doctore Denira.

– Tot astfel am și luat-o. Numai că, ceea ce este mai puțin absurd, este...

Veterinarul se întrerupse brusc. Jeandieu și el, ascultau, împreună, al doilea semnal al soneriei.

– Ia te uită... ia te uită... exclamă doamna Bette, năpustindu-se uluită din chicineta ei.

– O vizită, doctore Tourcat. Afacerile merg. Eu plec.

Acea voce care răspunse doamnei Bette... Doctorul Denira își aranjă mai bine haina.

– Fără să insist, nici să par fricos, aș prefera să plec.

Ochii albaștri erau lipsiți de expresie. Dar asta, fără îndoială, din cauza alcoolului. Se întâlni cu vizitatoarea la colțul ingeniosului paravan.

– Respectele mele, doamnă.

Aline îl privi îndepărtându-se și luându-și imediat impermeabilul șifonat din mâinile doamnei Bette. Înainte de a dispărea, se întoarse și salută iar.

– Jeandieu, șopti atunci Aline, îndepărtează-o pe această femeie.

Avea aceeași ținută ca în momentul primei sale vizite: manta de ploaie și fular de un albastru ca cerul. La fel de încet ca ea, Jeandieu Tourcat răspunse:

– Imposibil. Doar dacă o înec. Nu există alt refugiu aici, decât bucătăria.

– Jeandieu, nu glumesc. Trebuie să-ți vorbesc.

– Ai glumit oare, vreodată, cu ocazia conversațiilor noastre?

Ea strânse din buze și aproape îl împinse pentru a pătrunde în intimitatea iluzorie a încăperii birou. Nu aprecie în nici un fel aranjamentele făcute. Venise aici cu un scop precis. Nu avea prea mult timp. Se întoarse. Jeandieu, cu mâinile în buzunare, era rezemat cu nonșalanță de perete, în apropierea ferestrei mai luminoase. Asculta ploaia care, cu sunete vesele, pregătea moartea și pustiirea.

– Trebuie să mă ajuți, Jeandieu. Am nevoie de tine.

Într-o altă zi, el îi spusese unei femei – nu acesteia! – „Cred că-mi placi“. Această vizită a Alinei va fi oare încercarea care-i va domoli îndoielile? În frumoșii ochi albaștri erau lacrimi. Fața pe care o ridica spre el era udă, ca în acea dimineață când venise să retrezească amintiri periculoase.

– Tata nu se simte bine, Jeandieu.

O încordare automată îl desprinse de peretele de care se rezemase. Totul în el striga neîncrederea. Cu toate acestea, nu-și putu împiedica vechiul reflex ce-l conducea.

– Un alt atac? Soțul tău nu se află lângă el?

– Nu... în fine... să spunem că a plecat să facă un drum. Dar...

El căuta să înțeleagă. Prezența Alinei la el, această vizită pe care i-o făcea, era de-ajuns pentru a face credibilă în unele minți, începând cu

cea a doctorului Denira, acel zvon pe care i-l adusese la cunoștință: „... dar de asemenea pe cel mai personal, conjugal“. De altfel era singurul rezultat la care se putuse gândi mai întâi, spre care ducea sosirea Alinei. Să se fi înșelat, oare?

– N-am încredere decât în tine, Jeandieu.

Tăcu, ducându-și mâna fără mănușă la gură. El văzu clar dinții care mușcau pielea. Aline era așadar la capătul nervilor? În fața unor alți dinți, ce mușcau alte buze, își pierduse el, într-o seară, mintea.

– Nu pot face nimic. Tatăl tău este îngrijit de soțul tău. Cu siguranță, mai bine.

– Te rog, Jeandieu. Se poate merge pe canal. Te voi face să treci prin spate. Îl vei vedea pe tata în timp ce soțul meu nu este acolo. Îmi vei spune doar ce crezi tu. Nimic mai mult. Soțul meu nu va ști niciodată. Nimeni nu va ști niciodată. Înălțată spre el, îi vorbea în șoaptă, din cauza urechilor, cu siguranță indiscrete, ale doamnei Bette. Un parfum scump, estompat de ploaie și aerul rece, îl inundă. Era înflăcărată și cunoștea seducția înflăcărării sale.

– Ceea ce îmi ceri este imposibil, Aline. Știi mai bine decât oricine, pentru că ești soție de medic. Tatăl tău este îngrijit de doctorul Ramien. Ar trebui să fiu ultimul pe care să-l cheme în consultație.

Ea îi îndepărtă obiecțiile cu o mișcare din umeri, care îi arcui pieptul.

– Astea sunt vorbe. Eu nu mă gândesc decât la tata.

Plângea. Jeandieu nu era foarte sigur că venise acolo pentru a asculta niște ordine. Totuși, capcana era subtilă. Să accepte... însemna să se compromită, în mintea celor bine plasați, cu siguranță, pentru a-l vedea pătrunzând pe furiș în casa aceea; îi vor judeca modul de a se comporta ca bărbat. Dacă refuză... și zvonul își va schimba tema. Se va spune că era capabil să lase un om să moară pentru a fi credincios unor principii pe care propria soție a doctorului Ramien nu s-a temut să le înfrunte. În plus, era posibil ca bătrânul domn Monterault să fi avut un al doilea atac. La fel de posibil ca doctorul Ramien să fi fost, intenționat sau nu, îndepărtat de la căpătâiul socrului său. Totul era posibil... în afară de durerea Alinei.

– Și France?

Încă o ridicare din umeri.

– Ea nu-și dă seama.

Un zâmbet ușor tocmai destinse gura, mult mai dură acum a doctorului Tourcat. Aline tocmai greșise. Instinctul său n-o avertizase. Fusese mai puțin tare decât mândria pe care o avea datorită propriei sale frumuseți și decât certitudinea puterii ei. Admirând curgerea lentă a lacrimilor, Jeandieu se gândi la suspinele de copilă ce o scuturaseră pe France, la căpătâiul tatălui său, în noaptea primului atac. „Ea singură este mai periculoasă decât toate indundațiile pe care le-ai cunoscut vreodată“, spusese doctorul Denira. Jeandieu Tourcat nu lua de bune toate cuvintele și judecățile veterinarului. Era un bărbat care bea prea mult pentru a nu avea să-și reproșeze niște greșeli.

– Nu știi că vizita ta aici va fi comentată în… diverse moduri?

– Nu m-am gândit la asta, Jeandieu. Iartă-mă. Am acționat ca o egoistă.

Dacă afară n-ar fi fost acel zgomot surd, nepătruns, al apei în mișcare, totul ar fi fost mai ușor. Dar exista acel zgomot. O amenințare mai insistentă decât tot ceea ce apăsa asupra întregului Marais.

– Nu puteai acționa altfel.

Ea clipi. Precizia tonului era o ofensă.

– Jeandieu, sunt sinceră. Oare tu nu poți să fii? Am venit la tine fără să stau pe gânduri. Trebuie să înțelegi. M-am schimbat.

Tonul avea accentul adevărului. Totul plecase de la adevăr. Doctorul Tourcat se apropie de femeia umilită care plângea. O iubise mult timp, nu cum era, ci cum își imagina el că era. Știa că, pe viitor, o va domina. O prinse de umeri și o simți imediat lângă el. Ea nu era în întregime responsabilă.

– Nu trebuie să aștepți prea mult de la un bărbat, Aline. Tu ai întruchipat, pentru mine, toate visele unei adolescențe pe care nu voiam s-o pierd. Când le-am gonit, am încetat să le mai iubesc în tine. Erau vise nefaste. De ce te încăpățânezi?

Ea ridică încet fruntea pe care și-o ascunsese la umărul lui. O flacără interioară pe care el nu i-o cunoștea o transfigurase. Nu mai plângea. Se ridică spre el, pentru prima dată, însetată și pasionată.

– Jeandieu… simțeam nevoia să te văd. Numai atât. Nu-ți pot explica. Sunt aici. Mă simt bine. Ce importanță are ce cred ceilalți? Nu-mi spune că nu simți la fel. Nu te cred. N-ai uitat.

– Nu reneg nimic. Nu-mi este rușine de trecut, dar trebuie să știi, Aline… Dacă te-aș fi întâlnit acum pentru prima dată, nu cred că ai fi putut reprezenta mai mult pentru mine decât un chip frumos.

Nici el nu știa cât de completă era înfrângerea Alinei. Brusc, îi dădu drumul.

– Și acum, te vei întoarce acasă. Și-i vei spune soțului tău și… – își înghiți insulta – și domnului Paul Ravion, când îi vei vedea, că trebuie să găsească altceva pentru a mă aduce la cheremul lor. Eu angajez o luptă bărbătească, în care nu admit amestecul femeilor. În orice caz, pentru a lămuri situația referitor la tine, eu n-am nimic de pierdut. Dar dacă preferi, nimic ce m-ar putea pierde.

Cine ar fi putut crede că Aline, astfel tratată, nu se va revolta? Rămase nemișcată câteva clipe, întinsă spre el și mai inexpresivă decât dacă era inconștientă. Să fi fost oare? Apoi, își reveni, își șterse ochii și se pudră fără un cuvânt. Nu se întoarse decât înainte de a urca treptele spre ușă.

– Nimeni nu m-a trimis la tine, Jeandieu. O crezi sau nu, îmi este egal.

Se sună în același timp în care ea rotea clanța. O privi un timp cu atenție pe cea care se afla în fața ei, la fel de descumpănită. Și se dădu într-o parte.

– Treceți, domnișoară du Trail, Jeandieu vă așteapta.

Ușa se închise peste râsul ei. Doctorul Tourcat număra un dușman în plus.

Capitolul 11

Noaptea era neagră și străbătută de urletul vântului umed. Nu era ușor de dirijat barca printre vârtejurile ce antrenau spre adâncurile acoperite de obstacole inundate. Deja de două ori, Jeandieu reaprinsese lampa, stinsă în mod brutal. Era un felinar vechi pe care-l găsise în șură și-l luase cu el în locul unei lanterne care i-ar fi fost foarte ultilă. Erau mai mult de două ore de când rătăcea pe canale.

Verificase mai întâi barajul din Grand-Coin. Apoi pe cel din Chail. Acum se întorcea și plănuia să meargă în continuare, cu mașina, până la cel din Sevreau. Simțea că barca se îngreunase, după eforturile pe care le cerea. Scosese deja apa, cu o mână, menținând lopata cu greutate.

Șortul pe care-l îmbrăcase, gândindu-se că oricum va fi complet ud, era înghețat. Dintr-o dată, i se făcu frig și clănțănea din dinți. Foarte sus, mai întunecate decât cerul negru fără milă, vârfurile plopilor îi serveau ca puncte de reper. Știa că este pe Grande Rigole. Ar fi ghicit după curentul pe care urca.

„O voi lua la dreapta prin canalul Briffours".

Lumina sfârâi. Nu găsise nimic anormal la barajul din Chail. Două batardouri fuseseră adăugate încă din ajun. Trei la cel din Grand Coin. Doctorul Tourcat îi făcuse o vizită, pe înserate, acelui inginer din Ponts et Chaussées pe care-l cunoștea. Apoi doctorului Bourietz, din Irleau. În aceeași seară, barajul din Poissonnet va fi închis. Era dezastrul total al comunelor de jos. La Garette prima. Buletinul

meteorologic prevedea o ameliorare în patruzeci și opt de ore; chiar dacă avea loc, ar fi fost prea târziu. Inundațiile vor continua și după ce ploaia va înceta. Totul va fi prea târziu.

– Vreme nenorocită!

Jeandieu Tourcat văzu venind o masă întunecată. Întinse cu toate puterile lopata. Șocul i-o smulse din mână. El căzu pe banca de vâslire pe care uitase s-o dea înapoi și asta îl opri, fără îndoială, să se rostogolească peste bord. Lăsat în jos, ascultă. Fusese izbit de o barcă și nu de un trunchi de copac în derivă. Putea auzi curentul care clipocea pe planul înclinat de la coada unei bărci, apoi un râs înăbușit, un râs de femeie...

Căută în apa care urca repede în îndoitura bărcii. Avea oare o altă lopată? Nu găsi decât prăjina. Nu-i era de nici un folos la adâncimea din Grande Rigole. Așteptă încă... un timp nesfârșit. Cel care îl lovise îl căuta. Clovis Roignoux? Din seara în care, în beția sa, omul mlaștinilor vrusese să-l ucidă, doctorul Tourcat îl întâlnise de nenumărate ori pe Clovis, cu brațul în ghips, păstrându-și atitudinea sălbatică și arțăgoasă. Era foarte posibil ca, ajutat de băutură, să se fi lăsat dus de ură. Dar mai era acel râs... Aline? Jeandieu n-o credea în stare să conducă o barcă pe un asemenea timp. Nici pe soțul ei... nici pe elegantul domn Paul Ravion. Atunci?... Aline și Clovis?

Un urlet se auzi prin vânt. Un mieunat ce se termina într-un suspin. Vânătorul Galloy... vechea legendă care-i legăna cu grozăvia ei pe copiii și pe adulții din Marais.

Nobilul de Galloy, pe care diavolul îl antrena în vânătoarea sa infernală, în nopțile dramelor din mlaștini. Jeandieu Tourcat își pierduse spaimele copilăriei, dar strigătul demonic, în furtună și dezastru, îi îngheță sângele. Cine îl scosese? Și cine va muri în orele viitoare? Necesitatea de a scoate apa din barcă devenea tot mai urgentă. Barca veche era pur și simplu pe punctul de a se scufunda. Jeandieu știa că, în această eventualitate, n-ar putea să iasă înotând din mijlocul curentului. Trebuia să facă tot posibilul pentru a se apropia de mal. Se ridică, luă totuși prăjina și începu s-o agite frenetic, pe post de vâslă în spatele bărcii. Fiecare mișcare violentă a undei pe fundul plat al bărcii în agonie, se repercuta în membrele sale.

Auzi încă o dată răsunând strigătul puternic. Era o voce omenească cea care-l scosese. Cineva îl urmărea pe Jeandieu Tourcat. O deviere spre dreapta a bărcii îl făcu să piardă ceea ce câștigase atât de greu. Începu din nou să lupte. Deasupra lui, cerul fără stele îl ascundea. Marais nu avea drumuri. Cine ar fi recunocut în aceste vârtejuri viclene, calmul infinit, presărat cu argint, al apelor din serile de vară?

Frigul continua să urce în jurul picioarelor bărbatului urmărit. Își dădea seama că astfel ridicat, oferea o țintă oarecum vizibilă pentru cei care-l căutau. Ghicise niște prezențe. Se auzi țipătul unei cucuvele.

Jeandieu își retrase brusc prăjina. Cu piciorul înțepenit înainte, alunecă în apă, fără nici un zgomot. Înotă pe sub apă și nu ieși la suprafață decât atunci când, gata să-și piardă repirația, simți alarma unui țiuit în urechi. În ciuda piciorului său, înota fără prea mare efort, tăind în unghi ascuțit atracția curentului. Găsi repede un reazem în trunchiurile aplecate ale unui șir de călini. Inima îi bătea tare accentuându-i neliniștile. În apropierea sa, un prim copac fremătă din cauza fricii locuitorilor săi. Păsările nu dormeau în această noapte, în Marais.

Și, pe neașteptate, doctorul Tourcat observă că acela era probabil unul din plopii săi. Pășunea necultivată, inundată care se întindea în spate, era a lui. Calomniatorii săi nu spuseseră oare că doctorului Tourcat nu-i pasă de inundații pentru că, de fapt, n-are nimic de pierdut? Doar iarbă pentru pești și niște cuiburi de lișițe. Nici măcar plopii lui nu erau vandabili, cu nodurile și ramurile prost crescute.

O tresărire bruscă a apei umplu gura bărbatului făcându-l să-și piardă respirația și-i aminti că nu se afla nici în postura de a visa și nici de a evalua pierderile sau beneficiile viitorului. Prezentul era destul de amenințător. Cu siguranță, acum barca sa încetase să mai plutească. Urmăritorii săi se considerau oare mulțumiți de vânătoarea lor? Nimic mai puțin sigur. Se hotărî să urce peste pământul inundat. Acolo era terenul pentru camping. Drumul spre Cabanes trecea prin apropiere. Începu să înoate foarte lin, de data aceasta la suprafață. Un par îl sfâșie pe coapsă. Un vârtej alunecător de ierburi îl strângea până la abdomen. Piciorul înțepenit îl împiedica. Spre mijlocul pășunii, era mai multă lumină. Jeandieu se târî pe coate până la drum, unde ploaia devenea ceață și apele din Marais erau moarte.

Ridicat, rămase mult timp nemișcat. Inima sa își revenea cu aceleași poticniri pe care le avusese corpul. Strada spre Cabanes cobora șiroind de apă, spre podul din La Garette. Totul era pustiu, totul părea că doarme. Părea, numai... Pentru viitor, era imposibil de imaginat până unde va merge dereglarea spiritelor. Doctorul Tourcat se înfioră. Își spuse că visase să fie iubit de toți, pe punctul de a deveni purtătorul lor de cuvânt, consilierul lor... „Nu ești dorit“... de fapt, Paul Ravion nu avusese de desfășurat prea multe forțe pentru a-l pierde pe cel care-l înfruntase. De altfel, probabil, nu el fusese cel care organizase expediția din această seară. Erau chiar cei pe care Jeandieu voise să-i salveze. Îl urmăriseră probabil, în timpul verificării barajelor. Era o cursă foarte directă și personală care-l viza pe bărbatul singur care era el. Acel râs de femeie...

Se întoarse spre drumul care urca, la dreapta sa, și nu mai putea fi atins de ape, spre câmpia care nu se termina nicăieri. Într-o seară – nu era mult de atunci – o luase cu el pe Genive du Trail pe acest drum. Ieri, după plecarea Alinei, tânăra fată reușise să fie amabilă.

– Așadar, te-ai instalat aici, Jean? Ce idee ciudată! Îți voi mărturisi că, în definitiv, ea nu mă surprinde prea mult. Am avut întotdeauna rezerve față de... cum să spun?... reacțiile tale. Când mi-ai invocat pretextul unei conferințe de obstetrică la Londra, am simțit că era altceva de fapt. Acum, suntem suficient de buni prieteni, nu-i așa, pentru a avea aceste posibilități de înțelegere?

– Genive, aș vrea să-ți spun...

Ea făcuse: „Da?“ cu o mină avidă. Rujul de pe buze îi lucea. Părul fără culoare, în lumina cenușie a casei vechi, nu avea strălucirea triumfătoare din serile sub lustre și sprâncenele erau perfecte și foarte subțiri. Jeandieu ar fi vrut să creadă că zâmbetul ei nu semăna cu cel al doamnei du Trail.

– Nimic...

Ea făcu un gest amabil cu mâna înmănușată. Modul său de a vorbi era atât de firesc!

– Bietul meu Jean, îmi pari puțin dzorientat. Mă înșel oare? Ei, cu atât mai bine. Sper că vom rămâne prieteni? Totuși, n-ai făcut legământ total de întoarcere la pământ?... Vreau să spun, la apă?

Această ofertă de prietenie, dacă era sinceră, l-ar fi putut salva pe doctorul Tourcat. Închizându-și cu multă grijă impermeabilul alb, Genive întrebase:

– Această persoană care ieșea de aici, adineauri... mi se pare că am mai văzut-o deja la una din zilele de primire ale mamei. Una dintre relațiile noastre comune?

Astfel, Jeandieu aflase în același timp și că Genive era mai puțin indiferentă decât voia să pară și că Aline încercase o intervenție la doamna du Trail. De ce? Pentru a asculta de cine?

– De fapt, Jean, trebuie să-ți spun direct. Tata s-a hotărât, în cele din urmă, să deschidă acea clinică despre care ți-a vorbit. A reușit să angajeze unul dintre cei mai celebri chirurgi din Bon-Secours. Echipa va fi în întregime adusă de la Paris. Cred că într-o zi îți va face plăcere să vizitezi locul și să ne spui părerea ta.

Genive du Trail se descurcase bine. Doctorul Tourcat, șiroind de apă, avu un alt frison.

„Ce fac aici, plantat ca un butuc? Doar să contractez o frumoasă bronhopneumonie. Sunt commplet țicnit...".

Începu să alerge. Pașii săi neregulați ridicau din asfalt țâșniri joase. În timp ce apăsa pe clanța încă îndărătnică, zgomotul unui motor de mașină, pe care-l auzea de un anumit timp, se amplifică până la furie și trecu în trombă pe podul din La Garette, apoi se stinse. Jeandieu împinse ușa care încă scârțâia. Fără să vrea, se întoarse spre șemineul în care focul murea. Tot fără să vrea, speră ca o voce iritată din umbră, ca altădată, să-i arunce un bună seara tăios: „Nu te mai așteptam, Jeandieu Tourcat".

Însă, și amabilitatea pe care nu știuse s-o vindece tăcea. În casa lui, erau tenebre și neliniști ca pe Grande Rigole. Jeandieu era singur. Cel puțin așa credea el...

* * *

– Ceaiul acesta este la fel de execrabil ca al meu.

Jeandieu își goli ceașca până la ultima picătură.

– Nu mi se pare. În ceea ce mă privește, îl prefer în mod cert, amestecului tău ciudat.

– N-ai gustul prea sigur.

– Ba da. În ceea ce te privește, cred că da.

France Monterault își așeză ceașca. Tremura încă, la fel ca atunci când Jeandieu o descoperise, după ce fusese să se schimbe; aștepta, înfășurată în mantaua udă. El îi scosese de pe umeri, fără să spună nimic, pânza grea, îmbibată cu apă. O împinsese pe fata înaltă, speriată, în pantaloni și pulover, spre vatra adormită, pe care o redeșteptase cu un chibrit mare, rezistent la vânt.

Cu o clipă înainte, sperase atât de mult s-o vadă acolo, încât această întârziere în realizarea dorinței sale aproape îl miră. France Monterault fusese în toate gândurile sale, de când trecuse, pentru prima dată în această vară infernală, pragul casei tuturor mizelor. O anunțase ca și când abia se despărțiseră în ajun:

– Voi face un ceai. Să nu te miști.

Pentru a-l bea, se așezase și el pe piatra caldă unde făcea de gardă suportul metalic pentru lemne. Era blând și liniștit. France tremura încă, din cauza unui frig mai îndepărtat decât al celui din corp.

– Adineauri, când am intrat, ți-am simțit prezența.

El desena cu vârful linguriței, linii ușoare pe urmele de cenușă. Îmbrăcase un pulover gros, care se mula pe pieptul puternic. Genunchiul mort trăgea cu greutate piciorul pe pământ. Celălalt, dimpotrivă, era îndoit cu suplețe. De fapt, nu era decât un infirm, un teribil infirm. Lui France Monterault nu-i plăcea cum o privea în seara asta, cu coada ochiului și cu fruntea plecată. Nu voia ca el să știe totul despre ea. Putea și ea, în ciuda acestui frig de care nu scăpa, să fie necruțătoare. Acțiunea era mediul ei.

– Trebuia să te văd. Am venit cu bicicleta. Cum nu răspundeai, am fost pe podul de la La Garette și am desprins o barcă. Știam că pot intra prin spate, chiar dacă lipseai. Nu te puteai lăsa prea mult așteptat.

– Nu-mi place să-mi atrag de două ori același reproș.

– Cum?

– Amintește-ți, în prima seară în care m-ai chemat, mi-ai spus: „Nu te mai așteptam, Jeandieu Tourcat“.

Își fricționă energic părul și apoi îl aruncă neglijent spre spate. Niște șuvițe ca de băiețel căzură înapoi pe frunte.

– Nu te-am „chemat“.

El trasa încă aceleași linii cu lingurița, în aceleași locuri, ca un plan.

– Atunci, ce? o ironiză el. M-ai atras într-o capcană? Rezultatul este același, chiar dacă vorbele se schimbă. Mărturisește că ardeai de dorința de a mă cunoaște.

– N-am venit aici pentru acest fel de confidențe.

– Pentru ce, atunci?

Avea trăsăturile înspăimântător de trase. Dar o lumină insuportabilă îi lucea în ochi. Ea observă că nu erau atât de întunecați cum îi crezuse. Erau cenușii.

– Aline a venit să te vadă, în această după-amiază.

El ridică doar dintr-o sprânceană. Aparenta lui uluială nu avea nimic tragic.

– Să înțeleg că s-a hotărât să te ia drept confidentă?

Când voia, putea fi disprețuitor.

– Am fost întotdeauna. Poate că sora mea este foarte diferită de mine, Jeandieu Tourcat, dar este sinceră. Până și în greșelile sale. Și, oricum, nu cred că ai dreptul s-o judeci.

– N-am pretins asta.

Ea își înconjură picioarele îndoite cu cele două brațe înfrigurate. Părul nu era ordonat cuminte ca de obicei. Părea obosită, frământată.

– Tata se simte mai rău.

Brusc, el simți nevoia căldurii prietenești a pipei în căușul palmei. France, după Aline? Serveau oare aceeași cauză?

– Este exact ceea ce a venit să-mi spună sora ta. N-am crezut-o.

Ea nu se mișcă. Aștepta pur și simplu s-o privească în față, cu acea privire strălucitoare și cenușie pe care o avea în acea seară.

– Este adevărat, Jeandieu.

După o altă tăcere, el îi propuse:

– Încă o ceașcă?

În timp ce lua, fără să se ridice, ceainicul pus la cald în apropierea flăcărilor, se gândi ce ușor este pentru un bărbat să-și piardă în același timp și corpul și sufletul. Mai ușor decât să se smulgă creșterii revoltate a apelor din Marais.

– Ce i se face?

– Aceleași injecții pe care le-ai hotărât prima dată.

– Cine stă lângă el?

– Cumnatul meu i-a cerut unei călugărițe să vină, pentru a-mi permite să mă odihnesc.

Jeandieu își goli încă o dată ceașca, până la ultima picătură. Această milă a doctorului Ramien pentru France va fi luată în considerare într-o zi.

– Nu este nimic altceva de făcut.

– Știu.

Atunci, de ce venise oare? Nu voia să admită că o făcea din același motiv ca Aline. Pentru că el căuta, încă o dată, urmele pe care le făcuse în cenușă, ea se enervă:

– Nu poți înceta acest joc, nu?

– Ba da, desigur.

Ea se ridică brusc și începu să pășească în lung și-n lat, privind fix butucii prea vechi care fumegau trosnind. Își încrucișă iar brațele asupra ei însăși. Cizmele nu-i erau atât de pline de noroi, pentru că venise cu bicicleta.

– Ai pierdut totul.

El se rezemă confortabil de piatra cu sculpturi roase de vreme. Rana pe care și-o făcuse la coapsă, acum îl ardea. Doctorul Denira îi spusese și el că pierduse totul. Tot ce?

– Ce poți ști tu despre ceea ce mă interesează să pierd sau nu?

Ar fi vrut ca el să înțeleagă că știa, despre el, mai mult decât credea. Că nu era nici un gând, nici un proiect, pe care ea să nu-l fi ghicit de la început. Ar fi vrut să fie complet sinceră cu el, să-i ofere măcar asta. Bineînțeles, era imposibil.

– Nu trebuia să te amesteci în această ceartă cu barajele. Ți i-ai făcut dușmani pe toți. Pe ai tăi...

– ... Și pe ai tăi, completă el ironic.

– Da, ai mei. Pentru că eu sunt din comunele de sus. Și nu-ți sunt recunoscătoare pentru că ai condamnat reacția comunelor de jos. Dimpotrivă, ar fi trebuit să le aperi. Crezi ce vrei despre problemele

barajelor, le-ai studiat cu siguranță de foarte aproape, dar tăcând, nu poți păstra încrederea celor de aici și stima lor. Asta ți-ar da, asupra lor, o oarecare influență care, acum, ți-ar fi necesară.

El lovea cu degetele singurul genunchi pe care-l putea îndoi.

– Oare asta nu se numește: să urli cu lupii?

– Te rog. Încetează să faci glume. Este obositor în cele din urmă.

– Ceea ce este obositor, France, este să te văd agitându-te astfel.

Pe neașteptate, ea încetă să tremure. Brațele i se înmuiară și căzură de-a lungul corpului. Nervii foarte încordați se liniștiră fără îndoială. Poate căldura ceaiului...

– Mă întreb dacă îți dai seama de ce se va întâmpla peste puțin timp, aici.

– Cred.

– Chiar astăzi, bărbații din La Garette s-au lăudat că vor distruge batardourile barajelor din Chail și Vanneau. Dacă pun în aplicare această amenințare, știi că dezastrul se va întinde în tot Maraisul. Barajele din Irleau sunt păzite, în seara asta. Pune praful de pușcă și focul, față în față. Ce se întâmplă oare?

Ea se aplecă spre enervanta lui nonșalanță. Era foarte palidă. Ce făcea oare aici, când tatăl său era pe moarte?

– Ți-am spus că tu și cu mine vom fi astfel într-o zi. Tu ești focul, France Monterault. Sunt eu oare pulberea pe care dorești s-o îmbrățișezi?

Ea se îndreptă și îndepărtă cu un gest violent ceea ce nu voia să audă.

– Puștile sunt încărcate. Vor izbucni mai repede decât am vrea.

Până aici, avea dreptate, dreptate în întregime și în mod tragic.

– Mă întorc de la barajul din Chail și din Grand Coin. Totul este încă liniștit.

– Ai fost acolo?

– Nu știai?

Ea reacționă ca și când i-ar fi tras o lovitură puternică în spate, o lovitură sufocantă. Apoi murmură:

– Ești nebun.

– Este foarte posibil.

– Te-ar fi putut ucide de o sută de ori.

– Să știi că o dată ar fi fost suficient.

Se simțea disperată că nu reușea să clatine această apatie inconștientă, acest mod arogant de a gândi de care se lovea.

– Dar nu înțelegi că ești amenințat din toate părțile, de toți? Pentru tot. Este deja un miracol că ești...

– ... Viu? Da, este, într-adevăr, destul de miraculos. Cu asta sunt de acord.

Ea îl observă cum se sprijini de singurul picior elastic și se ridică la fel de rapid cum ar fi putut-o face ea. Își duse mâna la coapsă și explică:

– Am aici ceva ce mă face să-mi amintesc. Cel puțin pentru moment. Căci totul se termină prin a se vindeca, nu?

– Ești rănit?

– Un cuvânt prea mare pentru o simplă zgârietură.

Ea ar fi preferat să rămână în poziția lui de renunțare, pe piatra vetrei. Ar fi fost astfel mai puțin supusă forței noi a acelei priviri.

– Jeandieu, te rog, pleacă. Imediat. Asta este ceea ce am venit să-ți cer.

El prinse mâinile imprudente pe care i le întindea.

– Să plec? Unde? De ce?

– Departe de aici. Totul va fi mai bine. Clovis...

– Sst!

O trase spre el, fără a catadicsi să facă un singur pas spre ea. Părea că ascultă ceva ce ea nu auzea. Privirea sa totuși o ardea. Nu ghicise oare, înainte de a o săruta, că astfel se va sfârși?

– Iartă-mă, France, condamnații au întotdeauna dreptul la o ultimă țigară. Să încercăm să fii asta pentru mine.

Ea se dădu încet înapoi. Pas cu pas. Nu se opri decât când atinse cercul de umbră care înconjura vatra, unde butucii arși adormiseră din nou. Își trecu în mod inconștient o mână peste buze. Înțelesese mult mai bine decât îi precizase el, eșecul său.

– Nu asta voiam.

El era gata să creadă că vorbea despre sărut.

– Păcat.

Apoi luă pelerina grea și umedă pe care mai înainte o agățase de placa șemineului.

– Cred că nu dorești să te însoțesc?

Ea nu răspunse. Era inutil. Pentru a doua oară simțea în fața acestui bărbat dorința ucigătoare de a-l vedea dispărând pentru totdeauna. Își strânse gluga. Se înșelase. Jeandieu Tourcat nu trebuia să aibă, pentru a acționa cum făcuse, sentimentul foarte exact a ceea ce era France Monterault.

Deschise ușa spre noaptea care susura. Nu-i era teamă de noapte. Trase la ea barca pe care o prinsese în apropierea pragului și urcă în ea, fără ca doctorul Tourcat să se fi mișcat. Era încă în fața șemineului, cu mâinile în buzunare, bine înfipt pe picioarele depărtate. N-avea aerul unui infirm. Ridurile i se pierdură în umbrele trecătoare pe care le făcea să se nască și să treacă jocul moale al flăcărilor pe buștenii prea vechi. Nu era frumos. Era un bărbat ca ceilalți. Pur și simplu ca ceilalți.

Avu un râs instinctiv și încet batjocoritor. Nu față de el, ci de ea.

– Nu râde așa.

Niciodată nu-i văzuse această expresie care-i deforma trăsăturile.

– Niciodată, auzi, niciodată nu voi suporta să te aud râzând așa!

Fu rândul ei să-l ironizeze.

– Păcat!

Ușa se trânti. Jeandieu așteptă ca vibrațiile casei să se calmeze și de asemenea, să se calmeze bătăile nebune ale inimii sale. Apoi, fără să se grăbească, dar fără să piardă timpul, se duse și răsuci comutatorul care dădu viață bătrânei lustre din aramă. Era o lumină insuficientă pentru a lucra. Pentru a remedia asta, Jeandieu instalase o lampă a cărei lumină era îndreptată spre birou. Verifică dacă priza de curent era bine fixată și apăsă pe butonul alb așezat la piciorul lămpii.

Pipa era acolo unde o lăsase, lângă scrumiera pe care doamna Bette n-o golise înainte de a se întoarce acasă. Doctorul Tourcat își umplu pipa încă rece. Încercă să aprindă amnarul cu iască. O dată, de două ori, ca un semnal. Nu la fel de liniștit ca gesturile sale, se duse și se așeză în fața ferestrei acoperite cu bumbac alb.

Împușcătura venită de afară nu-i bubui în urechi decât cu o fracțiune de secundă după ce glonțul făcu să zboare așchii din pipa încă rece, pe care se pregătea s-o fumeze.

Capitolul 12

O liniște, o lungă liniște și o strălucire agitată. Lipit de perete, Jeandieu Tourcat auzi strigându-se spre canal. Doar voci de bărbați. Numele său fu repetat. Clipocitul puternic al unei bărci ce se izbi de perete.

– Doctore Tourcat?

El nu se mișcă imediat. Pe jos, în fața lui, rămășițele de tutun care scăpaseră din pipă, încă fumegau. Ușa se deschise sub apăsarea exterioară. Puțină apă țâșni pe pardoseala din dale de la intrare și chiar până la colțul covorului din lână pe care paravanul, ușor îndoit, îl lăsa să se vadă.

– Ah! sunteți aici!

Joinaud... primul soit era tata Joinaud.

– Am auzit o împușcătură tocmai când soseam. Sunteți rănit? Nu? Este un noroc.

Jeandieu Tourcat avea încă, pe trăsăturile obosite, acea radiație pe care n-o putea suporta France Monterault. În spatele tatălui Joinaud, barca ce-l adusese dansa, menținută de alt bărbat. Privirea lui Jeandieu scormonea întunericul.

– Este Charles, fiul meu mai mare. Am văzut o barcă ce fugea spre Grande Rigole. Mai întâi am început s-o urmărim. Și apoi Charles a strigat că mai era alta în fața casei dumneavoastră. Am cotit. Dar nu mai era nimeni.

În fața tăcerii și calmului imperturbabil al doctorului Tourcat, omul mlaștinilor tăcu. Acest bărbat era oare atât de obișnuit cu pulberea încât o împușcătură, care aproape îl ștersese, nu-l făcea mai nervos? Tata Joinaud nici nu înainta, nici nu se dădea înapoi. Gulerul hainei sale era ridicat. Pălăria, grea de ploaie, cădea în formă de umbrelă în jurul capului ciufulit. Nu era, în sine, o apariție liniștitoare. Era șeful flotilei de gondolieri din La Garette. Cel despre care Paul Ravion spusese: „... un poet bătrânul om de treabă“. La început, doctorul Tourcat aflase prietenie în primirea sa. Acum, când îndrăznise să spună că trebuia salvate comunele de sus, datorită sacrificiului surorilor lor de mai jos, devenise pentru tata Joinaud, mai mult decât pentru toți ceilalți trădătorul, dușmanul de doborât Omul mlaștinilor era chiar sufletul unei revolte bazate pe vechi suferințe și noi ambiții.

– Ați venit să mă vedeți, Joinaud?

Dacă barba de pe obrajii prost rași era albă, ochii lui păstraseră o tinerețe viguroasă. Înțelesese oare că doctorul Tourcat nu dorea să se insiste asupra episodului cu împușcătura? Păru, de altfel, că apreciază această discreție. La urma urmei, era treaba lui.

– Da, este vorba de un bolnav.

– Un bolnav? Unde?

Nu fusese astfel căutat niciodată. Vreun panarițiu mai mult sau mai puțin inofensiv. Alte cazuri, mai importante și nu erau deloc numeroase, le primise la spital, unde le tratase printre necunoscuți. Avea mai mult de o lună de când era în Marais, de când ploua.

– Pe aici...

Între prăjina înfiptă ferm, de care se ținea și peretele casei de care se proptea, Charles Joinaud, cu picioarele depărtate, aștepta. Era o namilă căreia nu-i plăcea să stea de vorbă. Jeandieu își cântări șansele. Era o barcă asemănătoare celei care o izbise pe a sa, mai înainte, pe Grande Rigole. Charles și tatăl său, ca aproape toți oamenii din mlaștini, de altfel, știau să imite, într-atât încât să poți confunda strigătele păsărilor, chemările șobolanilor, furia broaștelor și alte animale. Chiar și urletul demonic al vânătorului Galloy, dacă era cazul.

Doctorul Tourcat nu mai ezită. Acest popor aspru, nu putea fi cucerit decât prin asprime. Dacă partida era într-adevăr pierdută, nu se va spune că Jeandieu din Couche aux Cabanes nu va face față situației.

– Mă duc să-mi iau impermeabilul și trusa. O clipă.

Sui, cât putu de repede, până la etaj, trăgând fără milă greutatea inutilă a piciorului. Așa cum sperase, nu-i fusese prea greu să deschidă ușa din fundul culoarului care dădea spre șura-garaj. Merse de-a lungul mașinii, destul de udă, deoarece se afla complet sub cerul liber. Trecând mâna prin portieră, luă, de pe scaunul din față lanterna pentru care își făcuse atâtea reproșuri că n-o luase cu el în plimbarea pe Grande Rigole.

De unde era, auzea mai bine frecarea bărcii familiei Joinaud de perete. Charles, pe care îl vedea din spate, era încă în picioare, sprijinit de prăjina pe care o ținea. Atunci, Jeandieu rămase nemișcat, cu toate simțurile treze. Un zgomot, între multe altele, îi atrase atenția. Foarte încet, îngenunche pe piciorul elastic, până la marginea podelei de la șură.

Dedesubt, apa întunecată cloncănea, ca o găină care își chema puii. Inundase chiar și cuștile pentru iepuri pe care Jeandieu nu avusese timp să le repopuleze. Lumina lanternei sale, repede aprinsă, dar și mai repede stinsă, atinse suprafața murdară, cu rămurele, iarbă moartă și lintiță groasă, desprinse din locul lor și venite acolo în curgerea nebună.

Acolo era ascunsă o barcă. France Monterault, cu funtea aplecată pentru a nu atinge pânzele de păianjeni, era foarte atentă să nu atingă, cu cizmele nu prea murdare de noroi, țeava neagră a unei puști așezată pe fundul ambarcațiunii. Înălță capul, în jetul luminos ce o descoperise.

Noaptea începu să urle și vântul să danseze sarabanda sa nebună. Joinaud nu mințise. Văzuse bine o barcă ascunzându-se sub șura lui Jeandieu Tourcat. Oare pușca lui France Monterault fusese cea care spărsese pipa cea dragă a lui Jeandieu Tourcat? Lumina lămpii reaprinse, căută iar, parcă neîncrezătoare, privirea orbită și înspăimântată în care verdele, albastrul și negrul se amestecau ziua într-o atât de tulburătoare manieră. Apoi alunecă spre gura roșie care era mușcată de dinți de lupoaică tânără.

Puțin după aceea, vocea liniștită a doctorului Tourcat, răsună peste apă.

– Sunt gata, domnilor.

Mergând spre ușă, strivi cu grijă un rest de tutun încă aprins, pe podea. Joinaud îl lăsă să se îmbarce înaintea lui.

– Atenție, doctore. Pe fundul bărcii se află pușca mea.

Pentru încă o scurtă secundă, Jeandieu Tourcat reaprinse lanterna. Ridică sacul înfășurat în jurul puștii cu țeavă neagră. La fel cu cea care se afla la picioarele lui France Monterault. Se așeză și împinse cu mâna, piciorul înțepenit, pentru a nu atinge arma. Nu verifică măcar dacă țeava neagră era călduță. La ce bun? Dacă fusese France cea care trăsese, sau acești bărbați, ce importanță mai avea? Oricum, pierduse totul

– Unde mergem?

Și Joinaud, semeț, răspunse:

– Veți vedea.

* * *

– Ce i s-a întâmplat?

Doctorul Tourcat își dădu seama că nu trebuia să pună această întrebare. Nu numai pentru că înțelesese cum și unde fusese rănit tânărul, ci și pentru că știa bine că nu i se va răspunde.

– Este o arteră, doctore?

Își adânci privirea în cea îngrozită pe care tânărul din mlaștini o ridică spre el. Era un băiat cam de douăzeci de ani, dintre cei pe care doctorul Tourcat și-i ridicase în cap, imediat, din primele zile. De ce veniseră să-l caute tocmai pe el, în seara asta?

– Asta curge în jet.

– Îmi pari înzestrat pentru diagnostic. Când te vei simți mai bine, dacă asta te încântă, să vii să mă vezi. Îți voi da niște noțiuni de prim ajutor. Este întotdeuna necesar.

Jeandieu Tourcat privi cu coada ochiului pe fiecare dintre cei care din ascunzișul îndepărtat al întunericului până în zonele luminate de cele două becuri electrice slabe din sala fermei, făceau de gardă, în jurul patului.

– Te voi învăța, de asemenea, cum să manevrezi scândura de la batardoul unui dig fără să-ți strivești de fiecare dată, piciorul.

Un bărbat înaintă, în spatele doctorului Tourcat, care își instalase trusa pe un șervet curat pe care îl ceruse sosind și pe care o femeie îl scosese dintr-un dulap prost așezat pe solul inegal.

– Nu pentru asta v-am făcut să veniți.

El se întoarse atât de prompt încât celălalt, surprins, se dădu instinctiv înapoi.

– Ah! da? Și atunci, după părerea ta, de ce m-ați făcut să vin?

– Sunteți doctor…

– Și nimic altceva, nu?

Înaintă cu mersul său legănat până când atinse cu umerii săi, umerii bărbatului.

– Bun să vă cos când vă înțepați în batardourile pe care sunteți gata să le distrugeți… Bun să vă semnez intrările în spital când aveți o bucățică de intestin în exces care vă deranjează sau o bubă la picior… Bun să vă servesc… Și să-mi țin gura. Așa este bine, nu-i așa, „să fii doctor“? Un medic nu este un bărbat ca voi. Este cel care suportă totul fără să crâcnească! Ei bine! Îmi pare rău, tinere. Va trebui să vă resemnați cu toții. Eu nu doresc să fiu doar un doctor bun. Sunt de acord să vă cos, să vă trimit la spital, să vă însoțesc până acolo, să mă deranjez noaptea, sau ziua, de fiecare dată când mă chemați, dar vreau și să vă pot spune în față că sunteți niște imbecili periculoși, când cred că sunteți niște imbecili periculoși.

Toți, chiar și tânărul rănit tăcură. Privirile îndreptate spre doctorul Tourcat nu erau totuși dintre cele impuse de un om cunoscut drept curajos. Jeandieu nu-i știa pe toți. Doar unii îi erau vag cunoscuți. Continuă…

– Când am venit, Joinaud, v-ați învârtit în cerc, pentru ca să nu recunosc drumul. Credeai că n-am observat că ați luat-o prin Couche Traversier și Bois Main, apoi prin Platins și Ecoyaux, pentru a ajunge aici, pe terenurle familiei Vangeard!

În timp ce vorbea, se gândea că aproape peste tot erau ascunse puști negre, ca cele pe care le văzuse mai înainte, pe fundul bărcilor lui France Monterault și a lui tata Joinaud. Era singur împotriva tuturor. Totuși, pentru nimic în lume n-ar fi rezistat plăcerii să spună ceea ce tocmai spusese. Până când nu va coase piciorul acelui pipernicit, era mai puternic. Probabil că nu se va mai întâlni niciodată cu această ocazie.

– Ați face bine să vă amintiți că și eu, la fel ca voi, sau aproape, mi-am ros fundul pantalonilor pe bărcile din Marais. V-am șterpelit, la vremea mea, mai multe prăjini, tată Joinaud, decât toți borfașii din La Garette. Poate sunt puțin anchilozat, dar am fost fugărit în seara asta prin Marais și am avut pur și simplu norocul că barca mea să ia apă și că mi-am pierdut lopata. Altfel, poate că ei și cu mine, ne-am fi jucat încă de-a v-ați ascunselea...

– Nimeni nu v-a fugărit, doctore.

Tata Joinaud vorbea în numele tuturor, cu o autoritate calmă care-i dovedea prestigiul.

– Și, nimeni n-a tras asupra mea, nu?

Bărbatul clipi. Barba îi trădă brusca strângere a maxilarelor.

– Cât despre asta...

– S-o lăsăm. Am treabă acum. Dați-mi apă să-mi spăl mâinile. Curățați masa aceasta. Puneți un cearșaf deasupra. Ruffin și încă cineva, aduceți-l aici pe acel neîndemânatic. Doamnă Vangeard, nu cred că voi avea nevoie de dumneavoastră. Ați face mai bine să mergeți să vă odihniți alături.

– Ți-l încredințez pe fiul meu, doctore.

Jeandieu mai fusese deja în această bucătărie. Nu o dată primise din mâinile acestei femei bucata de pâine și fructul pentru gustarea de după-amiază. Fusese foarte naiv când crezuse că putea uita.

– Fiți liniștită.

Își dezbrăcase deja puloverul și cămașa, păstrând doar maieul de corp pe care-l pusese la întoarcerea din plimbarea sa nocturnă. Nu echivala cu o bluză aseptică, dar nu avea de ales.

– Apă, să-mi perii mâinile.

Deja nu mai era același. Umbrele, mobilele, oamenii și lumina săracă, dispăruseră în afară de universul său. Chiar și Marais, cu amenințările și problemele sale, frumusețile și capcanele sale, nici Marais nu mai exista. Întâlni ochii înnebuniți ai tânărului pacient întins acum pe masa îmbrăcată în alb. Îi zâmbi, cum nici o femeie nu-l văzuse zâmbind.

– Nu vei simți nimic. Te voi adormi.

– Ah!

Putu judeca panica tânărului după mârâiala din oftatul său.

– Cum te numești?

– Eu? Hm... Jacques.

– Micul Jacques... Spune atunci, ți-ai păstrat oare mania supărăroare de a plânge ca un purcel de lapte când fratele tău îți șterpelește desertul?

– Ei bine...

– Și să te duci să raportezi mamei tale tot ceea ce intenționam să-i ascundem? Pentru că îmi amintesc de un anumit mic Jacques care, nu o dată, m-a făcut să doresc să-i dau un picior în spate, când veneam aici, să-l caut pe Ruffin.

Rănitul reuși un zâmbet slab.

– Poate este momentul să vă răzbunați...

Pe piciorul complet dezgolit până la abdomen, garoul se înfundase în rană. Jeandeu se străduia să curețe cât mai bine rana și împrejurimile. Nu era o rană foarte frumoasă. Situată puțin deasupra genunchiului și spre interiorul coapsei, sfâșiase probabil mușchiul. Un cui, sau o bucată de lemn distrusese carnea, smulgând artera la capătul drumului.

– O mică injecție, tinere.

Novocaina pătrunse umflând pielea de-a lungul fiecărei părți a rupturii, ea însăși umflată sub presiunea mușchiului.

– Te simți bine, tinere?

Doctorul Tourcart se hotărî să folosească masca gen Camus, pe care o avea în trusă pentru anestezia copiilor. Pregătise deja flaconul.

– Ruffin, ai mâinile curate? Nu... Atunci grăbește-te să le speli. Și fără blândețe, da? Îmi vei da ustensilele, pe măsură ce ți le voi cere, cu o rufă.

Ruffin cel corpolent se îngrozi:

– Eu? Oh! nu...

– O voi face eu, doctore.

Jeandieu nu-i răspunse lui tata Joinaud. Delimita în minte dimensiunile drumului urmat de inzicia pe care o va face pentru a ajunge exact la ruptură.

– Cineva să țină lanterna exact deasupra mea. Faceți în așa fel încât să am cât mai puțină umbră posibilă.

O mână – a cui? – luă lanterna. Totuși, acestor oameni aspri nu le plăcea să vadă sânge. Doctorul Tourcat se asigură că totul era în ordine.

– Încă cineva, să țină celălalt picior. Doi pentru brațele și capul acestui voinic.

Se duse să caute aparatul Camus, sparse fiola și puse rapid masca pe chipul înspăimântat al pacientului.

– Suflă în balon, bătrâne. Haide... mai puternic.

Înțelegând probabil că, pentru el, acesta era mijlocul de a scăpa de frică și suferință, tânărul o făcea din toate puterile. Sforăia deja, înainde de a-și pierde complet cunoștința.

– Bine. Am un sfert de oră. Dacă se mișcă înainte să termin, îi vei turna câteva picături din acest lichid de marcă, Ruffin. Este foarte posibil să nu ajung să descopăr capătul arterei. Apă, să mă spăl pe mâini.

Aruncă în lighean o pastilă de permanganat de potasiu. Își perie, pentru a treia oară unghiile, își muie mâinile și brațele în soluție violetă. Apoi, se aplecă și incizä plaga, dintr-o trăsătură categorică, fără greșeală.

– Alcool.

Efectuă o spălare abundentă, dar nu prea profundă. Dacă, din fericire, cheagul se formase, nu trebuia să riște să-l desfacă sau să-l deranjeze înainte de a lega. Era ușor de ghicit ce se întâmplase. Voind să ridice scândura unui baraj, tânărul trebuise, pentru a-și păstra echilibrul, să avanseze cu un picior pe jumătate îndoit. Cel care îl ajutase, lăsase fără îndoială să-i scape greutatea sa. Căderea bucății grele de lemn și a cuiului, sau a unei așchii ascuțite, rupseseră și sfâșiaseră carnea...

– Țineți lampa mai bine. Mai vertical.

Își strecură degetul în plagă. Trebuia să știe dacă artera era secționată sau doar sfâșiată. Mai avea o mică idee, dar avea un principiu, ca să nu se mândrească niciodată cu cel de-al șaselea simț dacă verificarea era posibilă.

– Pensă cu vârful plat.

Nu se miră să găsească ustensila în degetele sale fără s-o fi indicat.

– Și un cordon. Voi ridica vena. Sunt aproape sigur că aici este o ruptură cu o aderență. Poate voi reuși să suturez și să restabilesc circuitul.

Trecu firul neted întins sub vasul inert. Ridicând încet, înțelese mai bine. Nu se înșelase. Artera fusese ruptă. O așchie de lemn rămăsese înfiptă în fundul plăgii, dreaptă ca o sabie minusculă, ținând bucata ruptă a arterei pe rămășițele învelișului său.

– Pensă cu dinți.

Marginile sfâșiate erau deja retrase la maximum sub acțiunea fibrelor longitudinale. Rămânea doar să scoată partea ținută de așchie. Trebuia să degajeze, să lege și să taie fără ca această sabie să se miște. De fapt, ea menținea, precar, dar menținea vasul în loc.

– Catgut. Ac Reverdin.

Trecu firul elastic fără dificultate în extremitatea superioară și strânse. Așchia, ca și când doar asta aștepta, se smulse singură din peretele moale și se înecă în scurgerea din fundul plăgii. Doctorul Tourcat abia se reținu să nu înjure. N-avea timp. Sfertul de oră probabil nu mai avea mult și se termina. Ar fi vrut să verifice starea de somn a rănitului, dar nu îndrăznea să se oprească din lucru. Era singur, pentru a face față la toate.

– Pensă, vă rog.

Primi ustensila în mână, căută cu vârful curb și scoase afară obiectul frământărilor sale.

– Catgut...

De acum încolo, începea să fie un simplu joc. Ligaturile solid făcute, Jeandieu execută, pentru a le consolida o cusătură fină, minuțioasă.

– Doctore! se mișcă...

– Da? Trei picături pe tampon.

Așteptă, încă îndoit, cu mâinile pregătite să pornească atunci când un singur și puternic sforăit care să-i indice reîntoarcerea în inconștiență a lui Jacques Vangeard i-ar permite să continue.

– Ac... Nu... Mai fin.

Șterse pentru ultima oară.

– Acum, desfaceți garoul. Încet.

Dacă nu curgea nimic, dacă totul ținea, restul nu va fi decât rutină. Natura suplinea tăietura din arteră. Rețeaua secundară va fi astfel eficace. În această împrejurae, handicapul era febra pe care rănitul o va face. Din fericire, avea un întreg arsenal de antibiotice.

Nu apăru nici o scurgere, nici cea mai mică supurare. Doctorul Tourcat, încă aplecat, așteptă un lung minut. Experiența îl învățase că nu trebuie niciodată să te grăbești să închizi, când se atinge fluxul pulsant al arterei oprite.

– Bun. Strângeți din nou.

Vasele de suprafață pe care nu le prinsese, nu mai curgeau. Cât garoul strângea în loc, rămaseră fără sânge. Cu răbdare, Jeandieu reluă munca sa mecanică și minuțioasă de coasere.

– Catgut... Ligatură...

Pensele cădeau una după alta. O înțepătură... două.... Un nod... Două... De câte ori făcuse oare aceste gesturi și de câte ori le refăcuse? Respinse cu toate puterile imaginea neașteptată a resturilor împrăștiate din pipa sa, alături de tutunul încă aprins. Oricum, pierduse totul. France Monterault fusese cea care i-o spusese. Dar și France Monterault nu mai era decât o nălucă fără căldură în această clipă în care fiind aplecat asupra unei cărni rănite respingea în afara sa senzațiile cele mai vitale. Nu le va regăsi decât la ultimul punct înnodat, la ultima picătură de sânge oprită.

– Ac...

Un alt Reverdin cu urechea îndoită îi servi la coaserea tegumentului lung. Simțea deja încordarea spasmodică a nervilor.

– Puștiul ăsta afurisit, se va trezi înainte de a termina!

Se grăbea. Picături de sudoare i se adunaseră pe frunte. Pregătea copcile când pacientul avu primul sughiț plângăreț.

– Hai, băiete, încă puțină răbdare.

O mișcare bruscă, violentă, îl aruncă pe tânăr pe o parte. Brațul, care scăpase celui ce-l ținea, descrise o traiectorie spre fața chirurgului care răcni:

– La naiba. Îl țineți, sau nu? Chiar dacă vomită sau urlă, trebuie să-i pun copcile.

Făcu așa cum spusese, profitând de o recădere în inconștiență a rănitului. Nimeni nu crâcnise.

– Plasture... Gata. Acum poate face ce vrea. Duceți-l pe pat.

Cineva șterse cu o compresă fruntea doctorului Tourcat. Aceeași persoană care-i dăduse, fără să se înșele, pensele și acele spre sfârșitul operației. Jeandieu nici măcar nu se întrebase de când era France Monterault acolo și... pentru ce venise.

– Mulțumesc.

Doctorul Tourcat își scoase mănușile și cu mâinile albastre de antiseptic, își puse cămașa și puloverul. Îl zări în aglomerație pe Joinaud în fața îngrămădirii de pense și bisturie murdare. Arătă o cutie de sterilizare din trusa sa:

– Aranjați totul acolo. Puneți și garoul, Joinaud. Comanda încă, pe un ton fără replică și fără emfază. Pe acest teren, el era stăpânul, într-un mod foarte natural și care îi dădea un sentiment tonic de a fi la locul lui, indiferent de decor și de ființele care se mișcau în același decor cu el.

– Totul este la loc, doctore.

El nu răspunse. Tonul supus al lui France Monterault era mai insuportabil decât revoltele sale. Jacques nu vomitase, dar era în mod vizibil cu stomacul în gât și mintea departe. Doctorul Tourcat puse o cutie pe masa de noapte cu un picior mai scurt. Doamna Vangeard, revenită, se așezase de pază.

– Două cașete, când va avea stomacul mai gol. Și somn. În patru zile, va avea permisiunea să se ducă să verifice din nou batardourile. Și injecții cu penicilină. Iată rețeta. Voi trimite pe cineva să i le facă.

După liniștea bruscă ce urmă în încăpere, știu că se aruncase în lumea unei alte lupte.

– Mă duceți acasă, Joinaud?

– Trebuie să știu cât vă datorez, doctore.

– Nu vă faceți griji, doamnă Vangeard.

Jeandieu se întoarse spre corpolentul Ruffin, acum complet alb la față, care aranja un rând de pahare pe masa debarasată de cearșaful alb.

– Ruffin și cu mine suntem chit.

Omul mlaștinilor ridică ochii, surprins. Oare nu-și mai amintea? „Ridică-te de acolo, prostănacule!“. Doctorul Tourcat văzu cum

privirea vechiului său camarad se ascundea de a sa. Da, Ruffin Vaugeard își amintea. Se gândea oare, de asemenea, la acele zile în care, întâlnind barca lui Jeandieu Tourcat, întorsese capul?

– Un pahar, doctore?

– Nu refuz.

Bău, ca ceilalți, fără să ciocnească. Deschise primul ușa spre noapte.

– Jeandieu?

Nu răspunse la chemarea șoptită. Privirea cu umbre și neliniști a lui France Monterault își pierdea toată puterea în acest întuneric.

– Jeandieu, nu Joinaud este cel care a tras asupra ta.

Dacă ar fi fost singuri, ar fi făcut-o să plătească, să plătească scump. Buzele tinerei păstraseră roșeața lor atrăgătoare. Un sărut în plus, ar fi fost pentru bărbatul singur un beneficiu neașteptat. Dar ceilalți ieșeau la rândul lor. De ce oare o încercase pe France Monterault dorința de a vorbi despre acea împușcătură?

– Nu putea fi decât Clovis Roignoux, Jeandieu. Sunt sigură că m-a văzut intrând la tine.

Unul câte unul, bărbații treceau pe lângă ei. France Monterault nu câștiga din această conversație între patru ochi. Putea să riște asta? Era foarte puternică.

– Te-am urmărit până aici.

– Așa s-ar spune.

– Te rog, Jeandieu, pleacă, Imediat. În noaptea aceasta... Oh! te rog...

El își dădu brusc seama că, dacă mai rămânea o secundă aplecat spre ea, nu va mai rezista. Făcu stânga-mprejur și străbătu curtea plină de noroi. France Monterault se gândea că mersul său îl făcea să fie recunoscut pretutindeni, în pofida nopții... dintre toți...

Capitolul 13

Dezastrul era iremediabil și definitiv. Apa galbenă acoperea totul în aval și amonte de barajul acum inutil, cum inutil era și matinalul soare palid ce lucea. Prea târziu.

Doctorul Tourcat manevră cu greu pentru a ajunge la movilița verde unde fusese întins corpul. Cel care-l anunțase fusese cel mai mic dintre băieții Joinaud, exact când se pregătea să plece la spital.

– Repede, doctore, tata tocmai dă telefon. Cineva a fost scos din apă, la barajul Chail. Sunteți așteptat.

Doctorul Tourcat plecase cum era: în haină din stofă de lână, deschisă la culoare, cămașă albă și cravată sobră, în barca doamnei Bette, care era îngrozită.

– Bună ziua, domnilor.

Joinaud, Ruffin, Charles cel înalt... cei din această noapte. Poate nu toți. Puțin mai departe, nemișcat, indiferent, doctorul Denira.

– Cine este?

Înainte chiar de a-l vedea, de a descoperi chipul bărbatului, înainte ca ceilalți să-i fi spus numele, îl recunoscu după ghips și după spaima tăcută care, brusc, îl gâtui.

–Clovis Roignoux.

Nu trebui să ridice pleoapele, să pipăie corpul pentru a înțelege că moartea își desăvârșise opera de mai multe ore deja. Lăsă în jos batista ce fusese pusă peste trăsăturile teribil de crispate ale nefericitului.

– Unde a fost găsit?

– Acolo, în apropiere, agățat de baraj.

Doctorul Tourcat se întoarse. Barajul din Chail, din scânduri noi, ridicat pe douăzeci și opt, nu mai era decât o vorbă. Apa îl acoperise tot, absolut tot. Când Jeandieu fusese aici la căderea nopții, era încă intact. Așadar, după aceea avusese loc sabotajul. Cercetă ochii ațintiți asupra lui.

– Cine a făcut asta?

– Nu se știe.

– Desigur.

Ruffin înaintă, cu burta în față și cu trăsăturile la fel de ferme ca ale celorlalți. El repetă:

– Nimeni nu știe cine a distrus barajul, doctore.

Accentuase asupra cuvântului „doctore". Jeandieu legăna trusa pe care o curățase cu grijă și o aranjase, după operația din timpul nopții. Nu-i va fi de folos nefericitului Clovis Roignoux. De altfel, era sigur că nu fusese chemat pentru a constata decesul, ci mai curând pentru a primi ordinele sau avertismentele pe care aveau de gând să i le dea.

– Ți-e teamă să nu trădez complotul, Ruffin?

– S-ar putea prea bine.

Doctorul Tourcat se strădui tacticos să recupereze fiecare centimetru din talia sa. Foarte drept, cu o privire directă, susținu observația amenințătoare. Vocea îi vibră, fără să se ridice totuși cu vreun ton.

– Puțin îmi pasă de părerea ta, mătăhălosule, și de cea a celorlalți. Până acum, am spus întotdeauna ceea ce gândeam, cum gândeam. Nu mă voi schimba astăzi. Ați acționat ca niște orbi care le scot ochii altora pentru a vedea mai bine. Ceea ce ați făcut este inutil. Oare v-ați salvat? Sunt oare recoltele voastre în loc uscat pentru că cele din Irleau, Vanneau și surorile lor sunt sub ape? Ruina voastră este oare mai puțin completă pentru că nu este singură?

– N-ar fi fost ruinat totul dacă nu erau aceste baraje blestemate.

– Ar fi trebuit distruse imediat!

Ruffin se înroși de mânie.

– Mai bine, doctore, decât să-i judeci pe alții, te-ai ocupa de propriile tale treburi.

Arătă spre corpul inert al lui Clovis. Jeandieu se încruntă.

– Nu mai este nimic de făcut pentru el.

– Și permisul de înhumare?

– Eu n-am acest fel de imprimate. Va trebui să-l vadă un alt medic.

– Ia te uită... Este o mărturisire?

Cerul nu avea culoare. Din pământul inundat urca o lumină palidă care estompa toate tentele și un miros dezgustător, grețos încă, de pământ și apă amestecate. Doctorul Denira stătea la o parte, cu mâinile la spate, pierdut în aparență în contemplarea câmpurilor devastate. Părea că nu observase sosirea lui Jeandieu.

– Ce vrei să spui?

Charles Joinaud fu cel care, reducându-l la tăcere cu un gest pe Ruffin, răspunse printr-o altă întrebare:

– Știți oare ce s-a găsit, lână acest corp, doctore?

– Nu, bineînțeles.

– Barca dumneavoastră. Plutea și ea între două ape.

– Barca mea?

Jeandieu se gândi.

– Este destul de logic. A urmat și ea același curent care a adus corpul aici

– Ceea ce este mai puțin logic, doctore Tourcat, este că s-a găsit barca lui Clovis prinsă de un călin de pe pământurile dumneavoastră din Grande Rigole. Ea ar fi trebuit să vină cu trupul proprietarului său, nu a dumneavoastră.

Pământul din Grande Rigole... era cel prin care Jeandieu ajunsese, înotând, la terenul de camping și la drumul din Couche aux Cabanes. Un strigăt ascuțit de cioară cenușie străbătu ca un burghiu liniștea. Doctorul Tourcat înțelesese ceea ce era de necrezut. Era acuzat de moareta lui Clovis Roignoux. Sau, cel puțin, că avea o parte de responsabilitate. O autopsie ar fi putut descoperi, fără îndoială, că omul mlaștinilor era beat, înainte de a muri. Și ce dacă? Ce ar putea dovedi asta? Toți, în Marais, cunoșteau rivalitatea dintre cei doi bărbați. Nimic nu era secret în Marais, cel puțin pentru cei care știau să asculte noaptea vorbind. Jeandieu nu era nici măcar sigur că prima tentativă a lui Clovis de a-l omorî în brațul înfundat, nu era în gândurile ficăruia dintre bărbații ce-l înconjurau.

– Văd unde vreți să ajungeți. Vă înșelați.

– Ați fost în plimbare aseară, prin Couche. Dumneavoastră înșivă ne-ați spus-o.

– Da. Ce dovedește asta? Nu cred că fratele mai mic al lui Ruffin și-a zdrelit coapsa într-un cui din șură.

– De ce nu?

În minte, Jeandieu Tourcat recunoscu la Ruffin cel corpolent un curaj de care nu l-ar fi crezut capabil. Mai avea de învățat despre Marais și despre locuitorii săi. Va mai avea oare timp?

– Există un proverb care spune că în loc să cauți paiul din ochiul vecinului, mai bine te ocupi de bârna din ochiul tău.

– Mai clar, dacă mă ocup de treburile mele și numai de treburile mele, mă veți lăsa în pace? Tăcerea mea pentru a voastră? Dar ăsta este aproape un șantaj. Și dacă aveam într-adevăr o responsabilitate în moartea lui Clovis?

– În Marais, se trece mereu pe aceleași drumuri de ape, doctore. Aceleași bărci se întâlnesc, se despart și se regăsesc.

– Nu vă bazați pe mine. Niciodată eu...

– Iată-i.

Toți se întoarseră spre doctorul Denira care, aparent, găsise în cele din urmă scopul observațiilor sale. Un grup de bicicliști cobora spre baraj, pe taluzul drumului ieșit în afară. Roțile făceau să țâșnească jerbe irizare din apă galbenă care acoperea ca o peliculă subțire împrejurimile podului. Nu erau femei. Doctorul Tourcat își aminti că fetele din Irleau se lăudaseră că-i vor primi cu pietre pe cei care ar încerca să ridice scândurile de la barajul din Chail. Nu păziseră bine. Toate casele erau ruinate. De ce oare veneau acești bărbați, în această dimineață aici, dacă nu pentru a se răzbuna? Lui Jeandieu i se păru că vede, peste unul din ghidoane, o țeavă neagră. Doctorul Denira se duse înaintea celor ce soseau.

– Ce intenționezi să faci aici, Robert Maille? Există deja un mort.

Bărbatul astfel interpelat și care ducea într-adevăr o pușcă pe ghidon, luă arma în mâini, în timp ce însoțitorii săi îi ținură bicicleta.

– Un mort?

Sub iarba ce clipocea, corpul inert, șiroind de apă al marelui Clovis era vrednic de milă. Jeandieu era familiarizat cu moartea. Nu destul totuși pentru a rămâne insensibil. Clovis Roignoux nu-i fusese niciodată prieten, dar aveau în comun copilăria lor. Ca mulți dintre cei care erau aici. În sinea lui, știa că acuzația care tocmai i se aruncase nu găsea crezare la nici unul dintre vechii săi camarazi.

– Cine l-a ucis?

Doctorul Tourcat nu avu timp să răspundă, deoarece o voce, cea a veterinarului, strigă:

– Cine ți-a vorbit de ucis? Nu este oare destulă apă în tot Maraisul pentru a te îneca?

Privirea lui Robert Maille alunecă pe ascuns, de la veterinar la doctorul Tourcat, puțin retras.

– Ei bine... pe bună dreptate, este multă apă aici... și nu toată lumea știe să înoate!

– Sunt zile în care o regret, ripostă cu duritate doctorul Denira. Ce cărați acolo?

– Scânduri de schimb pentru batardouri. Se va reface barajul. Năpastă pe cel care l-a distrus. Vom reuși să-i găsim. Ăsta este sabotaj. Vom depune plângeri. Băiatului nu-i va ajunge toată viața pentru a se căi. Vă spun eu.

Un rânjet trecu printre cei din grupul din La Garette.

– Ei! se pare că nu vă face plăcere să fiți inundați, băieți. Totuși, găsiți asta normal, când este vorba despre noi. O recoltă pierdută, zece salvate, nu-i așa? Voi ați spus-o.

– Faptul că m-ați sacrificat nu vă scoate din nenorocire. Și acum, când iată soarele, vă puteți iar juca de-a gondolierii în La Garette. În timp ce noi... nouă ce ne rămâne?

– Ei bine, rezervele pe care le-ați făcut când am fost inundați în locul vostru, alteori, firește.

– Idiot...

– Încetați.

Doctorul Tourcat se sprijini pe piciorul nesigur.

– Doar nu vă veți bate acum. Asta ar fi culmea.

– Culmea ar fi să te mai amesteci în asta, doctore, rosti răspicat Ruffin. Nu ți s-a cerut părerea.

– Dimpotrivă, Ruffin, lasă-l pe doctor să vorbească. Este din La Garette, nu-i așa? Unul dintre ai tăi. Și, dacă aș crede ceea ce am auzit, nu prea este de acord cu voi toți. Poate are o idee despre cel care a ridicat scândura barajului.

Jeandieu avea și aici o revanșă de luat. Privi mult timp fața mare a lui Ruffin, observând ochii duri. N-avea nici o milă de așteptat. De la nimeni și mai puțin de la cei care, ieri sau astăzi, îi întinseseră mâna. Nu putuse întâlni încă privirea doctorului Denira. Dar din moment ce nimic nu mai avea importanță... Se întoarse spre cel care tocmai îl interpelase. Vorbi măsurat, cu puterea de convingere a unui bărbat care știa ce vrea.

– Nu-l aprob pe cel care a ridicat aceste scânduri, Robert Maille, din târgul Irleau. Nu-i aprob nici pe cei care l-au adus la acest gest. Dar dacă îți imagienzi, că știindu-l îl voi denunța, te înșeli amarnic, Robert Maille din târgul Irleau. Am obiceiul supărător să nu-mi țin gura. Asta mi-a atras deja multe necazuri.

Se întoarse spre cei din La Garette, a căror atitudine încordată arăta destulă neliniște.

– Asta mi-a atras încă și altele. Dar știu să tac atunci când este nevoie. Și asta...

Se întoarse spre grupul nemișcat al celor care ar fi putut să fie ai lui:

– ... Numai pentru că îmi ascult instinctele personale.

– Instincele personale... Observ că seamănă a ordine de la clica dumneavoastră.

O altă pală de vânt calm reuși să miște batista udă de pe fața marelui Clovis. la insolența lui Robert Maille, toți se încordară.

Jeandieu făcu o mișcare bruscă și omul din mlaștini așeză pușca în poziție orizontală.

– Păzea, nu ratez des un iepure de la cincisprezece metri.

Doctorul Tourcat îl cunoștea destul de bine pe acest bărbat. Un agitat, un instabil. capabil de ce era mai bun și ce era mai rău. De asemenea, un excelent trăgător. Calm, Jeandieu înaintă.

– Eu, da. Așadar, ești un trăgător mai bun decât mine. Un trăgător mai bun decât cel care a încercat să mă doboare, aseară. Individul a

reușit să-mi distrugă pipa. De la cincisprezece metri, cu o țintă în plină lumină, nu m-ai fi ratat, Robert Maille, din târgul Irleau. Nu-i așa?

– Nu știu ce vreți să spuneți.

– Oh! ba da. Veștile circulă repede, în Marais.

– Vă spun, nu înaintați.

Doctorul Tourcat se afla abia la un metru de țeava neagră. Știa bine ce risca.

– Nu sunteți pe drumul cel bun. Nici unul dintre voi. Odinioară, nu erau două tabere în Marais. Era doar un popor de oameni liberi, care muncea cot la cot, fără încetare, pentru a se menține liberi în fața tuturor. Printre ei nu erau bogați. Numai săraci care nu aveau de invidiat nimic. Toți descindeau din aceiași strămoși, dintre care unii au găsit, în negura timpului, într-o seară, refugiu în Marais și au construit într-o noapte colibele în care se puteau ascunde și trăi liberi pe viitor, condiția fiind să le termine până se luminează de ziuă. Încăpățânații terenurilor mișcătoare. Pentru acești nefericiți, libertatea obținută era paradisul, după infernul temnițelor. Din cauza asta, Robert Maille, astăzi, ferma se numește paradisul familiei Maille.

– N-am nevoie de un curs de istorie, doctore, știu asta la fel de bine ca dumneavoastră.

– În acest caz, știi de asemenea, că încă niciodată, în istoria Maraisului, n-a existat o pușcă îndreptată de un om al mlaștinilor spre alt om al mlaștinilor.

– Matale nu ești un om al mlaștinilor.

Jeandieu mai făcu un pas și de data aceasta pușca îi atingea ușor pieptul.

– Sunt la fel ca tine, imbecilule. M-am născut aici, ca tine. Am umblat peste tot aici, ca tine.

– Rămâne de văzut.

– S-a văzut. Meseria mea nu este a a ta, să mă ocup de pământurile mele. Ci este „pentru“ ai tăi. Să nu uiți.

– Dacă vreau eu „pentru“ ai mei.

– Desigur, „dacă vrei tu“. În nici un caz n-am să te rog să te îngrijesc!

Jeandieu putea simți tremurând țeava neagră. Bărbatul se enervă. Degetul de pe trăgaci tremura probabil și el. O satisfacție interioară îl

cuprinse pe doctorul Tourcat auzindu-și calmul din propria voce și constatând că ritmul sângelui său era abia puțin mai rapid decât de obicei. Mai putea descoperi încă o culoare pe cer, pe apa liniștită, în arborii înalți. Nu aștepta milă de la nimeni. Cel puțin spusese ceea ce avea pe suflet. Cândva, fiecare cuvânt al lui va fi cunoscut. Domnul Paul Ravion, înainte de a face să dispară legendarul Marais, în buzunarul său de bancher, va pune la socoteală și amintirea lui Jeandieu Tourcat din Couche aux Cabanes. Nu regreta nimic. Sunt imagini mai ucigătoare decât o țeavă neargă de armă. Cea a lui France Monterault, ghemuită în întuneric, sub atingerea ușoară a pânzelor de păianjeni, era una din ele. Nu putuse fi Clovis Roignoux, cu brațul în ghips, cel care trăsese asupra doctorului Tourcat. Glonțul care distrusese pipa cea dragă, era un avertisment dat indezirabilului doctor. Bărbatul care mărturisea o dragoste supărătoare era condamnat pentru totdeauna. Și France era o trăgătoare excelentă.

– Eu n-am nimic de pierdut, domnule Robert Maille. Numai viața. Și numai eu pot ști dacă valorează ceva sau nu. Cu tine, nu este același lucru. Ai o soție, copii, o situație. Mai mult decât băieții care au ridicat scândurile barajelor, te vei căi dacă te joci astăzi cu acest pușcoci.

În timp ce doctorul Tourcat vorbea, cu vocea sa egală, alte siluete se strecurară dinspre drum până la baraj. O femeie și trei bărbați.

– Nu trebuie să încerci să mă intimidezi.

Acest Robert Maille din târgul Irleau avea o anumită pretenție și Jeandieu știa asta, să transforme cândva sindicatul din Marais Mouillés. Era cel mai sigur adversar al tatălui și fiilor Joinaud. Reacția neașteptată a doctorului Tourcat îl punea, evident, într-o postură proastă. Nu putea să nu-l înfrunte. Dar era conștient, probabil, că dacă trăgea, era mai mult ca sigur pierdut.

Jeandieu era convins că nu se va ajunge până aici. Exista doar riscul ca nervii ținuți în șah să-i îndrepte spre trăgaci degetul încordat. Acest risc, doctorul Tourcat, îl citea mai bine decât oricine, în ochii omului din mlaștini. Era o macabră ironie că se îmbulziseră lângă cadavrul vrednic de milă al marelui Clovis. Jandieu îl iertase pe fostul său adversar. Nu fusese rău. De fapt, nimeni nu este rău.

– Și apoi, n-am nimic de-a face cu dumneata. Nu văd de ce te amesteci în asta.

Jeandieu trebui să-și întoarcă atenția spre persoanele necunoscute și periculoase aflate în fața sa. Printre cei care sosiseră, crezu, o scurtă clipă, că recunoaște o privire. Degeaba, France Monterault n-avea să asiste la ultima scenă a comediei nebune.

– Mă amestec în asta pentru că Marais este ținutul meu, pentru că străbunicul tău era rudă cu străbunicul meu, pentru că tu și alții împreună cu tine, sunteți pe punctul de a pierde prostește această regiune care este a noastră. Pentru că, dacă vă dați puțină osteneală să căutați în sufletele și în adâncul acestei povești, veți găsi poate, pur și simplu, o gelozie meschină. Locuitorii unor anumite comune – vedeți, nu numesc nici una, gândindu-mă că toți se vor recunoaște – așadar, locuitorii unor anumite comune nu pot înghiți ideea beneficiilor turistice realizate de cei din altele, mai pitorești.

– Ce povești îmi cânți acolo?

– Nu povești, băiete, adevăruri. Este întotdeauna dur s-o încasezi, nu-i așa? Căci, până acum, voi ați avut mereu o adevărată supremație, voi toți cei de sus, asupra celor de jos. Din cauza acestor inundații care v-au crutat și pe ei nu. Obligați să-i vedeți prosperând, la un moment dat, într-un mod neașteptat care nu v-a fost și vouă acordat în aceeași măsură, v-a fost... de nesuportat. Ați încercat să faceți mici îmbunătățiri turistice proprii. Până aici, nimic de condamnat. Și a venit ploaia. O frumoasă creștere a apelor în Marais, asta îi va înfunda pe gondolierii din comunele de jos, nu? Recoltele lor înecate și turiștii puși pe fugă? „Asta îi va învăța minte!". Da. Într-adevăr, i-a învățat ceva. Să sufere de aceeași gelozie de care suferiți voi. Iară rezultatul: acest baraj revărsat, tot Maraisul înecat. Și, în această dimineață, voi de o parte, ei de alta și puști încărcate.

Pe pământ, la marginea umbrei palide de unde doctorul Tourcat nu mai înainta, o libelulă își încerca aripile încă neuscate. Vocea exasperată a lui Robert Maille păru tulburată.

– Ei și noi, poate... dar dumneata la mijloc, doctore.

– Eu la mijoc, acceptă liniștit Jeandieu. Am o fire imprudentă, ce vreți?

– Prea.

Doctorul Tourcat tresări și se întoarse, fără să se mai ocupe de pușca lui Robert Maille ca și când nu exista, spre veterinarul care tocmai stricase acea întrerupere. Tăcerea păstrată până atunci de micul bărbat chel, nu era printre cele mai mici amărăciuni ale lui

Jeandieu. Sub pălăria pe care o purta veterinarul o mulțime de cute agitate îi străbătau chelia. Era pe stomacul gol. Acesta fu un adevăr ușor de înțeles încă de la primele cuvinte.

– Prea imprudentă, da. Pentru că ar trebui să știi, doctore Tourcat, că băieții ăștia nu merită o funie de spânzurat. Te-am lăsat să vorbești. Trebuia să ajungi aici, într-o zi. Dacă n-o foloseai, ai fi avut un atac. Dar asta nu mai servește la nimic. Apa a acoperit totul. Ruina s-a abătut asupra tuturor. Dacă ai avut imprudența să ieși în față, crezi că își vor da osteneala să caute un alt țap ispășitor?

– Cred, domnule Denira, că s-a vorbit prea mult despre cei din Marais. Îmi țiuie urechile.

– Ar fi trebuit să-ți țiuie înainte, Joinaud și celorlalți la fel, în loc să ascultați sfaturile unor oameni care nu sunt din Marais, îndemnuri la violență și revoltă inutilă, care v-au adus aici unde sunteți.

– Așadar, și dumneata ții cu doctorul, domnule Denira?

Doctorul Denira merse drept spre Robert Maille care lăsase acum pușca în jos.

– Nu „țin“ cu nimeni și nu sunt pentru nimeni. Sunt doar indignat, ca orice ființă cu bun-simț, să văd unde ați ajuns cu gândirea voastră mărginită. Ca regiunea să fie în întregime devastată, asta de fapt, după câte cunosc, n-o putea evita nimeni. Cu baraje său fără baraje, inundația din acest an era pentru toată lumea. Ca adevărați oameni ai mlaștinilor, o știți la fel de bine ca mine. Scândurile ridicate ale barajelor nu sunt decât rezultatul, cum v-a spus doctorul Tourcat, unor gelozii născute la gura sobei... și care ar fi rămas doar niște gelozii de gura sobei, dacă nu erați atât de naivi.

– Nu crezi că ai mers prea departe, domnule Denira?

Veterinarul făcu stânga-mprejur.

– Nu destul, Joinaud? Nu înțelegi așadar nimic? Ești cel mai amenințat. Credeai că ți-ai asigurat viitorul în La Garette, cu turiștii dumitale. Bietul de dumneata! Ai cântat prea tare. Mai întâi pentru că i-ai făcut să turbeze pe cei de colo, spuse el arătând spre grupul celor din comunele de sus, și apoi pentru că asta a atras interesul altor indivizi. Ai înțeles ce vreau să spun? Nu?

Micul veterinar își îndepărtă haina și bombându-și pieptul, spuse batjocoritor:

– Amabilul domn Ravion? Nu-ți spune nimic? Și nu mai puțin amabilul doctor Ramien, brațul lui drept?

– Ei bine, făcu o voce, dumneata care vorbești de gelozie, ne poți spune de ce ai necaz pe doctorul Ramien? Poate pentru că deseori uită să fie plătit și că are mai multă clientelă?

Ochii veterinarului ce priveau în cei ai doctorului Tourcat, erau triști. O imensă umilință făcu să-i tremure vocea.

– Am făcut tot ce am putut, nu-i așa tinere? Sper că nu vei uita să ții cont de asta.

Apoi, și mai tunător, reveni la adversarii săi:

– Nătărăilor! Dacă era doar o chestiune de bani, credeți că doctorul Tourcat ar fi venit să se îngroape în plăcuta voastră companie când își putea croi o frumoasă carieră în altă parte?

Acum, Robert Maille nu mai era singurul care vorbea.

– Dacă a venit în Marais, este tocmai pentru că se gândea că va aduna aici mai mult ca în altă parte.

– Sau pentru că spera să-i ia locul doctorului Ramien.

– Pe toate planurile.

Se auziră niște râsete perfide, când, Jeandieu, furios îi preveni:

– Primul care-și permite...

Pumnii săi îi impresionară pe indivizi. Nu și haita.

– Ei! doctore, se pare că asta îți provoacă mâncărime?

– Nimic nu-mi provoacă mâncărime, în afară de dorința de a vă face să vă înghițiți neroziile.

– Asta nu-ți ajunge?

Liniștea aduse spiritele la sentimentul prezenței corpului de pe iarbă.

Se auzi vocea uniformă a doctorului Tourcat:

– Ce vrei să spui?

– Ceea ce știe toată lumea. Clovis nu te avea la inimă.

– Este nesănătos, doctore, să te plimbi noaptea pe ape. Este mai multă lume decât se crede, în Marais.

Veterinarul interveni.

– Asta înseamnă că tu erai acolo, în noaptea aceasta, Robert?

– De ce nu?

– În acest caz, poți la fel de bine ca oricare altul să ne faci să înțelegem. Clovis Roignoux era din La Garette, tu de acolo de sus. Ne

poți spune ce i s-a întâmplat lui Clovis? Și apoi, fii atent, pușca ta este prost pusă. S-ar putea descărca singură. De fapt, o aveai la tine, în noaptea asta?

Bărbatul păli. Prea multă dușmănie dăduse târcoale în tenebre, peste apele crescute, pentru ca o persoană care o denunța pe alta, să nu se piardă ea însăși. Jeandieu, dezgustat, se gândea că acest imprevizibil demn de dispreț nu va fi probabil cel care-l va acuza în mod deschis. Pierduse mai mult decât tot ceea ce bănuise, pierduse prin tăcerea și gândurile secrete ale fiecăruia, pierduse prin propria sa tăcere. Va trece sub tăcere povestea arterei cusute a unui anumit Jacques Vangeard.

– Nu eram singurii, afară, noaptea trecută. Trebuia păzite barajele.

Grupul din La Garette izbucni într-un râs zgomotos. Vântul se enervă mai mult și ridică spre cerul indiferent scame de nori tiviți cu alb.

– Bun. Mi se pare că, pentru această dimineață, s-a vorbit destul. Ați face mai bine să vă întoarceți toți acasă. Pe tine, Robert, te sfătuiesc să-ți aranjezi cu grijă jucăria. N-a fost niciodată un argument adevărat în mâinile unor oameni cinstiți.

– Poate, domnule Denira, dar voi face ceea ce voi vrea. Oricum, nu trebuie uitat că a fost depusă o plângere, pentru baraj. Legea îi găsește întotdeauna pe cei care-și bat joc de ea.

Cei din La Garette făcură stânga-mprejur spre bărcile lor. Nu se va mai întâmpla nimic, în această dimineață. Mulți ani de acum înainte se va vorbi despre această altercație ce avusese loc într-o zi tristă, lângă barajul forțat din Chail și cadavrul lui Clovis Roignoux. Doctorul Denira își opri barca, pentru a încărca în ea corpul mare al lui Clovis.

– Eu voi merge cu doctorul Tourcat. Cine-l va duce pe Clovis?

– Eu, spuse Charles Joinaud, încruntat.

– Trebuie să-ți vorbesc, și dumitale de asemenea tată Joinaud. Voi trece pe la voi spre prânz.

Bătrânul și fiul său consimțiră. Nu-l vor ierta pe veterinar. Ceilalți, nici atât. Bărcile se împrăștiară repede, îndepărtându-se ostentativ de cea în care Jeandieu îl primise pe doctorul Denira. Nimeni nu se întoarse spre lucrul băieților din Irleau, ocupați să pună la loc scândura ridicată a barajului.

– Spune-mi, Denira, ți-ar displace să te ocupi de șobolani și șoareci?

Cei doi practicieni erau complet singuri.

– Ai intenția să fondezi o clinică pentru rozătoare?

– N-ar fi o idee atât de rea, dacă aș avea bani pentru asta. Mi-ai spus, într-o zi, că este mai reconfortant să te apleci asupra animalelor decât asupra oamenilor.

– Rămân la această părere. Dar de ce numai șobolani și șoareci?

– Ei bine... În laboratoarele spitalelor există aproape numai din acestea. Și, de asemenea, iepuri. Cred că este nevoie de cineva în Niort. Din fericire, mi-am câștigat puțină influență în cadrul personalului.

Doctorul Denira prinse cu degetul puțină magenă verde din frunze strivite și pământ amestecat. Ochii săi îi evitau pe cei ai lui Jeandieu.

– La drept vorbind, nu merit un asemenea interes, tinere. Totuși, îți mulțumesc.

Barca devie o clipă. Jeandieu Tourcat făcea socoteala orelor sale fericite. Aproape toate aveau ca decor cerul și apa din Marais. Tot ceea ce trăise, în afara acestor locuri, îi părea în afara propriei vieți, chiar și anii petrecuți așteptându-se la glonțul pe care-l purta genunchiul mort. De acum înainte, totul va avea pentru el acest aer de timp pierdut. De acum înainte... Într-adevăr, erau cuvinte mari pentru viitorul doctorului Tourcat. Acestă plimbare de întoarcere era poate ultima pe care o va face, pentru mult timp, în calitate de om liber. Nu putea rămâne sub acele bănuieli dezonorante emise adineauri. Va merge în întâmpinarea adevărului. Știa ce risca.

– De fapt, ce s-a petrecut aseară?

– O idee a mea. Am verificat barajele. Bănuiam că vor avea vizitatori. Cu toate acestea, când am trecut, totul era intact. La întoarcere, o barcă m-a lovit intenționat, cu siguranță cineva care mă cunoștea și care știa că barca mea era prea veche pentru a ține la șoc. Apoi m-a urmărit, pentru a se asigura că n-am ieșit.

– Și ai ieșit de acolo?

– Ca dovadă. M-am lăsat să alunec între două ape și am reușit să ajung înot la terenul pentru camping.

Pălăria doctorului Denira tresărea la fiecare mirare a sa. El vâslea prost și Jeandieu trebuia, în fiecare clipă, să redreseze barca.

– Și mai departe?

– Mai departe, nimic. Sau aproape. Am intrat în casă și m-am schimbat. Și apoi, s-a tras asupra mea, de afară, când mă pregăteam să fumez o pipă în apropierea ferestrei luminate.

– Așa deci...

Jeandieu Tourcat voi să păstreze pentru el imaginea de neșters pe care o avusese cu France Monterault sub pânza de păianjeni umilitoare. De altfel, veterinarul nu insistă.

– Joinaud a spus că barca lui Clovis rămăsese agățată pe pământurile dumitale?

– Da. Nu înțeleg. Nu Clovis este cel care m-a fugărit. I-aș fi recunoscut barca.

– Ești sigur de asta?

– Da.

Chiar dacă barca ce-l lovise era condusă de Clovis, nu acesta era adevăratul vinovat.

– Ar fi putut să te urmărească după șoc și să creadă, în beția lui, că-i va fi ușor să urce pe terenurile dumitale pe jos, până la locul de camping. Asta ar explica de ce a legat barca. Apoi să cadă și să se înece în puțină apă, cum s-a văzut. Curentul a luat corpul cu el.

– Nu era doar puțină apă. Îmi trecea peste cap.

– Un motiv în plus.

Avea o profundă tristețe în inimă. Jeandieu se felicita că nu se înscrisese, în acea dimineață, pe tabloul de operații de la spital. Avea doar de văzut operații din ziua precedentă și să semneze externarea fiicei Alinei. Dar ce importanță avea?

– Greutatea va fi să se dovedească.

Doctorul Tourcat se gândi că France Monterault va depune mărturie că l-a văzut ieșind singur, viu și nevătămat, din Marais. Asta era cel mai teribil: nu putuse, încă de la început, să-și domolească acea sete pe care o avea de ea, nu putuse interzice pasiunea pe care ea o făcuse să se nască. Toate tentativele sale eșuaseră doar la amintirea unor buze mușcare continuu de niște dinți mânioși. De asemenea, la amintirea acelui corp pe care îl îmbrățișase atât de scurt.

– Această suspiciune riscă să te urmărească mereu.

Apoi, în timp ce barca intra pe Couche aux Cabanes, unde călinii aplecați tremurau mai trist decât plopii eliberați de ploaie, veterinarul adăugă:

– Poate cu timpul...

Jeandieu Tourcat nu răspunse. Chiar în acea zi se va duce să facă o declarație la jandarmerie. Nu putea lua cu totul în serios această poveste. Orice s-ar întâmpla, timpul lucra împotriva lui. Paul Ravion, invizibil și totuși prezent, aștepta să-i vină ceasul. El nu va întârzia să sune.

– Îți ofer ceva?

În casa lui era cenușiu și frig, în ciuda focului pe care tocmai îl aprinsese doamna Bette. Doctorul Denira își târșâi picioarele pline de noroi pe covor.

– Gândindu-mă bine, îmi dau seama că animalele din Marais se vor simți mai bine fără mine, acum. Dacă într-adevăr șoarecii din spital au nevoie de serviciile mele... mă voi putea probabil gândi la ei. Voi putea avea mai mult timp liber.

– Este posibil.

Era sigur. Un alt veterinar se stabilise în regiune. Fără îndoială că acesta va vedea sporindu-i clientela în aceeași proporție în care se diminua cea a doctorului Denira. Acesta refuză oferta lui Jeandieu de a-i oferi ceva și se îndreptă spre treptele ușii de la stradă. Din prag, medită, întors cu spatele.

– Nu face nimic... nu regret. Mai degrabă sunt chiar mulțumit de mine astăzi. Nu pot spune asta în fiecare zi.

Jeandieu deschise gura pentru a răspunde când chemarea venită din interior îl făcu să se întoarcă. Mereu același apel. Dar de această dată, nu era pentru el.

– Domnule Denira, nu plecați.

Gura doctorului Tourcat se înăspri. Cicatricea care îi brăzda bărbia se întinse brusc sub tresărirea mușchilor invizibili. Era alb la față și obosit. Dar mai puțin alb și mai puțin obosit decât France Monterault.

Cei doi bărbați se priviră. Ea merse de-a lungul paravanului care despărțea sala. Nu se putea aștepta la milă de la ei, în nici un caz. Și unul și celălalt, nu știau oare că „ea singură era mai periculoasă decât toate inundațiile cunoscute vreodată“?

– Dintr-un moment în altul, doctorul Tourcat va primi o vizită. O vizită importantă. Va avea nevoie de dumneata, doctore Denira, am venit să-ți spun...

Era pentru a doua oară când Jeandieu o vedea fără pantalonii și puloverele sale. Era îmbrăcată într-o rochie gri. Brațele și picioarele îi erau bronzate. Cozile, prost făcute, arătau o emoție neobișnuită.

– Jeandieu?

În ochii pe care îi ridică spre el avea umbre și lacrimi. Își împreună strâns mâinile. Tăcerea o condamna.

– Tata a murit, spuse ea. În noaptea aceasta, și eu...

Un motor de mașină își striga dezaprobarea, de afară. Două portiere se trântiră. France și cei doi bărbați se întoarseră spre ușă, tresărind la exclamația bucuroasă a lui Paul Ravion.

– Atât doctorul de animale, cât și cel de oameni! Nu speram acest noroc de a vă găsi încă împreună, domnilor. Dacă binevoiți să-mi acordați o scurtă întrevedere, cred că va fi intereant să punem la punct mai multe lucruri.

Jeandieu coborî cele trei trepte. France Monterault se dădu înapoi. Venise oare în mod special pentru a-i pregăti această bucurie despre care vorbea, de a-i găsi împreună pe doctorul Denira și pe doctorul Tourcat? Nimic nu echivala cu a ști asta. France Monterault servea cuiva. Cui? Ea continua să se dea înapoi. Mâinile tremurătoare și împreunate se sprijineau pe gura sa. Lacrimile îi curgeau fără ca ochii să-i clipească. Pocnetul ușii de la intrare, care se închise, o făcu să tresară. Doamna Bette, care ieși din bucătărie, o prinse de umeri.

– Lasă...

Doctorul Tourcat se întoarse. Paul Ravion nu era singurul care, cu picioarele la fel de pline de noroi ca cele ale doctorului Denira, murdărea covorul ce acoperea dalele. Lângă el, mai șters, mai banal și mai miop ca niciodată, se afla doctorul Ramien.

Jeandieu simți imperios necesar să-și găsească stăpânirea de sine. Paul Ravion nu era dintre bărbații care să abordeze cu sinceritate o întrebare, ca France Monterault. Flancat de doctorul Ramien, era cu siguranță mai periculos de înfruntat decât țeava neagră a unei puști a unui om din mlaștini.

Capitolul 14

Sicriul trebuia purtat pe brațele bărbaților pe podul care ducea la malul apei. Tot pe brațele oamenilor, bătrânul domn Monterault fu dus de-a lungul malului acestui canal pe care-l iubise atât de mult și străbătu podul mai larg ce unea brațul apei liniștite cu marele canal din Damvix, până la mașina ultimei sale călătorii.

Se făcuse frumos și senin. După ce-și îndepliniseră treburile, apele se retrăgeau. Dangătul de clopot ce răsuna de la biserică se avânta spre cerul limpede și indiferent, redevenit albastru. Pământul alb al malurilor, pe care călca alaiul, își regăsise deja sub picioare scrâșnetul tânguitor de vară. Peste puține zile, fără îndoială, își va împrăștia praful. Inundația trecuse.

Cealaltă înmormântare, la care doctorul Tourcat participase în urmă cu câteva ore, fusese foarte difertă. Marele Clovis fusese condus spre liniște și pace într-o barcă de douăzeci de picioare, tapisastă cu negru și purtată în liniște de scufundarea lentă a unei prăjini.

Vara își reintrase în drepturi și peste Marais. Libelulele, revenite, își încălzeau la soarele dimineții aripile lor tremurătoare. Valsul lor irizat însoțise cortegiul funebru. Totul se petrecuse foarte repede și foarte simplu. Clovis Roignoux trăise singur, vizitat din când în când de fratele său mai mare, de asemenea celibatar. Acesta din urmă condusese cortegiul funebru, punând barca lui în fruntea tuturor celorlalte. Nu refuzase mâna pe care i-o întinsese doctorul Tourcat în momentul condoleanțelor.

* * *

Vântul lăsă o șuviță de păr pe funtea goală a lui Jeandieu. În aceste ultime zile, nu avusese prea mult timp pentru a se ocupa de el însuși. De fapt, nu avusese timp pentru nimic. Totul se petrecuse foarte repede. O creștere bruscă a apelor în delir, ura și moartea, îndoiala și dezamăgirea, copleșiseră totul... Și apoi, imediat după aceea, calmul rvenise, cerul senin și aerul curat și proaspăt se lăsa inspirat din plin.

– Treceți, domnilor...

Biserica era liniștită. Mirosul puternic de tămâie înfășura fiecare mișcare de aer. Erau puține flori pe catafalcul mic. Apele înecaseră toate florile. Înecaseră de asemenea și ambițiile lui Paul Ravion. Și totuși, niciodată un bărbat nu păruse atât de triumfător ca bancherul, atunci când atacase:

– Doctore Tourcat, cred că-ți dai seama că, pentru dumneata, partida este pierdută. N-aș fi crezut că atât de repede. Am avut noroc, recunosc.

Jeandieu nu-și va aminti niciodată fără o indispoziție ascunsă, de acele momente trăite într-o dimineață târzie, în încăperea tristă din casa lui. Paul Ravion era în acea zi îmbrăcat tot în stofă de lână. Știa să-și poarte cu dezinvoltură și eleganță haina făcută de un bun croitor. Relaxat și în largul său, condusese cu eficiență discuția, așezat pe colțul biroului lui Jeandieu, începând cu veterinarul.

– Am auzit deja niște ecouri despre ceea ce s-a întâmplat adineauri, la barajul din Chail. Fără să vreau să vă învinovățesc, n-ați avut o atitudine atât de... să spunem, abilă, Denira.

– Și cine ți-a spus că încercam să fiu abil, cel puțin în sensul în care înțelegi dumneata? Nu integra pe toată lumea preceptelor dumitale morale.

Cu o reală uimire, Jeandieu constata că doctorul Denira și Paul Ravion păreau că se cunosc mai bine decât crezuse el. Nu i se păruse mai înainte că veterinarul avusese mai multe întâlniri cu omul de afaceri. Probabil că nu va întârzia să afle mai mult.

– Regret, dragul meu, să vă amintesc că, într-o seară, mi-ați promis altceva.

Practica meseriei îl învățase pe doctorul Tourcat că cele mai sănătoase corpuri puteau ascunde cele mai rele suferințe. De ce n-ar avea și sufletele aceleași slăbiciuni? Doctorul Denira știa de asemenea asta.

– Eu beau. Nu este un secret pentru nimeni, nici chiar pentru doctorul Tourcat. În seara despre care vorbești, Ravion, nu știam ce spun. Te-am combătut încă de la început.

Paul Ravion pusese neglijent un picior peste resturile de tutun care rămăseseră pe jos.

– Exact. Fiecare știe că și campaniile politice și altele se tratează în jurul tejghelelor din cafenele. Ați fost unul dintre cei mai tenaci adversari ai mei, după Tourcat. Totuși, până la urmă v-ați schimbat atitudinea și ați promis să faceți în așa fel încât doctorul Tourcat să fie complet redus la tăcere. De altfel, v-am oferit un preț bun pentru asta.

* * *

... Parfumul de tămâie din biserica mică din Damvix, era dulceag. Preotul oficia cu gesturi lente. Ceremonia va ține mult timp, prea mult pentru nervii încordați ai celor ce asistau. Jeandieu rezistă dorinței neașteptate de a se întoarce spre doctorul Denira care trebuia să fie undeva pe acolo, în spatele lui, în alinierea de scaune ce se frecau. Micul bărbat chel nu era un sfânt. Jeandieu Tourcat nici atât. Nu se simțea îndreptățit să-l judece. Voia să uite privirea hăituită ce o avusese Denira în încăperea din casa sa tristă. Sunt prea multe greșeli interioare, niciodată cunoscute, niciodată iertate, care-i împiedică pe oameni să se condamne unii pe alții. În acea dimineață, de care Jeandieu Tourcat nu mai voia să-și aminmtească, veterinarul din Marais își înălțase talia sa firavă până la nivelul zâmbetului rece al lui Paul Ravion.

– Ești mulțumit, nu. Ruina, asta te preocupă. Pietre sau oameni, trebuie demolați pentru a reconstrui. Până acum, în viața mea murdară, n-am avut nici un prieten. Nimeni pe care să-l stimez cu adevărat. Crede-mă, oamenii sinceri nu-i găsești pe toate drumurile. Ajunsesem chiar să mă întreb dacă existau. Astăzi, am putut să mă hotărăsc definitiv. Recunoști un bărbat în fața unei puști încărcate, domnule Ravion. În această dimineață, eu am recunoscut unul. Acesta este prietenul meu. Și oricât vei putea să-l ponegrești pe viitor, nu mă vei mai împiedica, treaz sau nu, să-i rămân alături. Chiar dacă el nu mai vrea.

... Armoniul din biserica mică ofta răgușit și suspina din greu. În mod inevitabil, ici și colo se auzea o tuse sau scrâșnetul sonor al

scaunelor. Măcar dacă această tămâie n-ar fi fost atât de dulceagă! În definitiv, bătrânul domn Monterault nu supraviețuise mult timp primului său atac. Se neliniștise prea mult de creșterea apelor. France Monterault conducea alaiul femeilor, dreaptă și fermă. Înfrunta cu mai mult curaj durerea, decât privirea doctorului Tourcat. Nici măcar o dată nu-i putuse întâlni ochii în care se reflectau apele și noaptea.

Paul Ravion era un jucător de clasă. În acea dimineață, se hotărâse în legătură cu situația schimbată cu 180 de grade de doctorul Denira, cu un surâs degajat. Nu triumfa el oare, oricum?

– Felicitări, doctore Tourcat. Ai redus persoana lui Denira la o frumoasă babușcă din Marais! Orice ar fi și pentru că vrea să împartă aceeași soartă cu dumneata, nu-l voi împiedica. Dimpotrivă, îmi convine și fac mai puține cheltuieli... Ce spui?

– Nimic. Te ascult.

Concluzia era evidentă. Nu era o surpriză pentru doctorul Tourcat.

– Ai pierdut, Tourcat. Nu ești doar indezirabil, ci și suspect, acum. Ești prea inteligent ca să nu-ți dai seama că, dacă se ațâță puțin focul sub acea poveste a morții prietenului dumitale Clovis Roignoux, te-ar putea frige în mod neplăcut. Îți va fi imposibil să te disculpi.

Doctorul Denira protestă. Jeandieu nu.

– De ce nu?

– Pentru un motiv foarte simplu. Eu sunt gata să depun mărturie și cu mine doctorul Ramien, că i-am zărit de departe, dar foarte distinct, pe doctorul Tourcat și pe marele Clovis Roignoux, adversarul său dintotdeauna, bătându-se pe pământurile din spatele terenului pentru camping. Am căutat ajutor la familia Joinaud, dar n-am găsit pe nimeni. Ca fapt divers, sunt sigur că tata Joinaud nu va dori să insist asupra acestui lucru. Când doctorul Ramien și cu mine ne-am întors pe terenul pentru camping, nu era nici urmă de cineva.

– Nu stă în picioare. Nimeni nu te va crede.

Jeandieu îi impusese tăcere veterinarului.

– Să ascultăm urmarea.

– Îndată, doctore Tourcat. Văd că ai întotdeauna o imagine clară a lucrurilor. Constat o dată în plus, că este o plăcere să se discute cu dumneata.

... Jeandieu Tourcat se aplecă asupra scaunului său de rugăciune. Dacă Cel ce le iartă pe toate i-ar veni în ajutor? Dacă vreodată un om

avusese dorința de a-l ucide pe unul din semenii săi, el fusese acel om, exact în clipa în care, în sala tristă a casei sale, foarte calmul și dinamicul Paul Ravion declarase:

– Așadar, ești în puterea mea. Într-o manieră destul de imprevizibilă, sunt de acord. Iată rezultatul. Eu pot, cu un cuvânt să-ți distrug viitorul. Nu numai aici, ci pretutindeni unde voi merge. Sunt gata să nu rostesc acest cuvânt. Cu o condiție, evident...

... Acest armoniu avea niște scârțâieli care distrugeau nervii. Adineauri, în La Garette, pentru binecuvântarea simplă dată lui Clovis, nu existaseră cântece. Niște rugăciuni citite monoton și rare ofrande de tămâie. Marele Clovis își pierduse de mult timp credința din copilărie. Poate de aceea suferise atât de o amară gelozie. Fratele său îi găsise în cameră o întreagă adunătură de șuvițe blonde, panglici, flori uscate și fotografii. Nici una de la France Monterault. Toate de la sora acesteia. Nefericitul Clovis nu acceptase niciodată trădarea cochetei.

Aici, doctorul Ramien îi va putea ceda întâietatea. Tot timpul cât Paul Ravion vorbise, soțul Alinei rămăsese așezat, schițând cu creionul în carnetul său, ca un grefier atent. Trăsăturile buhăite, hainele șifonate, arătau noaptea albă pe care o petrecuse de veghe lângă socrul său.

– Vei pleca chiar astăzi, Tourcat. Denira are tot interesul să te însoțească. În câteva zile, voi merge la omul dumitale de afaceri și vom pune la punct actele de vânzare ale acestei case. Liniștește-te, voi plăti prețul cerut inițial. Vezi, sunt cinstit.

... În biserica liniștită se ridicară pentru absolvirea de păcate. Dintre toți, umerii doctorului Ramien erau cei mai obosiți.

– Pretind să dispăreți complet de aici și să...

Pumnul lui Jeandieu plecase atât de repede încât doctorul Ramien nu putuse interveni înainte ca directa fulgerătoare să-și atingă ținta. Imediat în gardă, Paul Ravion voise să-l dea de-o parte pe subalternul care interveni. Avusese loc un scurt schimb de lovituri. Dar soțul Alinei se încăpățânase.

– Opriți. Și eu am ceva să-i spun doctorului Tourcat.

– Lasă-ne, Ramien.

– Te privește în egală măsură, domnule Ravion.

Vocea în mod obișnuit voalată și servilă a doctorului Ramien avea oare subit rezonanțe secrete? Sau, la urma urmei, Paul Ravion nu ținea să se lămurească ajutat de pumni cu doctorul Tourcat, în pofida unei evidente practici sportive? El se desprinse și dădu înapoi, în timp ce veterinarul, de asemenea atent, puse pe brațul lui Jeandieu o mână mai mult imperativă decât amabilă.

– Lăsați-l să-și golească sacul. Poate fi interesant.

Doctorul Ramien își aranjă ochelarii și rupse cu grijă din carnet foaia pe care tocmai o mâzgălise.

– Așa este, doctore, lasă-mă să-mi golesc sacul. Am adunat prea multe lucruri rele. Mai întâi, doctore Tourcat, să știi că domnul Ravion, în același timp cu plecarea dumitale, a hotărât-o și pe cea a soției mele, pentru a se putea crede că ați plecat împreună. În acest caz, nu-i așa, aș fi avut nevoie de simpatie pentru a mă consola în multele mele încercări. Pe cât se pare, așa se îngrijea de popularitatea sa. Domnul Ravion, ca prieten bun, mi-a făcut cunoscut că punea la dispoziția Alinei una dintre proprietățile sale de pe Coastă unde, în principiu, ar fi trebuit s-o întâlnesc. Domnul Ravion – și asta nu mi-a spus, am ghicit – speră că această despărțire temporară va deveni definitivă, spre folosul său. Aline și el se înțeleg... hm... foarte bine.

... Unul câte unul, cei prezenți se pregăteau să treacă prin fața catafalcului. Doctorul Ramien, primul, făcu gestul de binecuvântare și adio. Jeandieu își aminti că-l disprețuise. Acum, nu mai știa foarte bine. De fapt, acest om îl salvase. Stupefiat, pentru prima dată, Paul Ravion, recursese la amenințări.

– Ce te-a apucat, Ramien? Fii atent. Și dumneata depinzi de mine.

– Greșeală. „Crezi“ că depind. „Crezi“ că depindem toți. Te înșeli. Mă retrag din joc și el se prăbușește. Mergi prea repede pentru pasul meu. Ce vrei, sunt miop! Nu văd atât de departe ca dumneata. Tocmai am scris aici povestea amănunțită a planurilor dumitale, de la începutul îndeplinirii și până în viitor. N-am uitat să consemnez nici vizitele pe care le-ai făcut lui Cloivis Roignoux, pentru a-i întărâta ura împotriva doctorului Tourcat, nici să relatez cum, în această noapte, ai lovit cu barca dumitale, în care ne aflam soția mea și cu mine, pe cea a aceluiași doctor Tourcat. Apoi cum, puțin după aceea, tot cu Aline și cu mine, te-ai postat în fața casei doctorului Tourcat pentru a trage asupra lui, atunci când se afla în plină lumină, la fereastră. Oh! desigur,

fără intenția de a-l ucide. Pentru a-l speria. Aline râdea. Ceva mai puțin decât în această dimineață, când i-am pretins să semneze consemnarea acestor mici... divertismente nocturne. Ea este cea care mi-a arătat ascunzătoarea în care ai așezat pușca, în lada din spatele mașinii dumitale. Doctorul Tourcat va fi interesat să se ducă s-o ia înainte să pleci. Cum i-am pretins Alinei să semneze? Cred că nu este necesar să-ți spun. Este suficient că a semnat. Printre altele, te anunț: rămâne lângă dumneata. La ora aceasta, probabil este plecată. Nu vreau să știu unde. În ceea ce mă privește, îmi propun ca, astăzi, să vizitez toate persoanele importante din La Garette și Irleau, pentru a-l reabilita pe doctorul Tourcat și pentru a le arăta splendoarea personajului dumitale. N-am intenția nici să mă dezvinovățesc, nici să minimalizez partea mea în această afacere. Nu m-am purtat ca un trădător. Am înotat un timp în urma dumitale. Probabil aș fi continuat dacă... ieri...

... Jeandieu răsuflă adânc în seninul de afară. Simți un parfum de speranță. France Monterault, sub voalul negru pe care-l îndepărta cu o mână obosită, îl putea gusta oare? Era singură. Cum singur era și doctorul Ramien. Aline își ținuse cuvântul și plecase. „Se va întoarce la mine, spusese soțul său. În cel mult șase luni, se va întoarce la mine". Poate avea dreptate, Jeandieu nu va avea niciodată pentru acest bărbat prietenia și iertarea pe care le-ar fi avut pentru un altul. Dar nu-l mai putea disprețui. Privirea mioapă avusese o lumină uimitoare când doctorul Ramien, întors spre Jeandieu, explicase:

– Ieri după-amiază, am trecut s-o văd pe fiica mea. Dormea. Am stat mult timp s-o ascult respirând. Fiica mea, respira bine. Are o mică venă care bate pe tâmpla stângă.

Îl măsurase din cap până în picioare pe Paul Ravion, livid de furie:

– Poate că această venă mică ce bate pe tâmpla fiicei mele este motivul pentru care nu vei putea face din Marais din Poitou un loc de plimbare pentru o lume de snobi, domnule Paul Ravion, nici să condamni omul care mi-a salvat fiica, la dezonoare.

... Drumul ce ducea spre cimitir era înălțat și acoperit cu pietriș. Pe garduri, fluturi albi căutau amestecul de grâne sfărâmate pe care apele îl furaseră. Poate era timp să crească o nouă recoltă înaintea toamnei. Fără îndoială, mai slabă, dar ca simbol al voinței Maraisului de a trăi, în ciuda a toate.

Doctorul Ramien exagerase puțin presupunând că domnul Ravion îl putea condamna la dezonoare pe doctorul Tourcat. Acesta știa acum

că toți sau aproape toți, toată foiala de pe canalele din acea noapte faimoasă, de creștere a apelor, fuseseră controlați de agenții din Ponts et Chaussées, plasați aproape peste tot. Se știa că mințile erau prea înfierbântate pentru a nu le fi teamă de drame. Paul Ravion fusese văzut îmbarcându-se cu doamna Ramien, dar fără doctorul Ramien. Jeandieu nu înțelesese prea bine de ce aceasta din urmă mințise afirmând că fusese prezent și la ciocnirea de pe Grande Rigole și apoi la împușcătura de pe Couche aux Cabanes. Poate pentru a-l face să înțeleagă pe Paul Ravion că și el va merge până la mărturie mincinoasă pentru a-l demasca. Nu era sigur. Era rănit în amorul propriu. Trădarea Alinei era o adevărată tortură.

Se știa de asemenea, în locurile înalte, că doctorul Tourcat fusese scufundat pe Grande Rigole și că ieșise de acolo singur. Fusese semnalată barca pe care, la aceeași oră, Paul Ravion o conducea foarte bine în zona țărmurilor. Și puțin mai târziu, în apropiere de Couche aux Cabanes, o împușcătutră. Se știa și că doctorul Tourcat îngrijise pe cineva la familia Vangeard. Ceea ce nu se știa, era când fuseseră ridicate scândurile barajelor și de cine; nici cum marele Clovis Roignoux se înecase. Fusese văzut plecând de acasă, aproape în zori. Asta era tot. Luase secretul cu el. Îl împărțea doar cu Maraisul care îi legănase deseori trista singurătate.

... Se terminase. Puțin pământ și câteva flori. Bătrânul domn Monterault își găsise odihna.

– Te întorci acasă, Tourcat?

Doctorul Denira îmbătrânise în două zile cu douăzeci de ani. Trecând, oamenii îl salutau ca de obicei. Tatăl micuței Lysiane își ținuse cuvântul și făcuse în așa fel încât veterinarul din câmpie nu-și sporise volumul de muncă pe seama doctorului Denira.

– Da. Dorești să te iau cu mine?

Veterinarul își înălță capul roz, încă descoperit.

– Mulțumesc, doctore Tourcat, dar trebuie lăsat timpul să treacă. Nu spun nu, cu altă ocazie. Voi veni să gust puțin din excelentul dumitale porto.

Se pregăti să se îndepărteze și se răzgândi.

– De fapt... aveam aici ceva pentru dumneata.

Scoase din buzunarul hainei uzate o țeavă scurtă, neagră, cu prima parte de culoare roșcată.

– M-am gândit că n-ai timp să te ocupi de înlocuirea celeilalte, așa că eu...

Brusc, își puse pălăria, la care duse două degete.

– Salut.

Pietrele cenușii ale mormintelor se învinețiră sub soarele slab. Femeile, după ce-și îndepliniseră datoria față de bătrânul domn Monterault, se grăbeau să profite că erau acolo, pentru a-și vizita morții lor. Doctorul Tourcat, visător, își potrivi în palmă corpul rotund al pipei nou-nouțe. Într-adevăr, o pipă frumoasă. Doctorul Denira care nu fuma decât țigări, alesese bine. Silueta sa care gesticula se estompă deja pe drum. Nici prea perfect, nici prea rău. Un bărbat... un foarte simplu și cumsecade bărbat supus greșelii.

Aerul era plăcut de respirat. France Monterault, cu voalul dat acum pe spate, îl simțea oare la fel? Durerea o îmbătrânise. Cumnatul său mergea lângă ea, mai șters ca niciodată. În câteva zile, trebuia să plece cu fiica sa. Jeandieu nu se duse la mașina sa, parcată acolo înainte de ceremonie, decât după ce mașina doctorului Ramien dispăruse.

Damvix... Drumul neted pe lângă care, invizibil, dormea Marais din Poitou. La Garette, podul... Tata Joinaud și fiul său erau în picioare pe plaja-debarcader. Se întoarseră spre mașina doctorului Tourcat. Fiul își scoase bascul. Casa doctorului, cu ferestrele și ușile deschise, primea astfel soarele.

– Repede, doamnă Bette, puloverul și cizmele mele! Doamnă Bette?

Dar doamna Bette era plecată și ea la slujba bătrânului domn Monterault. Jeandieu își dădu seama că uitase complet s-o aducă, așa cum îi promisese.

– Nici vorbă! mă va ierta.

Aruncă aproape peste tot, din zbor, haina de culoare închisă, cravata, pantofii. Tună și fulgeră, de unul singur, împotriva ordinii perfecte a doamnei Bette care punea fiecare lucru acolo unde trebuia pus și puloverele sale sub niște huse unde Jeandieu n-ar fi avut, cu siguranță, ideea să le caute. Cu amândouă mâinile, cu degetele desfăcute, își împinse spre spate șuvițele de păr prea lungi, care-i căzuseră pe frunte.

Deja afară, se întoarse, trăgând fără milă piciorul înțepenit, cotrobăi prin buzunarele hainei de culoare închisă și găsi ceea ce căuta. Își umplu pipa nouă cu tutun ordinar, din cel mai curat. Ea se aprinse imediat.

„Semn bun“...

Nu ajunsese încă la Grande Rigole și se stinse. El râse, lovind-o prietenește de marginea bărcii.

„Va ceda ea. Totul trebuie să cedeze. Și oamenii și lucrurile".

O barcă ce căra două vaci se întâlni cu cea a doctorului Tourcat. În spate, în picioare, un câine adulmecă timp îndelungat.

– Salut, doctore.

– Salut.

Doi copii pe o barcă ușoară, pescuiau broaște. Înarmați cu o creangă de salcie și cu o sfoară la capătul căreia era legată o cârpă roșie, orăcăiau pe întrecute. La intrarea în Couche des Viffours, vântul liniștit aducea valuri de voci nazale: „Vom ajunge la Grande Rigole. În lungime de șaisprezece kilometri, mărginit de plopi de Virginia".

Viața revenea. Cea de ieri și cea de mâine. Pământurile devastate se pregăteau să renască mai bogate și puternice din încercarea suferită. Oamenii de asemenea, cine știe? Oamenii nu aveau înțelepciunea pasivă a pământurilor răbdătoare.

Debarcaderul de la „colibași" era încă sub ape. Totuși, se putea vedea deja pietrișul prin transparența revenită. Grădina era încă o băltoacă desfundată. Iepurii albi nu reveniseră în cuștile lor. Casa avea acel miros searbăd pe care-l lăsa tot ce ținea de prezența unui mort, chiar după ce fusese ridicat. France Monterault veni în ușă, la zgomotul bărcii care atinse pontonul. Îmbrăcată în negru și plânsă, ea se încordă.

– Mulțumesc că ai venit, Jeandieu.

El o privea și regăsi acele vârtejuri tulburătoare din ochii săi. Buzele sale erau umflate de suspine și obrajii livizi

– France?

Ea întinse mâna. Ridicolă apărare.

– Este prea curând, Jeandieu.

Era extrem de plin de viață. Intensitatea privirilor sale, siguranța de bărbat venit să ceară ce era al lui, era pentru ea o lumină prea puternică pe care trebuia s-o înfrunte la ieșirea din noaptea sa. Nu era nici înaltă, nici puternică, ci fragilă, nesigură și atât de tânără! Obosită de moarte! Făcu un pas spre ea. O milă pe care n-o cunoscuse niciodată îi sfâșie inima.

– Biata mea micuță!

Ea plânse mult timp lipită de el, cu aceleași suspine de copilă nefericită pe care le avusese, la căpătâiul tatălui său, încă de la primul atac. Și Jeandieu se înspăimântă s-o simtă tremurând astfel lângă el. O legănă:

– Liniștește-te. Micuța mea, liniștește-te.

Buzele sale, fără pasiune, însă cu o tandrețe nesfârșită, care-l aduse pe el însuși la capătul puterilor, mângâiase cozile mai puțin îngrijite.

– Fii curajoasă, France.

În cele din urmă, ea putu vorbi, cu voce foarte joasă, cu puternice convulsii dureroase ce lăsau urme în glas și inimă.

– Nu sunt curajoasă. Mă străduiesc.

– Știu.

– L-am iubit atât de mult pe tata.

– Da, France.

– Jeandieu... voiam să-ți spun...

– Da?

– Seara trecută, știam cine trăsese asupra ta. O recunoscusem pe sora mea, în barcă, atunci când am ieșit de la tine.

– Nu te mai gândi la asta.

Ea gemu.

– Nu mă pot stăpâni! L-am acuzat pe Clovis și el era deja mort când îl acuzam. N-aveam dreptul. Nici chiar pentru Aline.

Era adevărat că, încă de la început, era rușinată pentru o greșeală care nu era a sa Vru să se desprindă de el și își ascunse fața răvășită în mâini. Dar brațle lui care o strângeau nu-și lăsară captura.

– Și eu, France, am acuzat pe nedrept.

Ea crezu că-i poate înfrunta privirea.

– Tu?

– Când barca mea s-a scufundat, o femeie a râs. Nu m-am gândit la Aline. Eram obsedat doar de prezența ta, France. Când te-am găsit, atunci când te-ai ascuns în spatele cuștilor, sub șura mea, te-am acuzat iar.

Ea își lăsă din nou fruntea care o durea în adăpostul cald al umerilor protectori.

– Pe mine?

Rămase puțin nemișcată, apoi, încet, fără ca el s-o mai rețină, se îndepărtă. Cu cele două palme umede, dădu spre spate șuvițele de păr desfăcute, care se udaseră de lacrimi. El pledă:

– Avusesem timp să zăresc o pușcă pe fundul bărcii tale. Îmi spuseseși că veniseși cu bicicleta, dar am ghicit că nu era adevărat. Am dedus din asta că nu puteai fi decât tu cea care trăsese asupra mea și că barca lui Joinaud, apărând pe neașteptate, ți-a tăiat retragerea.

– Că eu trăsesem asupra ta? Dar de ce?

Părea că nu putea înțelege această idee. Totuși, insulta o atinsese deja. El putu să-și dea seama după încordarea sa. Se întoarse și făcu nervos câțiva pași, la întâmplare, cu mersul său ciudat. Orice ar fi, va fi mereu un infirm.

– Am observat că sunt teribil de gelos, France.

– Pe cine?

– Pe toți cei care îți sunt aproape.

Ea spuse, parcă dezvinovățindu-se, parcă oferindu-i o mărturie:

– Am încercat totul pentru a te interesa de mine.

– Pe acest teren este un succes.

Tăcură. Era pentru prima dată când o puteau face, fără tristețe. France Monterault își căuta sfiala și n-o mai găsea. Scutită de orice calcul, în afara celui pe care tocmai îl mărturisise, lipsită de tot farmecul tinereții prin puterea și slăbiciunea durerii sale, era mulțumită că el o vedea astfel, că o știe slabă, vulnerabilă și amărâtă în fața lui; că o ghicea gata să se apropie de dragoste, timidă, cerșind-o. Tot ceea ce, până atunci, îi fusese teamă să-l lase să bănuiască despre ea, ca și când brusc, se debarasase de toate falsele ornamente. Fusese gelos, din cauza ei.

– Clovis Roignoux n-a fost niciodată...

– Nu era numai Clovis.

Și el se voia sincer. Îi datora asta. Oare nu-i spusese deja că erau prea orgoloși amândoi, pentru a se supune fără a lupta și a se sfâșia?

– Nu înțeleg.

Era minunat s-o vadă neliniștită. Era, pentru Jenadieu Tourcat, dovada cea mai elocventă și mai nemeritată.

– France, sunt un imbecil. Am crezut că... Paul Ravion...

Ea deschise gura pentru a căuta aer. După toate durerile din acele ultime zile, trebuia oare s-o suporte și pe aceasta? Revolta îi uscase ochii, care își reluară tonurile de furtună. Paul Ravion... Întotdeauna, Jeandieu Tourcat o va confunda cu o alta. Voi să-i spună. El nu-i lăsă timp.

– France, am venit la tine. Crezi oare că e posibil să împarți necazurile mele?

Ea îl iubea. Era dinainte învinsă. Acceptase deja. Și trecutul și viitorul.

– Necazurile tale? Și bucuriile tale, Jeandieu?

– Ele nu pot veni decât de la tine.

Adăugă cu o voce mai gravă, pe un ton care o făcu să se înfioare:

– Am nevoie de tine. France. Atâta nevoie! Așa cum ești. Numai de tine.

– Alegerea definitivă, Jeandieu?

– Da, alegerea definitivă, France.

– Așteaptă... Trebuie să înțelegi, Jeandieu. Nu sunt foarte sigură că voi fi mereu atât de supusă. La început, am vrut să lupt pentru a apăra Maraisul. De fapt, nu ăsta era adevăratul motiv. Voiam s-o împiedic pe sora mea să se întoarcă aici. Îmi era rușine cu ea. Era o greșeală. Moartea tatălui meu m-a făcut să înțeleg că nu trebuie să-ți judeci familia. Și apoi, voiam să te apăr pe tine, să te apăr de Aline și de ceilalți. Era încă o greșeală. Nu trebuie să te așezi în calea nimănui. M-ai judecat greșit. Am meritat-o. Dacă acum spun da, Jeandieu, ești foarte sigur că nu vei regreta niciodată? Sunt complet și adesea nepricepută. Eu... nu știu foarte bine când a început „asta“, dar cred, știu că... am vrut să se întâmple, să te aud spunând ceea ce tocmai mi-ai spus... Am vrut, da...

El se pierdu, cu o încântătoare amețeală, în vârtejurile verzi și negre și albastre ale ochilor care se umpluseră de lacrimi. Mărturisirea lui France Monterault n-o luase pe căi ocolite. Era o răsplată neașteptată s-o găsească astfel, tremurătoare și arogantă. Încrederea ei va fi darul cel mai de preț. O iubea.

– Ești frumoasă.

Suspiciunea încordă și mai mult trăsăturile tulburate ale lui France Monterault. Știa că nu era adevărat.

– Nu.

El îi zâmbi foarte blând, cum în realitate nu zâmbise niciodată altei femei. Doar corpurilor în suferință ce se aflau în luptă cu moartea.

– Este un lucru pe care nu-ți voi permite niciodată să-l judeci în locul meu.

Ea zâmbi. Era prea întristată și rănită pentru a fi credulă. Dar îi făcea bine să se sprijine pe asemenea iluzii. În mod copilăresc, ridică pe furiș cu două degete o șuviță scăpată din pieptănătura ei răvășită. Jeandieu prinse mâna albă și musculoasă care știa să mânuiască atât de bine lopata și prăjina, mâna unei femei din mlaștini pe care își va consolida propria sa forță.

– Te iubesc, France. Acum, o știu. Și tu mă iubești. De acum înainte, suntem doi.

Intrară împreună în casa cu mirosuri fade și triste. Mâine, va fi timpul pentru ei, să schimbe jurămintele care le ardeau inimile și sărutările care le ardeau buzele. Astăzi, pur și simplu învățau să meargă împreună, înlănțuiți, în același pas. Acesta era miracolul.

Sfârșit